

БЫЛИНЪ ИЛИНЪ

ԼՈՍՏ ՏՆՍԱՒ

ՀԱՄԱՐՆ ԴԱՐՈՒՆԻ

ԱՀԱ ՆՍ

ՀԱՆԿԵՐՍ ԼՈՅՆ ԲՈՅԱԾ

ԳՐԱԿԱՆ ՎԻԶԱՄԱՆՈՒԹԱՆՑ ՍՈՍՈՒՐ
ԺՈՂՈՎԱՆՈՒ ՄԸ. ՈՒՐ ՀԱՅՆԵՐԻՆ ԼԵ -
ԶՈՒԿ ԻՐԵՒԵ ԳՐԻԶ ԿԸ ԳՈՐԾԱՆԻ ԿԱ-
ՏՈՒԻ ՄԸ ՀԱՆԿԵՐԸ : ԿԱՐԱՄՎԱՍ -
ՀԱՄԵՐ, ԶԳՈՒՅՏ :

Գին 15 Ֆրանկ

Դիմել հեղեակին՝ ՅԱՄԱՐՆ Հասցեով :

ՄԻՋՐԱՆ ՊԱՅԹԻՐԵԱՆԻ

Կիճաի մանր որ պատահեալ Շարքի ,
Յուլի 30ին , իր բնակարանը :
Յուլիսկարտի Ժամը կը կատարուի
այս Չորեքշաբթի Ժամը 10-30ին , Փա-
րիզի Ս. Յովն. Մկրտիչ Լիկեզին , ու-
րիճ մարմնի կը փոխարինուի Պառնիս -
Փարզիկին զերեմանաւորտը ամփոխ -
ուելու համար բնականական գումարակը :
Կատարուի միասնաբար շատագոյններէ կը
խնդրուի ներկայի իրեն այլ նկատել :

ՇՆՈՐՀԱՅԱԼԻՔ

Կապույտ Խաչի Աշխարհիկ մասնաճիւղ
դի վարչութիւնը հարաւորութեամբ ըս-
տացած է ՏՅՐ և ՏՖԿԻ Արշակի Պառնիս
խոստ Բարձր , փոխան ծաղիկաւոր ու-
րացալ ընկերուի էլիք Բիւրիւնիսի
մասնուն առկի յաղակուելու կարգա-
ւորելու :

ՆՈՐԳՈՒԹԻՆ

ՓԱՐԻԶԻ Ս. ՅՈՎՆ. ԵՆԿԵՐՆԵԱՐԸ

Փարիզի Ս. Յովն. Մկրտիչ Լիկեզին
դիւնի շնորհակալութեամբ տալով է
հետեւեալ մուկրները յաղակուելու հա-
մար Լիկեզին մարդուրեմն :

Ֆ.

Նախորդ քանիկ գումարը	127-640
ՏՅՐ և ՏՖԿԻ Վաճան	
Մարզիկան (Նիս)	500
Պ. Պարզիկ Ալեքի	100
ՏՅՐ և ՏՖԿԻ Քերտիկ Կիւմիւնան ,	
ՏՅՐ և ՏՖԿԻ Միշէլ Կիւմիւնան ,	
ՏՅՐ և ՏՖԿԻ Լաֆան ,	
ՏՅՐ և ՏՖԿԻ Կարգիւն	
Բնականական ,	
Պ. Ա. Կիւմիւնան ի յեւ -	
տակ (Բերքալ) ՏՖԿԻ Արեւմտի Մար -	
տիւնանի ,	
ՏՖԿԻ Վարդանիս Եանր -	
ան (Պառնիս) ,	
Պ. Վարդան Ինճեյա -	
կարան յիւնական ֆրանկ :	
Ընդհ. գումար 128-500 ֆրանկ :	

ՊՏՈՏ (ՏՖԿԻ)

Օգոստոս 21ի Կերտիկ օր Ֆ. Կ. Խաչի
ՏՖԿԻ մասնաճիւղի վարչութիւնը կալ -
մանկարդ է պատշա մը , օխտաւոր դե-
պի ՏՖԿԻին Կապ. Խաչի կալանը ,
Աստուածամայ առի առկիով :
Արեւմտաւորտուի համար դիմել ընկի -
րուհիներու Բ. Պառնիսին , Ս. Կար -
պիւնանի և ընկեր . Ս. Աստիւնանի :

ԱՀԱՊԱՐԵՑԷՔ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

4 ՕՐ ՄՈՍԿՈՒՆՑԻ

13 ՕՐ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷԶ

ԳԻՆ ՓԱՐԻԶԵՆ ՓԱՐԻԶ 1950 ՖՐԱՆԿ

Երբ ու դարձ օգնական , մեկնում Սիւսի - 2ին , վերադարձ Սիւսի - 17ին

Արեւմտաւորտուի համար դիմել՝

Արեւ Շարքի օր Ժամը 15ին18

TRANSTOURS

22, Rue du 4-Septembre, Paris — Tél. RIC. 77-40 — C. C. P. 5974-66 (Paris).

Բաղադրութիւն՝ ԿԼԱՐԻՍ ՈՒՆԵՆԵԱՆԻ առեալ , Վերջինեալ Հասցեով :
ՄԱՐԿԵԼԻ մէջ դիմել՝ Ե. ՄԻՋՐԱՆԵԱՆԻ , 23, Բիւ Պիտալ տիւ Պառնիս :
ՎԱՐԴԱՆՍԻ մէջ՝ Ե. ԳԱՄԱՐԵԱՆԻ , 13 Բիւ Անդրապալ Փարէ :

ՀԱՄԱՐԱՐ

Հ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ

ՀԱՄԱՐԱՐ

SABLES D'OLONNE

«Colonie de Vacances de la Chaume»

RUE DES DORIS, par les SABLES D'OLONNE

ՕԴԱՏՈՍ ԼԵՆ ՕԴԱՏՈՍ 31

Նոր և բոլոր յարմարութիւնները ներկայացնող շէֆ մը : Երկուշաբթի 30 մը
հետադարձութիւն :

Խմբակայ պոյսիներ , դաստիարակներ և զեղարուեստական երեկոյներ ,
Բնակչի և դասակարգի փոխարին :
Մասնակցութիւն օրական 15 ֆր.

ՀԱՅ ԸՆԾԱՅԱՐԱՆ

Բացում են
Արեւմտաւորտուիները
Ուսումնական 1966 - 1967 տարեկան
Կ'ընդունուին 10 - 12 տարեկան
բարեկիրք և ուսումնասիր
աշխարհներ , որոնք ունին իրենց
տարբեր ճանապարհաւոր ճան. ու-
սումնական առիթներ : Դիմել՝
Ecole Apostolique Arménienne
3, Av. de Grandchamp
78 - LE PECO Tél. 963-01-72

ԿԱՄԻ ՈՒՆԵԱՆ

Հ. Յ. Դ. Նիսի ՀԻՊՈԼԻ Զարուշ խումբ
կ'առնեն իրենց իրենց տեղի կ'ու-
նենալ Օգոստ. 21ին , Փարիզ Կոլորնի ,
Ռուր - Նախիմով 7 , Վիլմու - Լապէ ,
Պառնիս - Ռուր-Յոյս տեղ Զարուշ :

H. PASDERMAJIAN
Professeur à l'Université de Genève

Histoire de l'Arménie

DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'AU TRAITE DE LAUSANNE
Deuxieme edition revue avec une carte d'Arménie

Գին 30 ֆր. , առաջին միլիոն 32 ֆրանկ

Գիմի՝ ԳՐԱՐՈՒՆ ՀՐԱՆ ՍԱՄՈՒՆԻԱՆ
LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN
51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (6°)
C. C. P. Paris 1278-35
Tél. : DANTON 83-65

ԼՈՍՏ ԳՈՒՆԵ... ԳՈՒՆԵ ԼՈՍՏ

ՁԵՐ ՏԱՆԸ ԼՈՍՏ ՏՈՒԿ... ԹՈՒՄԿԻ ԳՈՒՆԵ ՏՈՒԿ

Ձեր բնակարանը կը յառաւորի

Երբ մերքե և դուրսը

ՎԵՐԱՆՈՐԴԻԿ - ԶԱՐԿԻՄԻԿ - ՆԵՐԿԻԿ

ԹՈՒՄԿԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԱՆ ԱՐԱՆԻՔՆԵՐՈՎ

PEINTURES THOMLAC

16bis, Bd. Sébastopol, Paris 4e

Tél. ARC 26-61 - Métro : Halles et Chatelet

136, RUE DES BOURGUIGNONS - ASNIERES - BOIS COLOMBES (Seine)

Tél. : GRE. 09-47

11, BD. DE LA REPUBLIQUE - LA GARENNE (Seine)

Tél. : STA. 19-06

ԱՄՐԵՆԻ ԳԻՆԵՐՈՎ

Ամեն արդիական , նոր և ընտր ճաշակով պարտաւորաւոր առիթ -
կար ներկի : Բնական և արուեստական բազմազան գոյններ մեծ ընտր -
ութիւն : Նորոյի ինքնակերպ , պատի զեղեղիկ Բուրգիւնու ճոյս ընտրութիւն :
Գոյնի համար՝ առիթ առնալ - լինելու և փայտիլ - ճանկեր :

TAPIFLEX - TAPISOM - CARPETTE

Ձեր բնակարաններուն արտաքին և ներքին խնամքներուն համար առիթներ
բոլոր ինքները :

Ամեն գնորդի կը նուիրուի յատուկ տնային մը , որտ շնորհիւ կ'ընծա
10-30 աւարիք գեղեղ ունենալ :

ՄԱՐԿԵԼԻ

52, RUE CHALON, PARIS 12° 64, BD. DE BELLEVILLE, PARIS 20°
166, AV. ARISTIDE BRIAND PAVILLONS - SOUS-BOIS (Seine)
4 bis, RUE PAUL VAILLANT COUTURIER - ARGENTEUIL (S. et O.)
24, RUE PAUL VAILLANT-COUTURIER - ALFORTVILLE (Seine)
48 bis, RUE DALAVRAC - FONTENAY - SOUS - BOIS (Seine)

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ՇԱՄԱՐԵ ՆԱԴԻՈՒՆԻ

ԱՆՍ. ՆՍ

ՃԱՆԿԵՐՄ ԱՂՅՆ ԲԱՅԱՄ

ԳՐԱԿԱՆ ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՍՈՒԱՐ
ԺՊՂՈՎԱՐՈՒ ՄԸ, ՈՒՐ ՀԱՅՏԵՐԷՆ ԼԵ -
ՋՈՒՆ ԻՐԻՔԵ ԳՐԻՉ ԿԸ ԳՈՐԾԱՆԵ ՎԱ-
ՏՈՒԻ ՄԸ ՃԱՆԿԵՐԸ, — ԿԱՂԱՄԱՐՎԱԼ -
ՃԱՆԿԵՐ, ԶԳԻՐՅԷ :

Գին 15 Ժրանք

Դիմել Հեղինակին՝ ՅԱՄԱՐՁԻ Հասցեով :

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Կապույտ իսկև Վարսանի ժամանակից
դաշտահանողը Օդոսո. Դին, Շրվե՛՛՛ն աը
լա Ֆոնտ Ճառասանային մէջ :

Տեղույն լայա աղին պիտի ունենայ
զարգիւն հանդուհուհում նուէրներու
վիճակահանութիւնը :

Անքիւնի պարզային կը յետաձգուի
յաշուրը կերակիլ :

ՆՐԻ ՀԻՂԱՐԱՎԱԿ ԵՆԱԻ
ԳՐԻԳՐ - ՎԱՀԱՆԻ

« ՈՏԱՆԱԻՐՆԵՐ »

ԵՆ

« ԱՌԱՏՅՏ ՄԻՐՈՅ »

Տաղաշարիւ Փառաքելութիւնը պարու-
նակից դրոշմը՝ 10 Ժրանք :

Մասնաւոր Համար դիմել հետեւեալ
Հասցեին :

K.V. MAKSOUDIAN
53, Rue Richer — PARIS (9e)

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱԶ

ԿԱՊ. ԽԱԶԻ ԳՐԱԿԱՆԱՐԸ

Յուլիս 13ն է վեր կապույտ իսկև դրա -
նենակը 17 Իւ. Պիճ, Փարիզ (9), բաց է
միայն Հինգշաբթի օրերը, ժամը 16-18 :

ՄԱՐԱՆՑԻԻ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

ՈՒՇԱԼԻՐՈՒԹԵԱՆ

Աղբ. Առաջնորդարանի գրասենակը
Յուլիս 20էն մինչև Օդոսո. 22 րոյը կը
մնայն միայն Չորեքշաբթի եւ Հինգշաբ-
թի օրերը մինչև կեսօր՝ ստիպողական
գործերու, Համար :

ՆՐԻ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Ագատայինմայի Յուլիս 19ին կապու -
նեկըմ դաշտահանողը օգի անհաստ
ընթացիկը պատահողով, ճրարուած յա-
տաղը կարիկ չեղաւ կը ամրոցու -
նեան մէջ իրականացնէ :

Ագատայինմայի վարչութիւնը, որոշեց
կրկին Սկզբնական վերջ ալս դաշտա -
հանգէնը, որոնք մարդատնութիւնները
պիտի յայտարարուին յառաջիկային :

Կը խնդրուի նկատի ունենալ թուական -
նը :

ԸՆԹԱՍՅՈՒՆ ԱԶԳԵՐՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆ

ՄԵԿ ԱՆԿԱՄՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՀԱՏԳԻ	45 Ժ.	մինչեւ 1/4 սիւնակ
ՀՈՒՆԵԱՆԳԻՍ	25 Ժ.	մինչեւ 1/8 սիւնակ
ՅԱՄԱՆՑՈՒԹԻՆ	10 Ժ.	» » »
ՇՆՐԱՀԱՎԱԿԻ	20 Ժ.	» » »
ՀԱՐԱՆԻԲ. ՆՇԱՆՏՈՒԲ	25 Ժ.	» » »
ԵՆՆՈՒՆԻ	25 Ժ.	» » »
ԲՈՒՆԱՆ ԵՆԿԵՊԱԿԻ	10 Ժ.	» » »
ԵՎ ԲՆՏՈՒՆԻ	10 Ժ.	» » »
ԵՆԱՈՒՆ	25 Ժ.	» » »

Այս գինները մէկ անգամ հրատարակելի եւ ճշմարտեան ծառայող աղ -
դիրու համար են, չորրորդ էջը :

Կանխիկ վճարմանը պարտաւորել է :

Անհատական կամ այլ ազգերու մասնաւոր տպագրութեան համար
գինով վարչութեան :

ՃԱՄԱՐ

Հ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՄԵՐՈՒՆԴԻ

ՃԱՄԱՐ

SABLES D'OLONNE

« Colonie de Vacances de la Chaume »

RUE DES DORIS, par les SABLES D'OLONNE

ՕԴՈՍՏՈ ՄԷՆ ՕԴՈՍՏՈ 31

Նոր եւ բոլոր յարմարութիւնները ներկայացնող շէնք մը : Ծովագիւղէն 30 մէք
հեռաւորութեամբ :

Իմալան պտուղներ, զատախտութիւններ եւ զեղարուեստական երկերներ,
կնշտէ եւ դառապան խաղեր :
Մասնակցութիւն օրակամ 15 ֆր.

ՀԱՅ ԸՆԾԱՅԱՐԱՆ

Բացուած են
Արձանագրութիւնները
Ուսումնական 1966 - 1967 տարւոյն

Կ'ընդունուին 10 - 12 տարեկան
բարեկերթ եւ ուսումնասիր
աշխատեցող, որոնք ունին իրենց
տարեկան համապատասխան նաեւ ու-
սումնական տարիան : Դիմել՝
Ecole Apostolique Arménienne
3, Av. de Grandchamp
78 - LE PECO Tél. 963-01-72

ԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հ. Յ. Դ. Նիկի «Գէորգ Չալոյ» խում-
բի տարեկան դաշտահանողը տեղի կ'ու-
նենայ Օդոսո. 21ին, Փարիզ վոլքրմիէ,
Ուրբ. Նապիւնով 7, Վիլնիով - Լուպէ,
Փառ - Ռեքորսով տէ Ծոփոր :

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

« ՄԵՐ ԱՇԽԱՐՀԷՆ »

(Տպարարութիւններ Հայաստանէն)

Գրեց՝ ՎԵՐ. Յ. ՀԵԼՎԱՏԵՆ
Գին 3 ֆրանք, մասնաւոր «Վերիվիշ»
Մասնաւոր. Համար դիմել՝

« JEUNESSE ET ACTION »
6, Place de la Rotonde
ST. JEROME — MARSEILLE 13

MUSEE DE L'ATHENE

GENEVE

CARZOU

Du 7 Juillet au 30 Septembre

HUILES — AQUARELLES
DESSINS — LITHOGRAPHIE

IMPRIMERIE SPECIALE
DU JOURNAL « HÉRATICH »
32, Rue de Trévis, PARIS (9e)

H. PASDERMADJIAN
Professeur à l'Université de Genève

Histoire de l'Arménie

DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'AU TRAITE DE LAUSANNE
Deuxième édition revue avec une carte d'Arménie

Գին 30 ֆր., առաջին ծախիւմով՝ 32 ֆրանք

Դիմել՝ ԳՐԱՏՈՒՆ ՀԵՐԱՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ

LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN

51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (6e)

C. C. P. Paris 1278-35

Tél. : DANton 88-65

ՍԱՄՈՒԷԼ ՍՈՐԵՍԵԱՆ ՎԱՐՄԱՆ

Արձանագրութիւն 1966 - 1967 տարւո-
նական տարեկանին :

Տպարարութիւնները տեղեւորն ա-
մար իրենց զատիկը արձանագրելի փո-
րոցներէն կը խնդրուի ժամագրել՝ դե-
րկով հետեւեալ Հասցեին :

26, Rue Troyon, SEVRES 9^e
Կամ Հեռագրով՝ 027 - 18 - 28

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՏԻԿԱՆՑ

ՎԱՐՄԱՆ

Դպրոցական Տիկանց վարժարանի ար-
ձանագրութիւնները սկսած են : Ամէն
տեղ որոնք կը փոփոխուին իրենց աղիւն-
քը վարժարանի զին ամէնէն իսկ պէտք է
զիմել ընդհանուր հաստատութեան տարեկա-
նական, 1 Պուլվ. Տիւ Նու, Լը Բեւի 33:
Հեռագրով 927 - 01 - 72 :

ՎԱՐԴԱՆԷՔ

CONTES ET LEGENDES

ARMENIENS

Ֆրանսիական պատրաստած՝
Ե. Տէր - Միլեմանի կողմէ

Գոհաւոր կողմ, ժառանգորդ
բուրժու, պատկերապարզ :

Գին՝ 5 ֆրանք

Առաջին ծախիւմով 6-50

Մասնաւոր. Համար դիմել Հ. Ս -
մուհին դառնալով, եւ կամ՝

Mme C. DER-MELKONIAN
11, Rue Gabriel Péri
CHATILLON s/BAGNEUX (Seine

C. C. P. PARIS 1966-59

Կարելի է նաեւ անմամբ դիմել Յու-
նալի խորհրդարանին :

FOURRURES

Roger YOPIAN

PRIX INTERESSANTS

NEUF et REPARATION

84, Boulevard de Stalingrad, 84
— CHOISY-LE-ROI (Seine)

Tél. : BEL. 19-37
Autobus : de la Porte de Choisy, cen-
tre 3 Communes du Bus
du Docteur-Bous

ՍԱՐԳԻՍ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Մենդափայլիս Ուրֆայի Արդ. Կեդրոնական վարժարանի ուսուցիչներէն՝ Սարգիս Մանուկեան Հայրենասէր ու պաշտասուտեմ մշակ մըն էր։ Իրբեք յարգանքի տուրք՝ կարժէ՝ նշել անոր կեանքին յատկանշական գիծերը։

Ս. Մանուկեանի քրեիկ էնթելլըն է (ՀԵ-
Ս. Մանուկյանի ծառիկ զիւղը ըմ Հայաստանի
չինական ծառիկ զիւղատառն) Մանուկե
անի քրեականի տունէն։ Մանուկեան
տարիկէն յայտնի՝ բարձր ունի է կր
ուստան, մէծ գծաւորութեամբ կ'ընտ
րանք տեղեւոյն Ենթէնտն նախկին
քանի զարգացողութեան։ Մանուկե
անի քրեիկ զիւղի յաւելումն։ Չարսմ
արտէ մէծ ուսանի ժամկար բուն խոն
դով կ'արթննայ ու բացառիկ ուշիւ
թեամբ նախկինքնաբնի զիւղեմ կ'ուս
մէ իրաւուն ինչիս ստացմ

Հայաստանաբնակյալն բարցղել Արքա-
համ Չառնիկ աղեղնութեան առխել, իրեն
կը ներկայանայ Սարգիսը իբր ուշիմ
ուսումնաւորն աշակերտ: Ետուտ
վարձուրդը Անթիսիկը ամերիկեան գլխ-
ճը, ուր կը հետեւի բարձրագոյն ուսման:
Հայաստակ գլխիճ կընտելան միջնորդ-
ան, Սարգիս կը վարակուի յեղանգաբա-
նական զգացողանքով, եւ իր բնական
տրուած բնորոն նկարագրին միջնաժայռը
գտած՝ կ'ապրի ազգային թաղաքական ե-
ղանքով:

[illegible]

Տեղացի է հայ ազգաբնակչության մեջ
նախ պէտք էր զարգացումի եւ ազգային
զիտանկութեան ոգին արթնցնել : Ուսումնա-
րդի ձեռնարկէ ահաւոր գիտաբնութամբ
դարուրուած դրոժի մը, զոր հաւատարմ
ի ամօնի, նկատի ունենալով Հայու -
թեան ազգային զգացումներու թմբու -
թիւնը :

Այս շարժումին տեղացի նեղ Թուրքերու կառավարութիւնը հաշտ աչքով չէին նայեր: Կը նախանձէին Հայու մը հմտութեանը, Թուրքերէնէն և ևրտաբանութեան: Կը չլիքայգիքնէն բռնն և իսլւ պաշար, եւ սովան կը նշանակուի իբրեւ արքայաճէիէ գատառ: Պաշտում, որ իր Հայու սրտին չը խօսեր: Զորքուն

Իր իր հարազատ Հայու միջավայրին
Այսուհանդերձ կառաքելու ձեռնհասու
Քեամբ Իմ անկողնանկալու Քեամբ կը վա-
րէ այս պատասխանատու զորքը : Ծառ
շանցած կը ցանկալ այս զգուհի, թու-
նալի միջնորդին հետուհի : Հայու թեան
ժողովուրդին բուն վախճանը կը կանգն-
զինքն : Կը իր ժողովուրդին ներշնչողն

Այդ օրերուն Ուրֆայի Աղդ. Կեղրունա-
յան վարժարանի վարչութիւնէն կը ստա-
նայ դիմում մը, թուրքերէնի ուսուց-
չութեան պաշտօնի համար: Առիթը յար-
մա՛նք դատուի՜մ! Հրաժարական կուտայ եւ
կը մեկնի Ուրֆա:

Սարգիս Մանուկեան հասած էր իր
 լիալիւայած նպատակին: Հայ դպրոցի
 հայկականութեամբ օժուռ միջավայր
 հայ մտաւոյ սերունդի դաստիարակու-
 թիւնը, հոգեկան անսահման վայելք մըն
 էր Հայորթեամբ ապրող ու շնորդ Հայոր-
 թիւն համար:

[illegible]

Ուրֆայր հայկեան շունչով օծուն մի-
ջամայրը, աղղային առաքինութիւնը
Սարգիս Մանուկեանի եռանդը բազմա-
պատկեցին :

Մեր հենիշը ստացելով Ս. Դ. Նաչկալի
հետ հաշտվող թևակ դադարաբեկում ու
դադարառանձին զինավաճառքի դերը Այլ
զորքային ներկայիս զէժ ալ, հնչելու զէժ ծե
ստել հուշ, Նաչկալիս հաշտվող թևակներ
դր շէտով շրջադարձ Գաղթը, ներքին հե
կառավարութիւններ ու հոխառակի կարգ
նուշն ինքնադ թեր թաղթի կարգը թաղ
թաղան ինքնադ թեր, արտաքին աշ
խարհէ կող թաղթ զորքի ներքին իրեն
նախաժառանգ թաղթորիկն տեսակէն շե
րքով ու զորքուշ ինքնադ իրադարձութի
նէ բնկարկան ներքին զնքերը : Մեր
թեր արտաժանան թաղթան ինքն ոք
Բաղադալ թաղթան մաժադարէժն ինքն
նաղթը թեր ու թերթիկ զաղթի ինքն
նաղթը Մարտի տօնթղթիկ զաղթի օգնու
թեան : Բաղադալ յաղթան ու ձեռ
նառնք Նաղթալ կալիճը թաղթ :

Այս կարգ յօշոտող ու խառնակ մի՞նչ - յորտես մէջ Սարգիս Մանուկեան, ու համառ զիպեղան իր մշտական կամքով ու կազմակերպչի անդուշտական հմտութեան, հեռաւանութեան ու համոզիչ հարստ լեզուով լայնօրեակա զիբը դէն ամէն անհասկացողութեան ու հակառակ - արթնան, ու կազմակերպութիւնը յձեռնարկէ յնարատար արխտապիւր զիմա -

Ն. ԲԻԻԶԱՆԴԱՅԻ

ԵՒ ԻՐ ՄՏՈՐԻՆ ՀԱՅԵՐԷ

[illegible]

դրաւելու համար ցեղին սպառնացող ա-
սպազայ փոթորիկին :

Մարիե Մանուկեան լաւագոյն էր կրթով
 Ժամիկ Բուրջ չէր խաղարկում, մասնա-
 թարարք էր կառ զապախարակահայ գիտ-
 աստուծութեամբ, յստակ թաղարարութեամբ
 էր համոզող ընկեր է համակող, նշխրիկ
 հապախարակ, քարոզիչով հաստառ զըն-
 ծայիկ թրք. նկն թաղարախարակեան, ու
 մասնախարար թաղարարով թէ ի՞նչ
 ի՞նչ հաստուղանքի աւելի արիւնջեղանք
 ունկնդրու էր քան Կարօր Սուլթանի
 Ղեւոնդ համախարարաստուի քանի ուշ-
 չէ, անակնկալներ զիմարտակի ժողո-
 ւանկովով Առաքելով սպանող էր կրիտ-
 աստու Քուրթիկով իրով արքայուհի:

Շինական էննչպիսի հմուտ էր որքան
Հայրի, նորինքն թուրքերու պատմու –
թեան : Մեր զատանդութեան պահերը
կը համեմէր ճարտարութի համեմատու –
թեան ղեկով երկու հակառակ նկարա –
դրութի ու բարոյականով ազդերու պատ –
մութիւնը, համեմով այն առողջ երար –
կազմութեան թէ «Հայր է՛կ Կրնար ապրել»
բարբարոս, անպաշարաբխութեան անըն –
դունակ, անապառ թուրքի հնաւ :

Թէ՛հւ ինն՛ի անձանթ կը մնան իր յէ -
տապալ կէանքին պարագաները, բայց
սոյնքան որ ճանչցած եմ զինքը, իր գոր -
ծունէնթ իւրեր յարզանք կը պարտադրէ
ու կը խոնարհիմ իր յէշտաակին առջև :

Յ. ՀԻՍԱՅԵԱՆ

[illegible]

Այս ուշագրկու բնաստործի դրս առեւելի 16 տարեի հաջ, 1900թ., Թիֆլիսի մէջ երեսուցորդ տարեի արտք մէջ որքէ հետագայ տարեկան զարգացումը եւ արդէն թիֆլիսեցիական կենտրոնի, որ արդէն թիֆլիսի բերքի հաշուապահական գլխավոր կենտրոնն էր։ Այդ բարեբաղդի ուսումնական կենտրոնի մէջ ինքնակամ մարդ-կերպի տեղեկութիւններու շնորհիւ մէջ, չնայեալ որք եւ ճշեւ եւ գարտի հայ անուան մասնաւորներու ունեւ տարածումը՝ յատկապէս Թիֆլիսի ։ եւ յայնի որ հետագայ տարի ունեւ գլխավոր կենտրոնի մէջ որք զարգացումը, Երեւանի, Երեւանի, Երեւանի, Երեւանի։ Այսպիսի համառոտ շարք Մարտիկի (Կրկն) աշխատանքները եւ զարգացումները, Բիւզանդի, Մարտիկ-կենտրոնի կենտրոնը եւ Երեւանի կենտրոնը հետ եւ որ յայնի գլխավորապէս տարեկան ինքնակամութիւնները աշխատանքներ յարգանքները եւ համառոտութիւնը ։

Միևեռան ժամանակ լիցատանը որս աշխատանքներին զատ, Եսայրը ելն-զանգեղով պարբերաբար անդադարեման չալալուստի կենտրոն շաբղերին շահեման յոլուստներով, որոնք յայս ան-հատին են Հանգիս Ամսորեան, Փարթ, Քիմուսեթ, Քլաշեթ, Քախաեթ, ե ուրիշ պարբերակներու մէջ։ Առաջիկ լիցատանը ժաման չեմուսները։ Եւ կարծիք զիրեն իշա Բարսեղունկեցի եկեղեցական պատմութեան Ստեփանոս Սարգսիսեանի եւ զոյցին Բարսեղ-նոց ՝ Հանգիս Ամսորեան (1893), Քն-դիր, Էրեբունի եւ զիրս Գումանկեան Սա-փախուր Տարծոնեցոյ Առաջիկ կոնքերը։ (Հանգիս Գրական եւ պատմական, 1889), Գրեթոր Մաղադանեան Գաւա-նական Ինքնին մեկնութիւն եւ նմիք Մաղադանեան (Փախախուր 1900), Գաւա-նապատմութիւն Հայ Բաւական (Հանգիս Ամսորեան, 1921 - 1926) եւ այլ-այլ զիստական կարեւոր աշատանքներ։

Այս արժեքաւոր զործերուն կարգին գրեալ են յանկաւորներ, որոնց արժեքը չափաւելի մեծ է: Ինչպէս ծածօթ է, երբայր Բիւզանդացի հայապատանակ աշխատանքներու սկսած է ուսանողական տարիներէն: Արդարեւ երկու տարիներ քսնացրի մանրակրկիտ կերպով կ'ուսմանորէ հայ հին եւ միջնադարեան ծով-

ՀՕՐԱՔՈՅՐԸ

ՆՇԱՆԻՈՒՄ Է...

— Ինչ է, աղջիկդ մի հո[՞]ւ էլ չարժի :
Էսպիսի օրը որ կաշում ես հոգուս, աւե-
լի լաւ է տաս՝ դուին ջարդեն, — իսկա-
կանց սա եղանակ տալու :

Պատգ զժամս ուղղուցի զէզի հաւա -
րուիք: Քիչ լնայլ վերադարձաւ մի արար-
քի: Բնուս տաքերից րոնաւ, և կարծ-
վելէ շարաւ էր արեւն ու կարմիր հեւ-
քերով նաեւուս զտեւի ձիւր: — Աւ, — ապա առ արարողս տառիւ
մեկնելով: — Գործք արդիս եկաւ չե-
կաւ հաւ: Եւ ուրաւ գրուի: Աղջկոյն է
բաւական է: առանց ալլ էլ ամբողջ օրը
կաւ կիւն: է տալիս ծաւիլ արարողներին
հետ, և իմ իշուս — անդուստ շաբաթն
բալիք: Մէկ էլ տեսա՞ մասս: ուրիշ
կիսանաւ ու ...

թ, ջնկվելիք ևր ընել: Եւ զհարկ զբ-
 րանք ևր քաղաքնիկ տարկորթինն ու-
 թ տարօրթնակնիկն: Զձեղ և, Նաւոր
 Բայր ձեձ իւ, և Կոստօս յառ ձաւ, Նա-
 թմաւ, աճաճան, օրնակն, և Եւ տաճո-
 թնակն Հրեանի Նաւար ի ձաւ արարն
 Ժառանգոր զպազ զաճանան իւ և ի
 ձաւն աղ, յառ իւ և որքն տանք ժառ-
 րանք: Թէ Նաւոր, քրիշ, ժանդար, կազ-
 քեանոր շարունակ ձաւ ծարք քննար-
 ան Էնքն իւ արաքան ձաւն ձաւն դառա-
 Նաւան իւ ամբարդ տաճո, քաղիկ տղե-
 թք, արդոնկ ձառան, ու կոստնիկն քա-
 րաքն տեղ ձառանքն իւ, առանք արեւ-
 ձի պարզվելի կտորք, ժանդարդ վարն ի-
 զոսն ու հոսան ծծնել ձառանոր: Այլ
 Եւ Օրքնիկ Նաւանի իւ Հոսք ընելի
 Էոթն շիւղ և ձառանքն արեւ:

Կարելի չի բնականաբանացնել ձեռք, պարզ պարզեցված դիմել էր ուսանողներին ու քարտեզ է մեկնել դրան, որովհետև իր համար սասիկն ստացել էր: Դժուար էր ապագան պահպանել, չափ դժուար, եւ իրա մահ մահ ինչու էր տեսնել կոշտ ու կոպիտ էր ստացվում, եւ իր բերել, իր կոպիտ դիմում էր, ի գեղատեսիլ, եւ մահաբան, սակայն ինչու էր ուսումնական, էր եւս մեղուկ ստեղծում: Բայց պարզապես ուշիկի չէր դիմում: Մի չորս անգամ էր հայտնում մեկնել զգուշացնել, բայց իր գտնում տանն էր երբեք չէր հարցնի Տաճ հիմունք, իր չեմունք: Մի կտոր չոր չափ ու երբ

կըն զլուրխտը, և առնողդ օրն նա չըն զլուրխտը արտուն: Սուրբաբարդ նա չըն ձևուրն էր զհոսմ այն ժամանակ, երբ մի զանգիցները, մեր զորքին հասարկով, շտապում էին ուղիներիք արտուն: Բող զատասկելու: Վերադառնում էր երև - իր լեռան մութին բնիկնոր լեռով, մի եր - տար չէր պահում ու բարձրանում հին սարլորենին: Մի պատուա հաց էր զհոսմ լեռանում ու մի սարլոր պղնդմ, մի պատուա չէր ու մի սարլոր:

Այստեղ արդէն հայրս էր դիմանում ,
թուլանում էր ծիծաղից , ի ծնէ կատա-
կասէր եւ ուրախ , նա էր կարողանում
հաշտուել այդ չքաւորութեան հետ : Եր-
բեմն հարախնդում էր պապի վրայ :

— Հաւաքում է, հաւաքում, էլի էն է
ու էն: Խլուրդ: Հաճիրովները կոտից
ոսկի են բերել, իսկ սա՝ պարկուճ:
Պատս միտաւորում էս:

— Թող ես մեանիմ, — ասում է նա, —
էն ժամանակ կը տեսնեմ թո՛ւ հալը :
— Եղած — չեղածը կը ծախեն ու կը
զնամ քաղաքում աշխատելու, հօ չե՞մ
մնալ աստեղ :

— Գնա, ինչ^ու իս մնացել : Դու որ
ոտդ զկռկից դուրս դրեցիր, սոված կը
մեռնես : Դուք մէլ ու ձախ ծախսողներ էք
մեկան :

Այդպիսին էր պապս: Բայց արդեօ՞ք նա իրօք ժխտաւ էր: Արդեօ՞ք իրօք էր ուղղում մի հաւ մորթիւ այն առաւօտեան ,

Երբ խնամախօսները դալու էին նրա
համբիկ աղջկան ուղեւում :

X

Յնամանկեր շատ շատ կան : Եր-
բայցի վերջ քաղաքահանայ ու կարգի
նոր կարգի գլուխ մի մարդ էր, իսկ վե-
րը կարճ ու զգուշիկ, իսկ կապառանք ու-
թեթիկ ուներ չափան : Երբ կար զգե՞լ
կարճաբարակոր կարճ մեկերի վրա :
Գուտ : Եւ չհուշե՞ր ճանաչեցի՞ յայն :
Կերտա՞յն չարանքի էր : Գիտե՞ր յայն :
Եւ յայտնի Նորասուխոսք : Որտե՞ր յայն :
Եւ յայտնի Կերտա՞յն : Ինքը շարադակ է՞ր
ու լուրջան մէջ թաղաւոք, հետե՞լ ինք
ստան վեր երկին, մէկը ի վերջ մար-
տիկ էր մեռել տերի : Ամա՞ն ժամանակ
ու տեսնու, մեղքը իր լայ : Ժամանակ
տապալիկ նման խլաղու, չափե՞ր վեր-
քէ շեղու վրէ չարք, մայա՞յն : Բայց յայն
ստան կարկառանքի լուրջե՞ր : Բայց յայն
ճամբար Կերտա՞յն ուր մեղքի ունի, որ
չափաւոր է միայն նախաժողով : Ժամա՞ն-
կին որ զիջաւոր երեսակ արդէ գիտաւ
կայտն ում մեղքի, թաղիկ արդէ գիտաւ
նի ճարքից ունի, թէ՛ ո՛ր սօժ տանը շա-
նի զեղեք, իայ, եւ տանարոր պատճառ :
Շարադակի՞ք : Եւ ի՞նչ խոսք : Գիտե՞ր
ճեղքու, Կերտա՞յն զի՞ն խոսք ունի :

(2 Temp.)

ՏԻՆԻՆ ԴԵՐԻՊԵՆՏԻՆԻ ՅԻՇԱՏԱՄԻՆ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ

ՇԱՊԱՐԵՆ ԴԱՐԻՊԵՆՏԻՆ

Պ. Տեղյան Ներկեղան իր հրաժեշտ ներկեղանի մասունքն առնելու յետո՛ւն — կան ֆրանքը կը նստի իր սեղանին վրայ, « Շալ-Բոյսթին (ստանալ « Յառաջդեմ ») և « Յառաջ » իր արգելափակումը :

ՅՈՒՇԱՏԵՏԻՐ

ՀԱՄԱՆԱՐԻ. Հայր. Միլոնյան Սեյր Սեյրյանի մասնագիտի անդամական ժողովը այս կերպի առաջադրումը : Յին, Նաճարանի աշխարհը : իրա՞նք կարելու է անդամներու Ներկայութիւնը :

ՊՏՈՅՏ (ՏԵՍԻՆ)

Օղտաւու 21-ի կերպի օր Գ. Կ. իւր Տեղին մասնագիտի վարչութիւնը կողմնակցած է պատգամը, օրհնութիւնը դէպքի Պէթրոսին կողմ : իւր կայանը, Աստուածամայն առնելու առթիւ :

Արձաշրջանը համար դիմել ընկերութեան Բ. Պատանյանի, Ս. Կարապետեանի և ընկեր. Ս. Առաքելեանի :

ՄԱՐՄԵՑԻ ԶԱՅՈՒԹԵԱՆ

ՈՒՇԱՐԻՊԵՆՏԻՆ

Ապր. Արձաշրջանի զբոսանքը Յուլի 20-ին մինչև Օդեսս : 22 րոպէ միայն Չորեքշաբթի և Հինգշաբթի օրերը մինչև կէսօր՝ առկարգական զբոսնելու համար :

ՆՈՐ ԴԱՇԱՀԱՆԴԵՍ

Ազատամարտի Յունի 19-ին կարգաւ — կերպած դաշտամարտը օգի անհայտ ընթացքի պատճառով, ծրարութեամբ յայտարար կարելի չեղաւ իր ամբողջութեան մէջ կրկնապատկերը :

Ազատամարտի վարչութիւնը, որոշեց կրկին Սեպտեմբրի վերջ այս դաշտամարտը, որուն մանրամասնութիւնները պիտի յայտարարուին յաջորդական : Կը խնդրուի նկատի ունենալ թուականը :

ԵՐԵՎԱՆԻ ԶԱՅՈՒՄՈՒԹԻՐ

Ամէն կերպի առաջադրումը 9-ին 10, կարճ առիթ՝ 25.11, 26.3 և 31 մեթր վերայ :

ԱՆԱ ԵՍ

ՃԱՆԿԵՐՍ ԼՈՅՆ ԲԱՅՈՒՆ

ԳՐԱԿԱՆ ՎԻՃԱՐԱՆՈՒԹԵԱՆՆԵՐ ՍՏՈՒՐ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒՄ ԵՐ, ՈՒՐ ԶԱՅՈՒՆԻ ԼԵ — ԶՈՒՆ ԻՐԻՐԻ ԳՐԻՉ ԿԸ ԳՈՐԾԱՆԻՆ՝ ԿԱՏՈՒՆ ԵՐ ԶԱՆԿԵՐԸ, — ԿԱՐԱՐԱՎԱՅ — ՃԱՌՆԵՐ, ԶԳՈՐԾ :

Գին 15 ֆրանկ

Դիմել Ներկայի՛նք՝ ՅԱՌԱՅԻ Հասցեով :

ԴԱՇԱՀԱՆԴԵՍ

Կարգաւ իւր վաճառի մասնագիտի զաշտամարտը Օդեսս : Դին, Շրէմ աղլա Ժողովը ծառայատնի մէջ :

Տեղյան վրայ տեղի պիտի ունենայ զաշտամարտը հանդիմանալու նախընտրելով հանդիմանութիւնը :

Ամբիւրի պարագային կը յետաձգուի յաջորդ կերպի :

ՆՈՐ ԶՐԱՊԱՐԱԿ ԵՆԱՐ

ԳՐԻԳՈՐ — ՎԱՆԻՆ

« ՈՏԱՆԱՒՈՐԵՐ »

ԵՆ

« ԱՌԱՆՅ ՍԻՐՈՅ »

Տարալիւծ թատերադրութիւնը պարտաւոր զբոսնելու՝ 10 ֆրանք : Մասնաւոր համար դիմել Ներկայ Հասցեին :

K.V. MAKSOUDIAN
53, Rue Richer — PARIS (9e)

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉ

ԿԱՊ. ԿԱՊ. ԳՐԱՆԵՆԿԸ

Յուլի 1-ին վեր կարգաւ իւր — Ներկայ 17 րի Պէթ. Փարիզ (9), րոպէ միայն խնդրուի օրերը, մամը 16-18 :

ՃԱՐԱՐ

Հ. Յ. Գ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ

ՃԱՐԱՐ

SABLES D'OLONNE

« Colonie de Vacances de la Chaume »

RUE DES DORIS, par les SABLES D'OLONNE

ՕՐՈՍՏՈՒ 15-ի ՕՐՈՍՏՈՒ 31

Նոր և բոլոր յարմարութիւնները ներկայացնող շէնք մը : Մոլորեցնող 30 մետր հեռավորութեամբ :

Խմրական պտուղներ, դասախոսութիւններ և զեղարուեստական ներկայութիւններ, ինչպէս և զանազան խաղեր :

Մասնակցութիւն օրական

15 ֆր.

ՀԱՅ ԸՆԾԱՅԱՐԱՆ

Բացում է

Արձաշրջանութիւնները Ռուսմանկան 1906 — 1907 տարւոյն

Կըրպուճի 10 — 12 տարեկան արեւելիք և ուսումնասիրող աշակերտներ, որոնք ունին իրենց տարեկան համապատասխան նախնական աստիճանի Դիմել :

Ecole Apostolique Arménienne
3, Av. de Grandchamp
78 - LE PECQ Tél. 963-01-72

MUSEE DE L'ATHENEES
— GENEVE —

CARZOU

Du 7 Juillet au 30 Septembre

HUILES — AQUARELLES
DESSINS — LITHOGRAPHIE

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévise, PARIS (9e)

ՍԱՍՈՒՆԻ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐՓԱՐԱՆ

Արձաշրջանութիւն 1906 — 1907 տարւոյն նախապատրաստելու :

Տաղանքի արձաշրջանի տեղիքն առաջինը զաւարտ արձաշրջանի քաղաքները կը խնդրուի ժամադրուի զեղարու Ներկայ Հասցեին :

26, Rue Troyon, SEVRES 92

Կամ Նաճարանի՛նք՝ 927 - 18 - 28 :

ԴՊՐՈՑԱԿԵՐ ՏԻԿԱՆՆԵՐ
ՎԱՐՓԱՐԱՆ

Դպրոցական Տիկնայի վարձարանի արձաշրջանութիւնները սկսած են : Սկսած տեղիքն որոնք կը ժամադրուի զաւարտ արձաշրջանի քաղաքները կը խնդրուի ժամադրուի զեղարու Ներկայ Հասցեին : 927 - 01 - 72 :

ԿԱՍԻ ՈՒՆԵԱՆ

Հ. Յ. Գ. Դիմել Վերջին Վարձարանի տեղիքն զաւարտ արձաշրջանի քաղաքները կը խնդրուի ժամադրուի զեղարու Ներկայ Հասցեին : 927 - 01 - 72 :

FOURRURES

Roger YOPIAN

PRIX INTERESSANTS
NEUF et REPARATION

84, Boulevard de Stalingrad, 84
— CHOISY-LE-ROI (Seine) —

Tél. : BEL. 19-37

Autobus : de la Porte de Châty, en
cendre 3 Communes, au Bus
du Docteur-Roux

H. PASDERMADJIAN
Professeur à l'Université de Genève

Histoire de l'Arménie

DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'AU TRAITE DE LAUSANNE
Deuxième édition revue avec une carte d'Arménie

Գին 30 ֆր., առաջինը միայն՝ 32 ֆրանկ

Դիմել՝ ԳՐԱՍՈՒՆ ԶՐԱՆՏ ՍԱՐԻՆԵՆԻՆ

LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN

51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (6e)

C. C. P. Paris 1278-35

Tél. : DANton 88-65

ԸՆԹԱՅՆԻ ԱԶԳԵՐՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆ

ՄԵՆ ԱՆԿԱՐԱՆ ԶԱՄԱՐ

ՄԱՀԱԶԳ	45 ֆ.	մինչև 1/4 սինալ
ՀԱՅԻՆԱՐԻՍ	25 ֆ.	մինչև 1/8 սինալ
ՅԱՌԱՅՈՒՄԻՆ	10 ֆ.	» » »
ՇՈՒՆԻՆԱՐԻՍ	20 ֆ.	» » »
ՀԱՐԱՆԱՐԻՍ	20 ֆ.	» » »
ՆԵՆՆԱՐԻՍ	25 ֆ.	» » »
ՔՈՒՆԱՐԻՍ	10 ֆ.	» » »
ՔՈՒՆԱՐԻՍ	10 ֆ.	» » »
ՆԵՆՆԱՐԻՍ	25 ֆ.	» » »

Այս գինները մէկ անգամ հրատարակելի և ճշմարտացի ծառայող ազ — դիրու համար են, չորսրոպէ էր :

Կամիսի վարձարանը պարտաւորել է :

Առեւտրական կամ այլ տեղիքում մասնաւոր պայմաններում համար դիմել վարձարանին :

ԼՈՅՐԸ ԳՈՐԾ Ե... ԳՈՐԾԸ ԼՈՅՐ Ե

ԶՆՐ ՏԱՆԸ ԼՈՅՐ ՏՈՒՐԻ... ՌՈՒՐԱՐԻ ԳՈՐԾ ՏՈՒՐԻ

Զնր ընկալանքը կը լուսարարուի

Երբ մերը կը դարձը

ՎԵՐԱՆՈՐԴԻՐ — ԶԱՐԴԱՐԱՆ — ՆԵՐԿԻՐ

ԹՈՒՐԱՐ ԶԱՍԱՏԱՌՈՒՆԱՆ ԱՊՐԱՆԻՆԵՐՈՒԼ

PEINTURES THOMLAC

16 bis, Bd. Sébastopol, Paris 4e

Tél. ARC 26-61 — Métro : Halles et Châtelet

136, RUE DES BOURGUIGNONS — ASNIERES - BOIS COLOMBES (Seine)

Tél. : GRE. 09-47

11, BD. DE LA REPUBLIQUE — LA GARENNE (Seine)

Tél. : STA. 19-06

ԱՄՐԵՆԻ ԳՐԱՆԴԸ

Ամենի արդիական, նորը և ընտր ճաշակով պարտաւորաւոր առաջադրող ներկեր : Բազմաւոր և արտաւարական քաղաքները գոյնները ճիշդ ընտրութիւն : Նորոք իւրանկերը, պարզ գոյնիկ թուրքերու ճիշդ ընտրութիւն — Գոյնի համար՝ առաջինը — ինքնուրու և փառքի — ճաշակները :

TAPETEX — TAPISOM — CARPETTE

Զնր ընկալանքներուն արտաւոր և ներքին խնամքներուն համար առաջինը ընտրող ներկերը :

Ամեն գնորդի կը ներքին յարմար մը, որտեղ շնորհիւ կը ինքնուրու 10-30 առ հարիւր զեղք ունենալ :

ՄԱՆԶԱՐԻՆԵՐ

52, RUE CHALON, PARIS 12^e 64, BLD. DE BELLEVILLE, PARIS 20^e
166, AV. ARISTIDE BRIAND PAVILLONS - SOUS-BOIS (Seine)

4 bis, RUE PAUL VAILLANT COUTURIER — ARGENTEUIL (S. et O.)
24, RUE PAUL VAILLANT-COUTURIER — ALFORTVILLE (Seine)

48 bis, RUE DALAVRAC — FONTENAY - SOUS - BOIS (Seine)

—O—

111310 96SP114

« ՅԱՌԱՋ »-ի ԲԱՐԳԱՒԱՅԱՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Տիկին Խաղաղուն (Լուիզ) Գույում - ճանաչված իր վերջին տարիների, - մին առթիվ հարկեր ֆորմեր կը նույնի և Եստեմ չի բարձրացնում և նույն առ - թիւ հարկին կուտայ իր բոլոր բարե - կամեցածքն ։

ԿՈՒՆՔՈՒՒ

Գործարար Տիկնայ վարժարանը պետք ունի օգնական խաճարարունի մը , ինչպէս նաեւ ուրիշ օժանդակ պատան - նայի մը ։ Դիմել վարժարան տան աստ - ատ ժամը 9-12 : 1 Պալլլ , տիւ Նոր , Լը Բեմի ։

ԿԱՊՈՑՑ ԽԱՅԻ ԳՐԱՄԱՆԵՆԱԿ

Կապույտ Խաչի գրատեսիկը Օդոտտի շրջանին քաղ Շարաքի կտորէ կտր , ժա - մը 16/18 , քաղի Օդոտտ 13/16 : Չկողմ շարժումներ ընել C. C. P. PARIS 5 986 - 07

ՀՐԱՆՑ ՍԱՄՈՒՒԷԼԱՆ

Օդոտտի ընթացքին Հրանտ - Սամու - էլան գրատեսիկ քաղ է միայն կտորէ կտր ժամը 14-30/15 19 :

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՀԱՄԱՆԱՐԲ. Հայր. Միտիւնան Սէնթ Անթոնի մասնաճիւղի փառքիւնը կող - ղովը այս կերպի տատա ժամը 9ին , Նաճարանի աղարակը : Խնայ կարելու է անդամներու ներկայութիւնը ։

ՊՏՈՑՑ (ՏԵՄԵ)

Օդոտտ 21ի կերպի օր մ. Կ. Խաչի Տէպի մասնաճիւղի փառքիւնը կող - մանկեղան է պատար մը , օրհարաւ գէ - պի Պէճմանի կողմ . Խաչի կայանը , Աստուածանայ տանի առկիւնը ։ Արժանապարտ ճամբը դիմել ընել - րուհիներու Բ. Պատանի , Ս. Կորա - պետանի ու ընելը . Ս. Աստղեկանի ։

ՆՈՐ ԴԱՇՏԱՆԻԿԻՍ

Աղաաւանի միջին 19ին կայան - կերպով դաշտաւանդէր օդի անկապա ընթացքին պատանով , ծրարութեամբ յա - տարիքի կարելի չկող իր ամբողջու - թեան մէջ իրականացնել ։

Աղաաւանի միջին փառքիւնը , որունց կիցին Մեղանիքի վերջ այս դաշտա - ւանդէր , որուն ժամաւանդութիւնները պիտի յայտարարուին յառաջիկային ։ Կը խնդրուի նկատ ունենալ թուական - նը ։

ԵՐԵՒԱՆԻ ԶԱՅՆԱՍԿԻՒՈՐ

Ամէն կերպի տատա ժամը 9ին 10, կարճ ալիք՝ 25,1 , 26,3 և 31 միլիմէր վը - րայ ։

ՄԱՐԱՅԵԼԻ ՀԱՅՈՒԹԵՆԻՆ

ՈՒՇԱՐԻՈՒԹԵՆԻՆ

Աղ. Աստուածարարի գրատեսիկը Յուլիոս 20ին միջին Օդոտտ . 22 քաղ կը միայն միայն Չորեքշաբթի և Հինգշա - Բի օրերը միջին կէտը՝ ամպարական դրոշմներ , ճամբը ։

H. PASDERMADJIAN
Professeur à l'Université de Genève

Histoire de l'Arménie

DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'AU TRAITE DE LAUSANNE
Deuxième édition revue avec une carte d'Arménie

Դիմել ԳՐԱՅՈՒՆ ՀԵՐՆՑ ՍԱՌՈՒԷԼԱՆԻՆ

LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN

51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (6e)

C. C. P. Paris 1278-35

Tél. : DANTON 88-65

ԼՈՅՍ ՏԵՄԱՒ

ՇԱՄԱՐԵ ՆԱԳՈՒՆԻ

Ա.Ս. ԵՍ

ՃԱՆԿԵՐՄ ԼՈՅՆ ԲԱՅԱՄ

ԳՐԱՅՈՒՆ ՎԻՃԱԲԱՌՈՒԹԵԱՆՑ ՍՏՈՒԱՐ ԺՈՂՈՎԱՆՈՒՄ ՄԷ , ՈՐԻ ՀԱՅԵՐԷՆ ԼԵ - ՋՈՒՆ ԻՐԻՆԻ ԳՐԻՃ ԿԸ ԳՈՐԾԱՆԷ ԿԱ - ՏՈՒԻ ՄԷ ՀԱՅԱԿԵՐԸ , - ԿԱՐԱՄԱՐՎԱ - ՃԱՄՆԵՐ , ԶԳՈՐՑԷ ։

Գին 15 Զրաք

Դիմել Հեղեկանի՝ ՅԱՌԱՋԷ Հասցեով ։

ԴԱՇՏԱՆԱՆԻԿ

Կապույտ Խաչի վալանի մասնաճիւղի գաղաճանդէր Օդոտտ . Դին , Շրմէն աղ լա Ժոնէ մասնաճիւղի մէջ ։ Տեղույն լայն տեղի պիտի ունենայ զաղուրէն հաղանակութեամբ նուէրներու վիճակահանութիւնը ։ Ամբիւր պարզապէս կը յետաձգուի յաշորը կերակրել ։

ՆՈՐ ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵԼԱԻ

ԳՐԻՓՈՐ - ՎԱՆԱՆԻ

« ՈՏԱՆԱՌՈՐՆԵՐ »

ԵՒ

« ԱՌԱՅՏ ՄԻՐՈՅ »

Տաղաճանդ թատերութիւնը պարու - նակող զբոյժը 10 ֆրանք ։ Ստանալու ճամբը դիմել Հեռեւալ Հասցեին ։

K.-V. MAKSOUDIAN

53, Rue Richer — PARIS (9e)

ՄԱՄՈՒԼԻ ՏԱԿ Է

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՅՈՒՇԱՐԱՆՆԵՐԸ

4րդ է 17րդ ԳՐԱՐ

(LES MONUMENTS ARMÉNIENS

DU IVeme au XVIIIeme SIECLE)

Գրեց՝ ԷՏՈՒՄԱՐ ԻՐԻՓԻՃԵԱՆ

200 էջանց

Փրանսիայի փառաւոր հասար մը

Գինը է 49 ֆրանք

Կարելի է արժանապարտ

Հեռեւալ Հասցեին ընելու ։

EDITIONS ALBERT MORANCE

1, Rue Palatine — PARIS (6e)

C. C. P. PARIS 676-88

Կամ Հեղեկանին ։

EDOUARD UTUDJIAN

94, Rue Sait-Lazare

PARIS (9e)

C. C. P. 2012-41

ԵԿԱՏԻ ՈՒՆԵԱԼ

Հ. Յ. Դ. Նոր Բարձր Զաւոյն խոմ - րի արեւելի գաղաճանդէր տեղի կ'ու - նենայ Օդոտտ . 21ին , Փաքի վոլորմիւն , Խոր Նախիմով 7 , Վիլնէով - Լույկ , Պառ - Ինքորաւ տէ Ծօփոր ։

IMPRIMERIE SPÉCIALE

DU JOURNAL « HARATCH »

32, Rue de Trévise, PARIS (9e)

ՃԱՄԱՐ

Հ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻԿԻ

ՃԱՄԱՐ

SABLES D'OLONNE

« Colonie de Vacances de la Chaume »

RUE DES DORIS, par les SABLES D'OLONNE

ՕԴՈՍՏՈՒ ԼԵՆ ՕԴՈՍՏՈՒ 31

Նոր եւ բոլոր յարմարութիւնները ներկայացնող շէնք մը ։ Ինչպէս 30 մէքր հեռաւորութեամբ ։

Իմրական պտուղներ , զատախօսութիւններ եւ զեղարուեստական երեկոյթներ , ինչպէս եւ զանազան խաղեր ։ Մասնակցութիւն օրակամ 15 ֆր.

ԴՈՐՈՑԱՄԵՐ ՏԻԿԱՆՑ

ՎԱՐՄԱՆՆ

Դորոցաւոր Տիկնայ վարժարանի ար - ճանաչուր փառքիւնը պետք են ։ Ամէն ա - նակը որուն կը փառքիւնը աղբիւն - րը վարժարանի կողմէն իսկ պէտք է դիմում ընեն հաստատութեան տնօրէնու - թեան , 1 Պալլլ . Տիւ Նոր , Լը Բեմի 93 : Հեռագրին 927 - 01 - 72 ։

ՍԱՄՈՒԷԼ ՍՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐՄԱՆՆ

Արժանապարտ 1966 - 1967 ուսում - նական տարեշրջանին ։

Տաղանի տրամադրելի տեղերուն հա - մար իրենց զաւակը արժանապարտ փառ - քիւնները կը խնդրուի ժամաւորաւ՝ զը - ընելով Հեռեւալ Հասցեին ։

26, Rue Troyon, SEVRES 92

Կամ Հեռագրին 027 - 18 - 28 ։

ԸՆԹԱՅԻՆ ԱԶԳԵՐՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆ

ՄԵԿ ԱՆԿԱՐԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՆԱԶԳ	45 ֆ.	մինչև 1/4 սիմա
ՀՈՒՆԱՆԱՆԻՍ	25 ֆ.	մինչև 1/8 սիմա
ՅԱՄԱՅՈՒՆԻՆ	10 ֆ.	» » »
ՇՆՐԱՄԱՆԻՐ	20 ֆ.	» » »
ՀԱՐԱՆԱՆԻՐ	25 ֆ.	» » »
ՇՆՐԱՆԻՐ	25 ֆ.	» » »
ՓՈՒՆԻՐ ԵՄԿԱՅԻՆԱՆԻՐ	10 ֆ.	» » »
ՇԿԻ ՓԻՏՈՒՆԻՐ	10 ֆ.	» » »
ՄԱՆՈՒՆԻ	25 ֆ.	» » »

Այս գինները մէկ անգամ հրապարակելի եւ ճշմարտեամբ ծառայող աղ - քերու համար են , շարքը էջը ։

Կանխիկ վճարումը պարտաւորել է ։

Առաւարտան կամ այլ աղքերու մատակարար պայմաններում համար գինի վճարուեալ ։

ԹՈՒՄԱԲ ՀԱՍՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԱՐԳԱՆԻՐՆԵՐՈՐ

PEINTURES THOMLAC

16 bis, Bd. Sébastopol, Paris 4e

Tél. ARC 26-61 - Métro : Halles et Chatelet

136, RUE DES BOURGUIGNONS — ASNIERES - BOIS COLOMBES (Seine)

Tél. : GRE. 09-47

11, BD. DE LA REPUBLIQUE — LA GARENNE (Seine)

Tél. : STA. 19-06

ԱՄՐԵՍԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՐ

Ամէնի արդիական , նորը եւ ընտրի հաշիւով պարտաւորաւ՝ առաւ - արը ներքի ։ Բնական եւ արուեստական բաղաճանդի գոյներու մէջ ընտրու - թեան նորով իւրաքանչիւր , զառի գեղեցիկ թույլներու նոր ընտրութիւն - Գեանի ճամբը՝ ամէն տեսակ - լիմպիւն եւ փառքիւն - ճամբաներ ։

TAPILEX — TAPISOM — CARPETTE

26ր ընտրանքներուն արտաքին եւ ներքին խմորներուն ճամբը տեղաւոր - րուր չի կրնար ։

Ամէն գնորդի կը նուիրուի յառաջիկ տեսակի , որու շնորհիւ կրնայ 10-30 աւաքի զեղ տնկան ։

ՄԱՐԱՆԱՆԻՐ

52, RUE CHALON, PARIS 12^e 64, BLD. DE BELLEVILLE, PARIS 20^e

166, AV. ARISTIDE BRIAND PAVILLONS - SOUS-BOIS (S. et O.)

4 bis, RUE PAUL VAILLANT COUTURIER — ARGENTEUIL (S. et O.)

24, RUE PAUL VAILLANT-COUTURIER — ALFORTVILLE (Seine)

48 bis, RUE DALLAVRAC — FONTENAY - SOUS - BOIS (Seine)

[illegible]

ԴԱՂՏՆԻՔ ԿԱՆԱՆՅ ԵՒ... ՎԱՐԴԱՌԵՏԱՅ

Ձեռ յեւէր տարին, զոր մը գտնուեցաւ Քրտանայի գետի մը ընկածը Բար մը, որ ապահովար իր ճամբար տարներէ իր վրէ, Աստուծոյ ճամբան երկրը։

Օր մը յանդար ծարրեցաւ այս բարը, զիւր վրէ տնից՝ երբ անկախ մը ք ճաղիկառան արձգողորն վարձարմի վրայադիր դարձան մէջ, թափաղ ծոցի եւ դուրսի կանխի վրան։

Ստորական շար, անտէր բար, ամէն բանով բար, բայց մեծամեծ կը թուէր այս բարը, որ կարծես բաներ մը խոսն - ցաւ անկախը պարտին թքին, խոսեցաւ Վրտանի թերթիկի մասին, Քրտանոր ծննդեան թուականին մասին, բարձրակի պատմական զեպերու մասին, ճիշդ զգր - քանակաւ աշակերտի զեպ, որ թիւ ու թը - ական կը թափէ թերթին։ Միշտ յանն թուան ճառակ կ'ընթանային, ճառեց, պատմեցաւ, երկարեց, ճեղքեցաւ (յի - րորիկ)։

Աղեց, խորացուց, մանրացուցաւ, ստորագրական գործիքներ։ Մէկը կոր - քից յայտնէր թէ երկրպագուին պատ - մուքեան անտեմէն թուականին կը մնայ այս բարը, ուրիշ մը յայտարարական գործերուն կանցի շորն շարին ծնունդը։

Յանդար երեւան կու, աշուր, որ ... ինչ տարբեր ու շուշեր այս բարը եւ Քր - անայից ծարրեցողութիւններն յայտ յայտ - ցին ու խնայարարցին մէջ ... արե ճեղքե - րուեցաւ վրայ, որ յառաիկ է փրփրի - սխմելներուն։ Արդարեւ, յիշարարութիւն կան որ յիմար ժաման կը կործնէ անտեղ իրենց շարքը։ Ֆիլիսոփայ կան որ ... Արեւմտք կը ընէ, կ'ընէ մոլորութիւնը։

×

Մեր մեծագոյն ճալիարանը, «Հրաշեյ Անտան», զոր գրագրորդ յիշարարածու - թեան, զոր գրագր է իման Հրաշեյու - թեան էր։

«Հայկական» խորագրուած ստուգար - անակն կը մէջ աշխատանքի մէջ է (Տի - դիկապիւր, Հայաստանի գրականութեան իսկուհի, 1946 թ. 6) կը գրէ։

«Հայաստանի մասնագիտ կ'ըստան եւ ինչ սերին բարեկամ թիւիչ Գ. Յարու - թիւնեանը կ'ը ճեղքեցողական զբոյժի ջոյց տուց ինձ, որ ճայ ընդճայուր ը - րեկուքեան պատմութեան ճամբար մեծ տրիւն է ներկայիսս։ Գրգոյնի ար - տաքին ճալիկ վրայ դրուած է։

ԴԱՂՏՆԻՔ ԿԱՆԱՆՅ

Թարգմանում 400 տարւած մեծագրէ մը Յովնանի անուն

Հայ արքայիսկայնութե ար յորինակ Տպ. Կաստանեպարիսի 1876

Հրատարակի անունը, ինչպէս եւ ար -

պարանի անունը չեն յիշատակուած։ Հապիկ երկրորդ երեսում կայ Հեան - Եայ պարտիք ծանուի։

Միւրիկի իմ, Յիւլիան Եայ յայտնանիէլ տակալով մեծ գրաիկ Վանանի Քաղանկեան վրայ տամ։ Եայ յայտնարար զարդար տակա - յարար ընդարձակութիւն կը անէ ճիշդ թուով մէջին հայերեկի հետ - քը, կ'ընէ կը ճարգէ եւ ինչ կը պատու - իտան։

«Վնախանութիւն ոչ։ Սուշեր կ'երկով եւ մի ճանի անդամ կարգաւորով աշխու - ճարար թարգմանութիւն, ոչ միայն չգտալ այնտեղ մէջին հայերեկի հետ - քը, այլ ճիշդ հայաստանի անտա, որ լի - ցուն ճաւ անիկ ինչ հայերեկի է։

Ու ընէ կը մնայ որ Անտանու այս զբ - րայիկն թուովոր ճարգէն մէջին։ ... Ու - րիկն։

«Սուշերու անէլը փնտրելով ու գտնելով Հանդեր, բարեկարգար եւ խոնճարար եւ կը գտնայ... ճաւ Հե - անեկերն եւ կ'ընէ։

«Մերն ճաւ Հեան ինչ կարծեցող թէ զբոյժի Սուշերիկն է։ Եւս ոսկիւցեան մեծեր կ'արէ առաջացան եւ արե թա - ւնի, որ Հեանդերը ցուցուէ կը Սուշեր - անի դրամ ընդերք եւ յատկապէս Վե - րսիկ զբոյժը։

Համարմանութիւն կը պահի թէ խո - ճեանութիւն եւ կ'ընէ, ի վերջ, Ա - ճեանեան, Հեանդերով զարգեցողութիւն բարե - կարծեանութե վրայ, որ ճիշդ գտնու - ցարարած, ինչպէս եւ մեր արդի մը - խորհարարում, այլ գործածուած է մի - ցին հայերեկում, անճեանի դրամում։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

×

Անտանիկի գիտնիկ կամ ճարգապիտ - րութիւն մասին վերջնական կարծիք եւ յայտնիլ առաջ՝ Հարկ է նկատ ունե - անլ թէ։

Պոլսոյ ճարգեցողական դրաման 1922 տա - րուսի զբոյժարարական ձեռնարկներու թա - ւն մէջ, էջ 123, կը գտնուէ։

«Կաղանիկ Քաղանկեյ Կանանց, Արքե - րեպոստանարանի փարագալոր, ընդարձա - րութիւն Կարպառիկ զգիր Արքեպոստ - անիկ, 1859»։

Եւսան զնոսիցի իրեն օրինակ, Ա - ճեանեան կը յայտարարէ։

«Մեր թէ ճարգեան դրաման թուի - րարար իրենիկն չընթիւն է։ Սուշեր բարեկարգ մասնագիտ եւ իրենց մէջին Հա - րեկ ինչ թուով։ Իսկ այն թուովոր ձեռնարկ, որից արդարեւանք էր մի - ցարի մեծա - ցիր, մէջին Հարեկն է։

«Կրտանութիւն ճայ թէ մի։ զարու ճարգեան ընդարձակութիւն կը անէ ճիշդ թուով մէջին հայերեկի հետ - քը, կ'ընէ կը ճարգէ եւ ինչ կը պատու - իտան։

«Վնախանութիւն ոչ։ Սուշեր կ'երկով եւ մի ճանի անդամ կարգաւորով աշխու - ճարար թարգմանութիւն, ոչ միայն չգտալ այնտեղ մէջին հայերեկի հետ - քը, այլ ճիշդ հայաստանի անտա, որ լի - ցուն ճաւ անիկ ինչ հայերեկի է։

Ու ընէ կը մնայ որ Անտանու այս զբ - րայիկն թուովոր ճարգէն մէջին։ ... Ու - րիկն։

«Սուշերու անէլը փնտրելով ու գտնելով Հանդեր, բարեկարգար եւ խոնճարար եւ կը գտնայ... ճաւ Հե - անեկերն եւ կ'ընէ։

«Մերն ճաւ Հեան ինչ կարծեցող թէ զբոյժի Սուշերիկն է։ Եւս ոսկիւցեան մեծեր կ'արէ առաջացան եւ արե թա - ւնի, որ Հեանդերը ցուցուէ կը Սուշեր - անի դրամ ընդերք եւ յատկապէս Վե - րսիկ զբոյժը։

Համարմանութիւն կը պահի թէ խո - ճեանութիւն եւ կ'ընէ, ի վերջ, Ա - ճեանեան, Հեանդերով զարգեցողութիւն բարե - կարծեանութե վրայ, որ ճիշդ գտնու - ցարարած, ինչպէս եւ մեր արդի մը - խորհարարում, այլ գործածուած է մի - ցին հայերեկում, անճեանի դրամում։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

Եւսան զնոսիցի իրեն օրինակ, Ա - ճեանեան կը յայտարարէ։

«Մեր թէ ճարգեան դրաման թուի - րարար իրենիկն չընթիւն է։ Սուշեր բարեկարգ մասնագիտ եւ իրենց մէջին Հա - րեկ ինչ թուով։ Իսկ այն թուովոր ձեռնարկ, որից արդարեւանք էր մի - ցարի մեծա - ցիր, մէջին Հարեկն է։

«Կրտանութիւն ճայ թէ մի։ զարու ճարգեան ընդարձակութիւն կը անէ ճիշդ թուով մէջին հայերեկի հետ - քը, կ'ընէ կը ճարգէ եւ ինչ կը պատու - իտան։

«Վնախանութիւն ոչ։ Սուշեր կ'երկով եւ մի ճանի անդամ կարգաւորով աշխու - ճարար թարգմանութիւն, ոչ միայն չգտալ այնտեղ մէջին հայերեկի հետ - քը, այլ ճիշդ հայաստանի անտա, որ լի - ցուն ճաւ անիկ ինչ հայերեկի է։

Ու ընէ կը մնայ որ Անտանու այս զբ - րայիկն թուովոր ճարգէն մէջին։ ... Ու - րիկն։

«Սուշերու անէլը փնտրելով ու գտնելով Հանդեր, բարեկարգար եւ խոնճարար եւ կը գտնայ... ճաւ Հե - անեկերն եւ կ'ընէ։

«Մերն ճաւ Հեան ինչ կարծեցող թէ զբոյժի Սուշերիկն է։ Եւս ոսկիւցեան մեծեր կ'արէ առաջացան եւ արե թա - ւնի, որ Հեանդերը ցուցուէ կը Սուշեր - անի դրամ ընդերք եւ յատկապէս Վե - րսիկ զբոյժը։

Համարմանութիւն կը պահի թէ խո - ճեանութիւն եւ կ'ընէ, ի վերջ, Ա - ճեանեան, Հեանդերով զարգեցողութիւն բարե - կարծեանութե վրայ, որ ճիշդ գտնու - ցարարած, ինչպէս եւ մեր արդի մը - խորհարարում, այլ գործածուած է մի - ցին հայերեկում, անճեանի դրամում։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

Եւ խորհիլ որ։ «Վնախանութիւն զբոյժ շուր եւ կան Վեան, որոնք յառա - ճեան ինչ զեւ, այլ Վեանեան սփուր անդա - րաշտով յարգաւորելով իմ պարզում - անք, երբ խոսն Սուշերիկն ձեռնարկ - րուն մասին, Հրատարակութիւն Կարու - անիկութեան Հայաստանեան, որ ճիշդ է մի։

«Թերթը Աստուծոյի զբոյժէ, կ'ընթա - ցուն թէ Յովնանի արքայիկայնութիւն «Գաղաղիկ Կանանց» զբոյժի ճիշդ է մի։

որոնք ութ ամիս պիտի տեւեն: Երթեն -
Լ... Դ... Է... Ը... Թ... ՅՏԻ... Կ... Լ... Լ...

**ԱԶԳԻ ՄԸ ԳՈՅՈՒԹԵԱՆ
ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ**

ԿԱՐՍ, 1965 ԹՈՒԱԿԱՆԸ

(Բ. եւ վերջին մաս)

Յանդիրք երեւոյցն կարելի ըլլաւ, Առաքելաց ևկէրեւոյ գործերն, քաջ ճանաչեալքն: չնայած: Քիտիւս առօրինակոյնդ եւրոպական թուացի թուացի չարք, յանձնարեալ եւ դարձաւ, ու ճան կարելի ըլլաւ, մարդկայն, արժանաւորներն ու խառնուրդ նորոյն ցնացելու կարասին: Աջցել է մէջ, մենք ծալիք ծալք կարելու, Եւրոպականական Քիտիւրիցի կապով, արժուարած, կառավարողական Տեսէ, Եւր Սիմաուր, Գոթեր, Ալպս - քան, կանոնի Տրոյալայիցի աւերական ժամ: Եւ ու ըմբեր քիչ Եւր ըմբեր կիրարկաւ եւս երկրորդ քիչ Եւր ունեցի ժամած ինք, խորթից, ընկեր: Եւս կարողացաւ իմ կողմ տալ նորինքն այն պահէ, երբ Սիմաուրած, Հայացի դերբաւորներն ըմբեր քալաւ ձեռն լինով, իմա թալ: չնայած ժամել ինք, սեւանը Պետրոս Քրիտիւր չիբրել:

Մի խօսքով, մենք տուն ենք վերադառնում նոյն ճանապարհով եւ ահա նորից կարսում ենք ...

Ուշագիտ էր – սամահան անցնել էր խաչքար, գլխով դեկրման: Մեկ չհանձնելով նա տանում րո Տալիպան չնքե է և երեկ 20 թույլ յետոյ էլ չարդուրով: Փողոցը ներսում մտք է, միայն սոպ – սոպ խաչքարներով ցուցադրվելիկում լի: Կայ Գնում ենք մեր սենեակները ըստեր թե՛նքե պե՛տ ընել: Նստում ենք բաց լուսամտով և արձակում, երբում ենք չհալալալալալալալ: Որբորում ցամք, լույս թափեր: Եւ պատկե՛ր բացում են, թե՛ ինչ րո զգայլ Կարնցն էլ շար, էիվ ալը գալնել անցնելիս լուսամտով ըստեր ըստեր: Եւ ինչ լուսամտով անցնելիս, րո կարքի Տեղեղալալալալալ ջնոք է, րո կարքի իտխալալալալալ:

Գործը ծնունդ է ու բաժնու է Հերթախոսի գիտեր: Արդարև թուրք է, ծնողք ձերն ապրել էն Հայաստանում: Եկան զգույն էր էն ուրիշը, Բուրք, ապրում էր Կոստանդնուլ: Եկեղեցուց չորս հալ թուրք էր կալ, — սասում էր աս: Ու, սուրճի մեջ, անկրն էր կրկնել էն, ինչ ու հասկալու էն: Հերթախոսի տերն ասում էր զարք ճեղալ, ինք կարգից կրթութիւն ունի աւարտակ էր կրք զարքարք, մո՛կ էն ժամանկ ունի: Բալ ինչն է՞նք: Է յայտն կեղտում, ինչն է՞նք անկողնու մէջ ունի անկողնու շլալ, հարքանց էր: «Միջ աղաղակ ուր զաղք, նոր չե՞ր կր ինի, ու զամ էն կառնուց էր: Նոր չե՞ր, Գորք ասում է: Եկանու ին ասում էր և անհեթեթ թութիւններն մի համբեր: Եկեղ ժոք, — սասում էր — ով ուր չի աղաղակում, քանից որ սպայն էն սարքան, հաստաւ քան է՞նք: Մեկը բքքեղն էր: Բո՛ւրքեղն, — ասում էր, — միակ կրկնել էր, ու անարք

թեան համար, կ'աղաչէր կնոջմէն որ երթայ Սթոքհոլմի մէջ իրեն սպասէ: Առանձին մարդ մը միշտ միջոցը պիտի կարեն նոր դռնէ կ'ոն հասնելու: Երկն իսկ իբրեւ իրար իրար սահմանադրութիւն զգեալը անցնիլ:

[illegible]

Մակարիս Լիտւոյ կը պատահէր Սափինա քիկի: Կարենի է նոյն օրը Վերադարձաւ էր, նախորդ իրիկուընէ կընար արդէն եկած ըլլալ: Ֆինլանտայի մէջ ինչ բան զինքը վար կը զնէր: Լիտւոյ լանքին եր-

Կապույտները են, սպիմանքները։ Ամենի՜ն հայտնի է էլ։ Եւ Սեփրախայտը էլ։ Չարմա-
հայտն է էլ։ Ճարմախայտն էլ։ Եւ նա-
պատիւն ճանաչողներ պատկերանքն են՝
Քաղցր զգինք, Քաղցր կապույտ եւ բրգո՜ղ
է։ Քաղցր չարմախայտն որքան յատուկ է
նա կրկնաբերում ունի, նա դրո՜ւն... Եւ նա
կրկնաբերում է Քրիստոսին, Քրիստոսն է նա որ-
պէս զարթոնքի ենք տալու, Քրիստոսին պատ-
նելով էն փառանք ամենախոնարհ սուղեկի-
ն ամենախոնարհ էլ անդամ, որ դրանք դնում
է Քրիստոսը։ Իսկ Ամենախոնարհ կարա-
նակները 50 - 60 բնութներ է։ Բանի՜ն
բնութ կարա՜նակներն են - Հարցանքն է
« Զարեան ։ Ինչո՞ւ սխալեմ, ինչպե՞րս նա-
սում եմ... Ինչո՞ւ քեզի՞նք՝ բնութան զարթո-
նալ, քանի՞նք կեանքիս անձրե՜ր ծողո՜ւ
լուծ ։ Զարեան ։ Ինչ չգիտեմ կա՞յ
որ իմանայ։ Մի՛նք որ արքան Ճարմախը է
գործածում ինչ ցրտե՜ր կամ անձնե՜ր
պատկերանշաններ, եւ դա, Լեւի ո՞ր
ստեղծով յարգում է։ Վերածնունդն ու պաշտ-
է մեզ չճարմախի՜ մեծերակով, քաղց մե՜ն
չարմախում ենք ։

[illegible]

Եւ անցնելով իմ քննադատը փորձողը՝ Արշաւաւորները, սուրբը, ի բանի կարգ մտնելի ստալառատով դնում է իմ գրեց աշխատանքով չստանա տեսնելի կարգը։ Առանցիկաբարեան զորքի չեմ իկցելի։ Կարող ուսմանով քաղաք է ինչ էս զորքով լուսանելաբարեան զորքի, ուստի ուսում է Ու. յանդիտը, իմ դէմ չեմ յանկել արժանաբար է Առաքելից եկելի չեմ։ Եկելիցը, ստեղծի իմ Կարգաւոր է եւ Գեղամ Նուր չեմ)։ Ինչ որ իմ կողմէն անուստի կամուրջ է, որեւ, առան իմ յանկել է կանոնի Զարմար։ Կամուրջ լիւն է իմ ։ Եւ նազով իմ եկելիցը աշխատելի։ Կորքի Նուր չեմ քաղաք զարդ ուստի անուստի եւ լուսանելիցը պիտի իկցի կամուրջ։ Իմ թուում է զարմարում, յոյժամ էմ նրանք։ Եւ դիտել, եկելիցը իմ քորքի զարմարախառն էմ ունեմ իմ ժամանակ զարմել է։ Եկելիցը պիտի իկցի մեզ, Կարգաւոր չեմախառն սինն, մեզ

խաբէրէի իր պարտքը սենեակէն մէջ: Երբեմն յոյժերէ իր պտուտէն: Սորաշուքով իր ձեռնառնէ իր ստերէն ձակոյնէ վրայ՝ Գաղիկէն փրփրեւում էէր ասոր: Գիտէր իր թուր պիտի ստանար: Գնաց այսպէս ցաւատառեան մտնողէն եւ անողնէն իր պտուտէն: Ձեռնառնէ իր կրկնէն վրայ՝ աստղերը յառակ իր փայլէն Պետրոս Պօղոսի վրայ: Այնչաւ ձանդաղաւթի վերէ, ապառն խոլեց այս պարզիկ սենեակէ մէջ՝ «... Կանչ անոն... ինչպէս իրար պարտաւորած իր: Ինձիկի կ'ուրիշ: Եւ յանձար զէնքէն արտաշայտելիքի փոխուցան», Ժրմեմբէ: «Այո, պիտի ընէ»: Անքեր իր պաղպղկէն, իր յարս փոփոխ զգճար յաղկեմէն արտաշայտաւթիւն իր աստու, շախտի ընձ՝ « քոս աշտապ մը եւս, կուրիք խմարդէնցիկով ձանդաղաւթիւն իր քրտաւոր:»

[illegible][illegible][illegible]

PL08 U2L

ՎԱՐԴԳԻՍ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

[illegible]

Այս դրոժում որդւ զեր է խաղում ա-
նունների մէջ իմաստներն տանելու ժո
ղովրդի ձգտումն, որը ստուգարանիւ
իմար ձեւադիտումն է այդ եւ նման ա-
նունների զարմնելով զբանը նոր անուն-
ներն, (Առաջաձոր - Արջաձոր, Թէպոյ -
թաւ - Թեւաթորոս) :

[illegible]

20. 02.1944

«ЗУЛУ» в 1900 г.

(44)

- Ե Ր Բ -
ԵՐԿԻՐԸ ՍԱՐՍԵՅԱԿ

[illegible]

ԱՆԳԼՈՒՆ ԻՐ ԿԼԶԻՆ ՄԷՋ

ԽՐԲ.— Օգոստոս ամսուն էր, 27 Օ — գրտաւ 1887ին, որ մնաւ իայ մեծ տա- րազերը, Գրիգոր (Օսման, այստեղ) Գա- րիբի մէջ։ Արգիւտած էր իր մտաւր Թարգիր, ու թոյլ չարեւանս նստւ որ քաղաք իր խաղաղամեղան իրադին, նայն լազին մէջ, ու քաղաքեցւոյ այստեղ՝ Գիւս — Լազիի մէջ։

Արգիւնը ինքն մը՝ քննիչարար յարգա- րի արմատն, մին նեղինանքներն Արգ- Սահմանադրութեան՝ գոր իր յնչիցից զիտցող ալ, չգիտցողն ալ, զայնալ կանխադէմ ալ գնահատութեան արմատն, կ'արծարծենք իր յիշատակը այս գրտ- րեանը, դասական գործած մայս կարողը, ուր երէ լիբուն կ'ամանէ ժամանակը, մտածելու ուժը իր յարդէ ժամանակին։

Փարիզ, 6 Յունիս 1882

Ոչ եւս Փարիզի եղելութիւնն էր այլ գր- քերէն անձանական եղելութիւնն էր պիտի գրտածն։ Եւ այս իսկ էր Մանն առաջոյ Լեւոնտն զայն։ Մաննն առնչելու Գլտեղի մէջ առնչել է Լեւոնտին Քրիստի ուրիշ ու- խաթը երկայն է։ Ինչ, ժամանակը ուրիշ տեսութեամբ է Ոմէկէն։ Ո՛ր իր գրչապատէն թղթալորդ աղէքները կը սիրեն, ո՛ր իր կատարութիւնը։ Փաժանակն էր ի վեր ժամանակն ու եւս կը հասկնամ Վ. Հիւ- ինն էր կ'ընէ։

Զգաւորութիւն մտածմտ սրտի՜ք՝ երբ մեծութիւն կը տեսնեմ, Անոր իմարտ սնաւ ու հոս ծովան զրացի եկիր նմ։

Եւ ոչ ուրիշ ընթացիկ էր հետ զգան ա- լիքներէն թաղարարութիւն կ'անկարելիմ նմ առաջը համար։ Չէ, վերջիկտուր իմ ալ միմիկան զիտաւոր ջուրը սիրեն ու Միկտ- ին զիտաւոր ջուրն անկարելն։ Եւ ինչ Փայրեր, որ ըսեն Ոմէկտաւոր աղէքնե- րուն... Փող սրտայն ուղէկան, այն պիտի է տանել իսկ, Ոմէկտաւոր անոր այս ջը- րանքը յեղուածը կուզայ իրեն եւ, որ ստանդակաւ երկու եղիքաց զի՜ մայր կուտայ իր անկողնը, որ իրենց յիշուն կ'ընեն ու զորս դուրս հանեն։ Այլ Ոմէկտ- արիւն աղէքներն ոչ կ'արգտի մարդ եւ ա- ռա իրանց ի Լեւոնտն եւ դարձայ, Լեւոնտն որ ջուր միայն տրտիւններն էր չափ մեծ ու քաղաքմարտ։ Փարիզ կ'ըկու միկտին ըստէն ունէ, Լեւոնտն չորս միկտին։ Եւ արդիւ տարբեր են երկուս. քաղաքներն։ Փարիզ տարբեր քաղաքն է, Լեւոնտն աշ- արհիւր ստանալն է։ Փարիզ սիրելի, Լեւ- ոնտն պատկառելի։ Փարիզի յատկութիւնն է վարչաշխուհի, Լեւոնտիսի ընկճայն է լիւթիւնն է։ Փարիզ ճիւղած եւ արքան, Լեւոնտն գործուն եւ խառն։ Փարիզ ա- մէն ըստի մայրամուտ, Լեւոնտն ամէն քա-

նի տեսնում։ Փարիզ քաղաքն այն է որ թիւնն ու անդադար, Լեւոնտն միշտ ճա- րար ու գրտաւ։ Փարիզ այսօր ճանձնեղ լի մեծ ճանձնաւ, Լեւոնտն անդադրող ճանձնաւ։ Փարիզ հասարակութեան ճաղաք, Լեւոնտն ապարտիւնն թաղար։ Փարիզ միշտ կը խորտ, Լեւոնտն երբեմն կը շարժի։ Փարիզի մէջ փողոցները կ'արարեն մարդիկ, Լեւոնտի մէջ տուններ կ'արարեն։ Փարիզ եկեղեցի երբեք ա- մօք էր համարուի, Լեւոնտն եկեղեցի չերեւար ամօք է։

Ընտանիք եւ կրօն, ա՜նա երկու մեծ ըստ, արդեմտով անկարելի է որ մարդ մը տառեղան չլլայ, արդեմտով անկարելի է որ այս մը ընծ չլլայ։ Անարիք մէջ կէտ մըն է այս կողմն, այլ է երեւնա որ այս կէտը աշխարհ կը հրամայէ, ինչպէս մարդ որ մը Կաթիկոսն Միմինն։ Եթէ Թիւրքի պատմութիւնը ըսու ռեճնալի՜ք, ըստ առ ըստ կ'ընթարթեմէն հոս այս հասարակութեան խաղաղութիւնը զոս- ղից աշխարհայայ կ'առնէ ու Թիւրքն ու իտալեան միմ ճանձնալից Թիւրքն, որ յանձնար իկողմնի զաւրեն ամբար- տաւան, Թիւրքի դարձեալ։ Մարտաւ- լանութեան, ինչ չուր կը հանէ մարդ զգէն աշխարհի ըստը՝ հետեւեղիլ ընդ- հանար կործանող հասարակն։ Աղայն- ցին կը զոյգ ինքեղեք, բայց ամբարտա- լան չէ, ինչ որ ամբարտաւանութիւն կը թուի եր վրայ, շատ անգամ անշուտա- ի թիւն է։ Կարծես թէ զեւ խաղաք ըստ է ունին այս մարդիկ որ կը խոյնեն։ Բարե- կամիտ մէկը կ'ըրէր թէ քաղաքակրթիւն փայլեցնիւն եւն եւ այս ալ թիւրեւս իրենց ժնծութեան պարզութիւններէն մէկն է։ Այլ է քաղաք անկայ այս մարմամտանութիւնը, ի- լեքն ընդհանուր ընտարութեան ընդ- իրեն թէ ոչ ու Աղայնցիքը Լորտի մը չափ զոյգ մեծարել զիտաւորը, թաղար ու քաղաքարար ըլլալ։ Որչափ ու մարդ ըն- իրհաշաշտական պայտաւորեալով մարդ- ուամ ըլլաւ, անկարելի է որ հրաժարուի կանչ շարժ աշխարհի արմատները մը աղին։ Եւ Ինչպէս ընծ չլլայ մարդ զիտել եւ ժնծութեան կիկը չլիք գիտէ, որ երբ որդի ի ճորէ վնկ կամ ուր՝ հաղոր տարուան նախաժամեղ զուտեմ է, ա- մէնն ալ տառաւորեալ, անշուտ ալ քա- ղար կ'ընտան։ Այս իմաստով պիտի ըլլայ որ մեր նախնիք Ոստանիկ արտի ըլլայ ծածկելն ընդհանրացն։ Հորթերի կ'ըսեն եղեր արմատաւն մարդու, ինչպէս կ'ը- րացած ուն կ'ըսեն ինքնապաշտն մէջ։ Աղայնի մէջ մէկ ուն աստիկն թաղա- ւոր մըն է։ Այլ եւ այս ճիւղարտալն ա- լուր երկրէն մէկ անձնի որ, թէ նախա- րար ըլլայ տարբեր, թէ հասարակ տառեղ, իր տանը մէջ թաղարն է։ Ան ալ մեծաւ կը յայտնեն անձնապաշտա- ւանութեան այն մեծ պիտարեղ, որ ունին Աղայնցիքի, անկողնի, ընդհանուր ու

քաղաքմարտ։ Չգիտեմ թէ տեղ զի գրտած է այս խաղար, բայց գրտած է ամէն Աղա- րիցացեց արտին մէջ, անաղարթեան մէջ բարաց մէջ արձանագրելով է։

Աղայնցի են խաւ, ըստ մեծի մասին քա- ղաքական ապարտութեան սիրելանքով ալ, անկի տառաւորութեան ու քաղաք մէջ կ'եղայ քան թէ զառնայ ու արձանագրու- թեան մէջ, ինչպէս գրտուան օրէնքներն ալ աստի կ'ընթարթուին մէջ գրտած աղ, արժեքի պիտի չէ ունեցած պարտ ու կանտաւոր պող մ'ըլլաւու համար։ Այս- րէն ա՜նա միայնակեան գրտութեան մէջ քաղաքմարտ ապարտութիւն ու անկանաւոր- թեան մէջ անվտիւթիւն կանտաւորութե- րը՝ գործեն ու արկածները՝ թաղարիլ ըրերը այս աղար քաղաքական ու իրիւթ- իւն մեծ քաղաքներն մը հաղապար- են, Պիտիւրի ինքնմեղմ աշխարհի իսա- մայալ գաղաղամն է երի։ Եւ ինչէ՜ն, հարմար չէ աղարիլ աղը մը ամէնուն կամ շարտեան։ Եւ ինչէ՜ն կ'ընէ այսօր այն մեծ պայտաւորութեան մէջ, զորս ունի ի ձեռնի, ինչպէս ինչին կատարելի էր արդեմտն։ Աղայնի ապարտական կուտ- ու փարտութեան ծաղիկը թաղարական է աւ փոքրիկ խաղաքներն մէջ՝ զորս Բաժնաւա- իր ընդէ՜ն կատարելի էր։ Լորտ Զարմա- լան է։

« Եթէ ալ այս խաղարի յանձնածող իմա- տութեան խաղարչաւոր անորիւնութեանը մէջ աշխուշ գրտած է, որ այս երկրի երբեք ժառն պիտի չկարգին բրիտանական պետութեան, որ այս պատերի կը պիտանի աշխուշ փարուիլ որ կըր գրտուն մեծն, ինչպէս ընդին կատարեալու կարող ըլլան։

Եւ այս այն բրիտանական աղբն է, ա- րուն համար երկու հաղար տարի առաջ մեծ աշխարհայն եւ մեծ քաղաքակր մը, Բալիւտի Կեսար, ըստ եր. «Այս ան- քանններ մարդ ըլլալիք չունին։ Եւ մեջը այս հակերն տարբեր մէջ նշմարեցին արդէն այն թաղարական պատճառներն մէկ քանին, որ այն անորաններն երկրի տաշխար անամէն քաղաքակրթեալ երկի- րուն բրին։ Եւ ի՜նչու ալ մարդեկան կու զայն կն, որ երբեքն արքեպապս ըրեան մը, յորմէ միշտ օրհնաւորեղ կը հանին Հա- յոյս համար, անպիտէ ան որ մէկն ոչ թաղարչեղութիւ կ'ըստեն ունի՜ք՝ որմէ ինչին կ'ընար հրամարիլ՝ Աղբին ու Կեկեղ- լանի մէջ, խաղաքն պիտի՜ հակուի որ մը, ընտանաց արտիւնն իրայ, ընտա- րիկն ու կիտը երբ հիմ քաղաքիլով ամեն քաղաքական մեծութեան։ Ոչ աղայնն Երեւան ինչ ալ, հաղի տանեն հաղի- ր ետըր եւ այն հանդէ, որով կը պատաւա- րեցր, յանուն զաղայնական ճնմարանի, նոր ճնմարանակալ Ժափաթը, եւ ուր այն մեծ փառանին անկողն ու արտալիք անարաշխուշութեան ու հաստալ զուտ- ունեղ զաղալիչի կը հանը իր անկը- րան փարպաղաւտութիւնը՝ զոր սիրելի ը- լան կ'ընթեր զօրաւորով իր ընկըլ ալ քաղալայն ունեղբաց միտերն այն յան-

կուցել ու շուրջեցել ռոմը, միայն յատուէ։ Եւ երն

Իր ընտելութիւնը կը անձնայ, մէկն էր անաղիւն։ Մարդ էր թէ մարդ էր թէ անաղիւն։

Առաջին անգամ Լեւոնտն զուտա եւ զուտ իմ ապարտութեան. անկն է փըր Լեւոնտն իմ անաղիւն եղալ, եւ անաղիւն Լեւոնտն իմ անաղիւն։

Բայց եթէ Աղայնցիք եւ իրենց քաղա- րակները կը սիրեն, այլ չեն սիրէ իրենց երկրներն ու քաղաքն եւ Բոնտաւոր քաղա- քը։ Հաղիւ հաղ ալ մեծ քանի անգամ մէջ երբեմն կը գրտին ժառանգալ եւ ինչ իրաւունք նուրիցն արկաւան կալ- իլ լեւոնտին ժառանգալ ժամանակներն վրայ, որը այն հարաւորեց ժամանկ կարեն թէ կը խաղապ խաղաքակր պիտաւորութիւնը Աղայնցեաց խաղար չալ- րան ներքին։ Այս մէկ քանի անգամ զը- րեւելի կը պարզուի եւ Լեւոնտն կը լիւ- ոնէ։ Հեռուէն ու ժառն իմ որ կ'ընա՜ Լեւոնտն կուտայ, ուր ընկերակալին կըր կը սիրէ արտաւալ կարգի փայլով մը փայլիլ։ Հաղիւրայթ ու երկրեղեք խա- րը կը յաղեցին ու ցերեկներն ալ պար- տիկներու, մէկ կը շարժանակն տան եւ հանդիպ։ Բայց է աղայնայ խաղարչա- րը, բայց են ըստը Բաժնաւորներ։ Այլ խաղարչաւորներն անկին զուտ կանալ ա- լանք, չլլան զա՜հակն փաղարկներ, որք անկողնի ըլլանք ժամանակը Լորտ- տակ զիտարանութեան, եւ զայն արան եւն արձանն փոքրիկ տաղարական Երեւան կամ ուրիշ զիտարանութիւններ մեկ ջը- րանքն քաղաքական խաղարչ։ Բաժ- նուն ժամանք ուր պիտի երթէ Փաժնիկ քաղալայն երկրի, « Բալիւտի Կեսարն անաղիւն ։»

Ո՛ր մարդ է, շուտի՜ք ճաղախաւոր- թիւն, շուտի՜ք փարձաւորութիւն։ Երբ տուր ուրիշ զէն տուր չգիտէ, փարսուն կու տայ ու կարեն ինչ ինչ յարձարու տալով։ Եւ ուն պիտի ըր ըլլալ եւ ըսլ ու տանի։ Բաժնաւոր զոր մը անընդամտ տաղան փուն՜ք, արցանք, փայտեղի, պարիւր, զափեղեղ, առալի կը քնար, թայ եւ ա- րարուր եւ քայլ եւ մանակն, եւ ուրիշ զը- րիտեմ քանի տեսուի ըստ, դասակ, ծա- րի կը պաղաւ, եւ արկեղեղն ու քրքրեղի, ու սիրտեղի եւ ձեռնն ունին եւ ձեռքերին փառանք, կ'ըսեն անման կըրցուի։

« Երեւոյ ամբէն է փըր զիտալիցիք մէկ, զիտալիցիք, յաղալանկներ։ Զոր- ւայն ըստը յաղալանկն ու արդի փառա- ւանք թաղարի, ժմունի միմ աղայնայ ի հոտուն երկրանալ զաղալանկներ, թիւրեղանկով մեր սիրտերն եւ մեր քրք- զիտալիցիքները, արդեմտով մէկ ու փո- քանալին ծաղիկը՝ ուրիշ փոխ տանի թիւրեղանկն իրենց զաղալանկն, առա-

ԳԻՒԳՈՐԸ

Երկունք իր ապա, Եւ խառն խառն գտալն, թէ չէ...

— Խառնիկ էր պիտաւա կա՛յ որ...
— Կայ րա՛ւ... փախտ ու անփախտ զէն էր ընկինս, Զորս ընկած փողը քու ու փուն շանես, հաղար ու մի պատաւութիւն ունեղն։ Թեկ էլ իսկ պատիւ, զիտեղեղաց քալ շրկն, միկտն ու... մի միմ կեղծի քալ շրկն կըր պարիւր... — Եթէթ թէկ չի- րտուր ընթարթիլ հանդիլով արդուն իրաւ տաւ եր Համրուն։ Այն ինչ Գիգորը նքն- շում էր։
— Հաղի կատարան ու քաղեմն կը տան, կիրակիներ թիւրեղացը կը տան, շատ անգամ էլ իրենք կ'ուտեն զեկ առ չեն, ըստ իշայ, ծառայի կարգն էլ ա... Օրին եւ, կը միմեն անց կը կենան... Շարժանակով եր չէրն իր խաղար, բայց Գիգորը հօրը թիւրեղ տաւուն զեկն էր արդէն։

Էլ երկու օրը նա ճիւղն ըստ ի տեսիլ, Էս ու Էն կուրիք Զորս, որ յայնկն իր քու- յորքովն։

Միով լիւր խառնութիւնը, զիտերի նը- լան գրտածը զիտեղեղացը իրեն, տեսակ տեսակ խաղարչութիւնը, ուսումնարանը քա- ղաքայն կուտալով զիտեղեղ երկուստեղի խոքերը, իրար կուտելի քաղաքի քաղաքը, ուրիշ ուրիշ շարքեր, կանտեղի քարածա անանիւ- րներ, թիւրեղանքը զիտեղեղն կ'ընտան- ըր... Եւ ամէնի գրտուն ու քիտոցը, աղ- լանն ու աղարիկը իրար խառնուան։

Գիգորն էր նքա զլլաւ։ Եւ նա յայնկն Էս ու հօրը թիւրեղ տաւուն զեկն։

×

Էս ժամանակ Բաղայն էր իր կիրի փի- ճում էրն ներսը։ Կիրն արտեղան էր, որ ծառան խոմ էր, նոր արեղեկ կ'ընծ, փո- քրեկն, իսկ մարդն ու ըստ ինչ կը զանի տաղով անկողն ծառայ իր քան։

— Կը տուրիք, ոչ կ'ըրգէ ինչ մնայ, — աստու էր նա կ'ըրգէ։

— Կը տուրիք, օրդի, սիրալ շուտ մի ըրել, ինչըստ էր Բաղայնի պատաւ մա- րը։

Բայց տակին Լեւոնտն չէր համարու։ Եւ արտաւալովով անկուն էր իր ըստն — ար։

×

Գիգորը մեկան ծառայ էր Բաղայն Ար- տեղին խառնապառն։ Եւ արդէն ծառայ- լանքին մէջ էր։

Խաղարչի հին զիտարի միմնեւ անորն- ըրն կ'ուտալ քաղաքը, հին անտամաններ տաներն, մի նաւի խոլով էր հաղին, հա- րէն տեղից զուտ փոխուան, Էս նաւամ էր խառնապառն ու փողը եւ անքուն, թէ ընչի կ'ընա իրենց զիտեղի, արտեղ էր ընկիլ, հիմի ինչ պիտի է անի...

— Դէ, հիմի զիտեղ, Գիգոր շուն, Էստեղն ինչ տեսակ տալա կը դուրս դա- րու... Հնչող պիտի է անն, որ... Եւ ինչ զիտեմ... ո՛ր տուր Լեւոնտն... — Ժուրն- շայ Համրուն ու Գիգորը լցնել։
Այն ինչ Գիգորը չորս կուրիք իր զի- տուն։
— Աղի, արանք քու քարի չունեն։
— Դէ, արանքը փէնն ալ ալ չնա փէնը։
— Կայ էլ չունեն։
— Սրանք քաղաքացի են, զիտացի հո չեն ուր կ'ընան։
— Բա ո՛րտեղիկ են հոգ տաւում։
— Գիգորը աստուն են աստում։ Հաղի էլ էն փոխով աստուն, կ'ընէ էլ, ժամունէ Էլ, փոխով էլ, ջուրն էլ...
— Բա՛ւ, — աստ Թիֆլիզի կ'տանն։ Դու հա- յալ զիտուր զիտ, զիտ շատ ըստի կ'ընան։
— Աղի, արանք մեծ ունեն։
— Ունեն ըստ, արանք էլ մեծ նաւուն հայ քրիտանալ են։ Մարի շար ծա՛ւ — ձեւաւորութիւնն յանն։ Կարելի ու քիւ փորձելու համար փող վեր կը զեկն, ծա- տեւանալ ու թէ վերջինս էլ, տար ասա — « Խանուն է Ինչ փող ա, Խառն փըր

ՅԱՌԱՋ

100

ԱՍՏՈՒԱՍԾԱԻՏ

ՓԱՐԻՋԻՆ Ս. ՅՈՎՀ. ՄԿՐՏԻՉ

Այս կիբակի առաւում Աստուածածնայ Վերափոխման տօնին առթիւ, իր պատու – քաղէ՛

ՍԵՐՈՎԷՆ ԱՐԲ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
Ի մօտ պատարադի խաղաղօրէն՝
Մեկուրդի հոգեհոգիները կը կարող – ունայ կրկնել հեղինակի նորագոյթի վրայ պատուան, արարողութիւն չկայ՝ եր – կույրքի օր (Մեկուրդ)։

×

ԼՐԱՆ. Ս. ԶԱՎԱՐՔ

Կերակի, (14 Օգոստոս) Ս. Աստուածած – նայ վերափոխման առթիւ Լիւնի Ս. Յա – կըր հեղինակը մէջ, տեղի դիմել ունենալ ճանդիկաւոր պատարադ, յաւաստ պատա – քաղի Պաղարօշնէր և Մատարօշնու – թիւն։ Ժամեղութիւն ժամը ութիկ, Ս. պատարադ ժամը տասնիկ։

Սեանք որոնք կը ժամադրեն մատարօշ – նութեան և խաղաղօրէն իրենց նիւ – թական մատակցութիւնը բերել, թող հաշին արձանագրուի հեղինակը՝ քան – կար կամ զբաղեցնուի։

ՏԵՄԻՆ

Աստուածածնայ տօնին առթիւ Ռըքսի 12 Օգոստոս կէտքի կտք ժամը 2ին մա – տաղի օրժնութիւն կը ճնշուի։

Կերակի (14 Օգոստոս) ճանդիկաւոր պա – տարադ, ուղիք մատակցութեան առաւում ժամը 8-30ին Ս. պատարադ ժամը 10ին, երեքուրդութեան տեղեւայ երջանուածիք, մեկնել և երեւնալ Օր. Անէլ Կարա – դեանանի կողմէ։ Ղեկավարութեան շարքապետ Պ. Գրիգոր Մարտիրոսեանի։ Հոգեհոգիներ, խաղաղօրէն և Մա – տաղի բաշխում։

×

Ս. ԶԱՎԱՐՔ (ՊՈՒԼ. ՕՏՏՈՍ)

ԵԳՐԱԳՈՐԾԱՅԻՆ ՊԱՏԱՐԱԴՆԵՐ

Պուլի. Օտտայի Ս. Յակոբ հեղինակը թաղականութիւն կը յայտարարէ թէ այս կիբակի Աստուածածնի տօնին (խաղաղ – օրէնքի) առթիւ տեղի կ'ունենայ Ս. պա – տարադ։

Կը պատարադէ և կը բարոյց թեմիս Ա – ստեղծել ԱՐՏԱՆԶԳ. ԵԳՐ. ԹԻՐՈՒՆԵԱՆ։

×

ՊՈՒՐՆ. Ս. ԳՐԻԳՈՐ – ԼՈՒՍԱՌՈՒՐԻՍ

Թաղականութիւն կը ծանուցանէ Պո – մոնի և շրջաններու հաստատեցող հաստ – արակութեան թէ Աստուածածնայ տօնին առթիւ, այս կիբակի ճանդիկաւոր պա – տարադի արարողութիւն և խաղաղօր – նութեան տեղի կ'ունենան։ Կը պատարադէ և կը բարոյց Գեղար ՎԱՐԳՈՒՄԵԱՆ։

×

ՀԱՅ ԿԱՌՈՒԿԵՒ Ս. ԽԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻ

10 bis, Rue Thouin, PARIS

Այս կիբակի Վերափոխման։ Հայրա – դեանական ծախարար պատարադ և իւ – ղողօշնութիւն ժամը 10-30ին։

Կը պատարադ և կը բարոյց՝
ԿԱՐՈՒՄԵԱՆ ԵՍՍ. ՄԱՐՏՈՒՆԻ
Երկուրդօրէ՛ Մեկուրդ։ Զարաւոր պատարադ ժամը 10-30ին։

ՎԱՐՈՒՄ

Այս կիբակի Ս. Աստուածածնայ տօնին առթիւ Ս. Գրիգոր Լուսաւորէի հեղին – ակն մէջ կը պատարադէ և կը բարոյց՝ (և խաղաղ օրժնութիւն)։

ՆԱՐԵԿ ԲԷՉԵՑ. ՎԱՐՈՒՄԵԱՆ,
Այս Երկուրդօրէի Մեկուրդ։

×

ՎԱՐՈՒՄԵԱՆ Ս. ԽԱՅ (ՍԱՐՈՒՄԻՒԼԻ)

Այս կիբակի Ս. Աստուածածնայ Վերա – փոխման տօնին առթիւ, Արեւիկի Վա – րաւոր Ս. Խաչ հեղինակը մէջ, տեղի դիմել ունենալ ճանդիկաւոր պատարադ, յետ պատարադի Պաղարօշնութիւն և հոգեհոգիներ։

ՀՐԱՆՏ ՍԱՐՈՒԷԼԵԱՆ
ԳՐԱՏՈՒՆ

Օգոստոսի ընթացքին Հնամու – Սամու – ւեան գրատուր բաց է միայն կէտքի կտք ժամը 14-30ին 19։

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévise, PARIS (9°)

ԿԱՊՈՑՑ ԽԱՅ

Կապույտ Խաչի կրկնութիւնը վարձակալութեան արտադրէ և, Տէր և Երկին Սիւննանին կրկնող անդրանիկ պահին անուանութեան առթիւ, իրեն Քրիստոս, Նախ Երկին, Ժառ Սիւննանին 20, Տէրին Մարտի Պաղարօշնութեան առթիւ ընդ Ս. Ի. Մարտիրոսեանի հարկեր Քր. Կապույտի Քրիստոս։

ՀԵՐՈՒՍԵՐՈՒ ՕՐԸ

(խանութի տարեկարգին առթիւ)

ՆԻՍԻ ՄԵՋ

Կերակի, Օգոստոս 21, տարեջ օրը, Ժառք Վօլքրեմի, Ռուք. Նախինալ 7, Վիլնիւթ – Լուսիւ, Պատ Ռուքարմ տէ Շօթոն։

Հովանաւորութեան Մարտիկի Հ. Յ. Դ. Շրքի. կողմէն և կողմակերպու – թեանը Նիւնի Հ. Յ. Դ. Գեղոր. Զարուշ կողմէն։

Կը լաւագաւի՛
Ընկ. Գեղար ԵՐՈՐՈՒՄԵԱՆ
Կը խօսի՛

Ընկ. ԺՈՐՈՐՈՒ ՄԻՐԻՃԵԱՆ
Կը խօսի՛

Կը խօսի՛

Մարտիկի Նիւն Երկին ուղղութիւնը կրկնող արձանագրութիւն միւն, երեքուրդի երկուրդ (Օգոստոս 16) հետեւայ հաս – ցէնութեան։

ՊԱՏԱՐԱՐՈՒՄԵԱՆ, Տ Ը ՐԻ Ֆրանսիա տը Ժրեւանէ։

ԲԵՐՈՒՄԵԱՆ, 2 Իւ. Պրինա տը Պուտ։ Մատակցութեան ծախք 10 Բրանք։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

ՄԱՐՏԻՍ. Ս. Թարս Գոշաքեան և գա – տարակներ, ինչպէս նաեւ իւրաքանչեւ ըն – տաններ, գաւառներու ճանդիկաւոր պատարադ ժամուրդներ կ'ունեն (ժողով – մեակի լիւսանմա Պրինալեանի ձեռնա – բարկի խաղաղօրէն) հոգեհոգի համար, այս Գ. Բարկի 14 Օգոստոսեան, Փրատայի Հայոց հեղինակ։

Կը հարկերուն իշխանաւոր յարգողները։

ՎԻՃԻՆՈՒԻՆ

Երեւանի Պ. Արտուշ Մուշեղեան, կը փնտիւր իր ընդին, Ժառքի ձեռնալիք խա – ղարեան, ծնած 1908ին երեւան, Կոտայի շրջանի Բաշ Կիւրուշ, Մարտիկի կը զբո – յանք 1948ին։

Երեւան, 48, Կիբիկի, Շեկչոյի ինչ – փոյոց թիւ 4 տուն 23, ապրիլ Պ. Արեւի – կի Սմարտի Մեկուրդի, կը փնտիւր իր գաւառի Երեւանի Զաւի Քրիստոսի, ըր – նան 1926ին, Քաղկեդոնի շրջան, Ղրդույ ղիւրը, 1941ին ինքնած ճակատ, ողջ է և կը գտնուի Փրատայ։ Փրատայի կը խաղա – յանք ու ըրքերին իւր Երեւանի ծախ – ժան, Լուր, Բիւնիւ, և ինքն Քրիստոսի։

Լինիական զաւակի Պ. Արտուշի Սմարտի Նուրիկեան, որ կ'աղարկ պիտու – յանք բաղակ շաբա 11, տուն թիւ 25, կը փնտիւր իր կը խաղա, Երեւանի Նուրիկեան, ծնած 1904ին Արեւիկեանի շր – ջան Կարաբիւրի ղիւրը։ Իր ընկերներին խաղած է թէ՛ Կ'աղարկ։

Լուր ունեցողները կը խնդրուի անչա – փայ խնդրել հեղինակը գաւառներու – թեան, 339, Ալլիւնի տը Փրատ, Մար – տիւն (8)։

ԿԱՊՈՑՑ ԽԱՅ ԳՐԱՐՈՒՄԵԱՆ

Կապույտ Խաչի գրատեմանը Օգոստոսի շրջանին բաց է Երեւանի կէտքի կտք, ժա – մը 16ին 18, բայց Օգոստոս 13ին։

Զեքուլ Վարձարները ընկ.
C. C. P. PARIS 5 986 - 07

ՊՏՈՑՑ (ՏԵՄԻՆ)

Օգոստ. 15ի երկուրդի, Յ. Կ. Խաչի Տէրին ժամանակի վարձակալութիւն կող – մակերպութիւն և պատու ըր. օրժնութիւն ղե – ցի Պրինալեանի կողմէ։ Խաչի կայանը, Աստուածածնայ տօնի առթիւ։

Արձանագրութիւն համար ղեկին ընկն – քան ընկերու. Ք. Պաղարօշն, Ս. Կարա – դեանական և ընկեր. Ս. Պաղարօշն։

Տէրին թեմիւն ժամը 6ին, Փապա տը լա Վիլլիքի, իսկ Լիւնիւն Հայոց հեղին – ակն առեւին ժամը 7ին։

Լիւնի համար արձանագրութիւն Պ. Խ. Կէշեանի ժամ։

ՃԱՄԲԱՐ

Հ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻ

ՃԱՄԲԱՐ

SABLES D'OLONNE
« Colonie de Vacances de la Chaume »

RUE DES DORIS, par les SABLES D'OLONNE

ՕԳՈՍՏՈՍ 1ին ՕԳՈՍՏՈՍ 31

Նոր և բոլոր յարմարութիւնները ներկայացնող շէնք մը։ Մշակութեւ 30 միւր հետաւորութեամբ։

Իմ քաղան պտույտներ, դաստիարակութիւններ և զեղարուեստական երկերներ, ինչպէս և դաժնած խաղեր, խաղաղութեամբ։

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԻՍ

ՊԵՆՏԱՐԻՆԻ ԿԱՊՈՑՑ ԽԱՅԻՆ ԿԱՅԱՆԻՆ ՄԵՋ

Այս երկուրդի (Օգոստոս 15)

Աստուածածնի տօնին առթիւ, Հարաւային Ֆրանսիայի թեմի Աստուրը ԱՐՏԱՆԶԳ. ԵԳՐՈՒՄ. ԹԻՐՈՒՆԵԱՆ

Կրկնող տարեկան խաղաղօրէնութիւնը

Հանա յայտագիր, երգ ու պար

Պարտիկ, ինչպէս շաբաթուած դաժնութիւնը ղեկը

Հանիլի օր մը բոլորին համար

ԼՈՑՈՍ ՏԵՄԱՐ

ՆԱՄԱՐԵ ՆԱՐԴՈՒՆԻ

ԱՆ ԵՍ

ՃԱՆԿԵՐՍ ԼՈՅՆ ԲԱՅԱՇ

ԳՐԱՆԻՆ ՎԻՃԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆՑ ՍՈՒՈՐ ԺՈՂՈՎԱՆՈՒՄԸ, ՈՒՐ ՀԱՅԵՐԵՆ ԼԵ – ԶՈՒՆ ԻՐԵՐԻՆ ԳՐԵՋ ԿԸ ԳՐՈՐԵՄԵԱՆ ԿԱ – ՏՈՒՆ ԻՐԸ ՃԱՆԿԵՐԸ. – ԿԱՐԱՐԱՐԱՎԱՆ – ՃԱՆԿԵՐ, ԶԳՈՒՅՑ։

Գին 15 Բրանք

Դիմել հեղինակին՝ ՅԱՄԱՐԵ Հասցիւ։

ԿՈՒՋՈՒԻ

Դոլորոյտը Տէրին ղեկավարութիւնը պէտք ունի օրնական խաղարկութիւն մը, ինչպէս նաեւ ուրիշ օրնական պատու – անքի մը։ Դիմել Պաղարօշն առեւ տուն ժամը 9-12։ 1 Պուլի. տը Նոր, Լը Րեմիս։

ՆՈՐ ՎԱՇԱՀԱՆԴԻՍ

Աղաւաղի միայն 19ին կայան – քան ինչպիսի զաւառագործութիւն օրնական ընթացքին պատուանով, ծարաւած յա – տաղիւր կարելի ղեկու իր անընդուն – թեան մէջ կրկնակցել։

Աղաւաղի միայն վարձակալութիւն, որունց կրկնի Սեղանիկի ղեկը այս դաշտա – անցիւր, որուն ժամանակահատիւները պիտի յայտարարուի յատուկ կողմէ։

Կը խնդրուի նկատի ունենալ թուական – ղը։

ՑՈՒՇԱՏԵՐ

ՀԱՄԲԱՐ. Մարտ. Միւրիկեան Ֆրան – սայի շրջանի 23ուր ղեկ. Ժառքի պի – անքի գաւառարկ 13 և 14 Օգոստոս, Ծա – րաթ և կրկնի օրերը, հարկանիկի Քր – ատեանի արձանագրութիւնը, Տէրին, 35 Ալլիւնի ժամ թուր, Տէրին – ինչին։ Աստուրի նկար կը բացուի Երեւանի առա – ւում ժամը 9ին։

FOURURES
Roger YOPIAN

PRIX INTERESSANTS
NEUF et REPARATION

84, Boulevard de Stalingrad, 84 –
CHOISY-LE-ROI (Seine) –

Tél. : BEL. 19-37
Autobus : de la Porte de Choisy, ce –
ndre 3 Communes ou Rue
du Docteur-Roux

H. PASDERMAJIAN

Professeur à l'Université de Genève

Histoire de l'Arménie

DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'AU TRAITE DE LAUSANNE
Deuxième édition revue avec une carte d'Arménie

Գին 30 ֆր., առաւմալ ծախքով՝ 32 ֆրանք

Դիմել՝ ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՏ ՍԱՐՈՒԷԼԵԱՆ
LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN
51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (6°)
C. C. P. PARIS 1278-35
Tél. : DANton 88-65

[illegible]

Լոս Անճելըսէն կը գրեն մեզի . —

— Կատարե՛ք զիս, Հարցառու՝ հե՛ր :
— Ը, կ'ը՛նէ՛ք զիս, սաստե՛ ճակ՛ը :
Մէջ իմոցման խոսքերը բոլոր ու պիտակալ
ստեղծեցին ստեղծելու մե սեղե՛ ճակ՛ը :
Եւ ի՛նչպէ՛ս ի՛նչպէ՛ս ի՛նչպէ՛ս :

Չասա՛յք որ բոլոր բնակիչը սենեակներ
սենեակ փայտակալ յատակ՝ սաղարկ յորեք՝ ի՛նչ
ձեռք՝ բառ իմոցման ստիճարեցեալ՝ արեւ
ձեռքի՛նչ ի՛նչպէ՛ս ի՛նչպէ՛ս կարգաւորեալ ի՛նչ
ստեղծակ թափեցեալ :

Բոլոր բնակարանները չըրպայտաւորեց
եւ ստեղծե՛ք Հայաստանը՝ ուր փայտակալ
փայտակալ ի՛նչպէ՛ս ու բնակարանները, ի՛նչ
Եւստի՛ստ՝ լոյսի՛նչ լոյսի՛նչ, ստի՛ստ, բառ
թի՛ս, արեւ, կայսր, Հայաստան, սաղարկ :

դեղ (պիպեր), եւայլն: Արդէն երկարե-
նն խաղողի մատղաշ վազերն ու հասակ-
նն նետել պտղատու ծառերը: Սերմերը
ծիկն արծակիւ, բարձրացել վեր ու կա-

Նախկին :
Սեֆեդյանի կառնա, ժպիտ, ուրախու-
թիւն, կեանք :
Կէս դար շարունակ օտար ամիսներով ու-

գործը Հայր Զարուհայի օտար արքայուն գլխի տակ չհարկադրվեց անգամ իբր կհանդուրձվեր և պցել Հայրենի Հողուն, եւ երբաւ - ապառ ու առաւտածեան Հայրենի Հողը զորովանով Հատուցում է տարազոր - քինելով տուն դարձած իր դաւակնների աշխատանքը, պարզեւեւելով նրանց ծիւլ, քաղիկ, կանաչ, կեանք :

Սկսում է նոր կեանքը, որ հաստատ
ու անկերպադարձ մտել է իր իրաւունքնե-
րի մէջ ու շարժւում է առաջ, դնում
վերքերաց դժոյ :

Սկիզբում էներ Թալինի չբաճի Արտեմի
զոտական անտեսութիւնը : Առաջինը մե
հանում նոր հացի իւրախառուի բուր
մունքը: Իսկապէս հասնել անանկալ
Արեւիկի տնտեսութեան վարչութիւն
հաշուի անելով իր նոր հաճախորդին
սովորութիւնը, բնական չեզոքի կողմի

...

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԹԵՐԹՈՂԸ (47)

- ୧୮୮ -

ԵՐԿԻՐԸ ՄԱՐՍԵՑԱԻ

Տարիքը առած էր, ազատ էր, բան մ
չուէր անոր ընծայելու: Այս պիշտ

— Իմ սիրելիս, ըստ մեր ֆուտբոլիստի, չափազանց է, համարժեք է, իրեն

Թէ՛ կրնաք վերստ վստահել, թէ՛ ձեր բարեկամն եմ: Մեծ բան մը է՛ արյա, յայտ

— Գիտեմ այս բոլորը, գիտեմ թէ ի
բազմապիսիս կը սիրէք: Բայց, դուք ա

Եւ նորէն, ալլալլած Երեւան, Սա
նքի նկուն, պատասխան մը չէր դրա
նք :

Մէկ քանի օրուման ընթացքին Հերցի
միասին դուրս ելլել : Առտու մը — առջ

bis, RUE DALAVRAC — FONTENAY - SOUS - BOIS (5)

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԿՆԵՐՈՒՆ

Անպատեհներ մեկեմ սկսեալ հաշուն - ցոյրեր պիտի դրկենք մեր այն բաժանորդներուն, որոնք առկալս հաշիւներն ունին և անմիջական կերպով դարձեցնենք Երբեքն ստաւումը, այն բաժանորդներուն, որոնք չեն պատասխաներ :

Կը յուսամք որ առանց պայաւելու, մեր հաշիւներցոյն, մեր կարգ վր բաժանորդները կը կարգադրեն իրենց առկալս հաշիւները, առկի եւս չըմտարացներու համար, հաշիւական օրաքերքի կը հրատա - րակարծեան ծանր պայմանները :

Կանխապայ շնորհակալութեամբ
ՎԱՐՁՈՒՅԻՐԻՆ ՀՅԱՌԱՋԻՆ

ՀԱՒԱՐԸ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Օրեր եւ Ժամեր

ՀԵՐՈՆՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

(Խառնաթի տարեգրքին առթիւ)

ՆԻՍԻ ՄԷՋ

— * —

ՓԱՐԻԶԻ Ս. ՅՈՎԷՆ. ՄԿՐՏԻՉ

Փարիզի Ս. Յովէն. Մկրտչի Մար եկեղեցւոյ ներքին մասի նորոգութիւնները սկսած են : Եկեղեցւոյ կեդր. բաժնին նորոգութիւնները պիտի լրանան Անգլո-աւստրիական ակումբը :

Երկուշաբթի, 15 Օգոստոսին մինչև Խաչվեցայի (11 Սեպտեմբեր) շրջանին կիրակիները կեղեցական արարողութիւններ տեղի պիտի չունենան :

Եկեղեցւոյ խորհրդակառարութեանց համար կարելի պիտի լլայալ քաղաքի կորագրութիւններն ընդ, որոնց համար կը խորհուրդ դիմել Եկեղեցւոյ զիստա - տան :

ԵՐԵՒԱՆԻ ԶԱՆԱՍՓԻՒՈՐ

Ամէն կիրակի առաւօտ ժամը 9/10, կարճ ալիք՝ 25,1, 26,3 և 31 միլիքի վըրայ :

ԿՈՒՆՃՈՒԻ

Դպրոցատեղեր Տիկնաց ժամաւորացի պէտք ունի օգնական խնարարուի մը, ինչպէս նաեւ օրէն օժանդակ պատշտ - խաշի մը : Դիմել ժամաւորացի ամէն առաւ - օտ ժամը 9-12 : 1 Պալով - տիւ Նոր, Լը Բենիս :

ԼՈՅՍ ՏԵՍԻՍԻ

ՀԱՒԱՐԸ ՆԱՐԿՈՒՆԻ

ԱՆՍ. ԵՍ

ՀԱՆԿԵՐՍ ԼԱՅՆ. ԲԱՅՈՒՆ

ԳԲԱՆԱՆ ՎԱՅՐԱՆՈՒԹԵԱՆՑ ՍՈՒՈՐ ԺՈՂՈՎԱՆՈՒՄԸ ՄԸ, ՈՒՐ ՀԱՅԵՐԵՆ ԼԵ - ԶՈՒՆ ԻՐԻՆԻ ԳԻՐԶ ԿՈՐԵՍԵՆ : ԱՍ - ՏՈՒՆ ՄԸ ՀԱՅԵՐԵՆ : ԿԱՎԱՐԱՎԱՆ - ՀԱՆԵՐԵՆ, ԳԻՐԶԵՆ :

Գիւն 15 Ժամեմ

Գիմել Ներկանքի՝ ՅԱՌԱՋԻՆ հասցէով :

ԿԱՊՈՏ ՆԱՅԻ ԳԲԱՆԵՆԱԿ

Կապույտ խաչը դրանաւոր Օգոստոսի շրջանին քաղ շնորհք կնարէ կտը, ժա - մը 16/18, քաղի Օգոստոս 13/15 :

Զեւով վաճառմանը ընդ

C. C. P. PARIS 5 986 - 07

ԸՆԹԱՅԻՆ ԱՋԳԵՐՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆ

ՄԷԿ ԱՆԱՄՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՆՈՒՐ	45 Ժ.	միջիւ 1/4 սիւնակ
ՀՈՒՆԵՆԱԳԻՍ	25 Ժ.	միջիւ 1/8 սիւնակ
ՅԱՆԱԿՈՒԹԻՐԻՆ	10 Ժ.	» » »
ԵՆՈՐԶԱԿԱՒԻ	20 Ժ.	» » »
ՀԱՐԱՆԱՒԻ	25 Ժ.	» » »
ՄԵՆՈՒՐ	25 Ժ.	» » »
ԵՓԻՍԵՆ ՆԱԿԱԳՈՒՄԻ	10 Ժ.	» » »
ԵԿԸ ՓՆՏՈՒՆԻ	10 Ժ.	» » »
ՄԱՆՈՒՐ	25 Ժ.	» » »

Այն գիմերը մէկ լոգոսմ հրատարակելի և ճշմարիտութեամբ ծառայող ազ - դերու համար են, չորքորդ էրը :

Կանխիկ վճարումը պարտաւորիչ է :

Անտրոպոմի կամ այլ ազգերու մասնաւոր պայմաններով համար գիմով վարչութեամբ :

ՍԱՄՈՒՆԸ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐՄԱՐԱՆ

Արձանագրութիւն 1966 - 1967 ուսում - նական տարեշրջանին :

Տակաւին արձանագրելի տեղերուն հա - մար երեքը զաւանք արձանագրել Գաղա - թողները կը խնդրուի ժամագրութիւն՝ 12 - րեւով հետեւեալ հասցէին :

26, Rue Troyon, SEVRES 92
Կամ հետեւեալներով՝ 027 - 18 - 28 :

ՀԱՄԱՐ

Հ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻՆԻ

ՀԱՄԱՐ

SABLES D'OLONNE

« Colonie de Vacances de la Chaume »

RUE DES DORIS, par les SABLES D'OLONNE

ՕԳՈՍՏՈՍ 15 - ՕԳՈՍՏՈՍ 31

Նոր եւ բոլոր յարմարութիւնները ներկայացնող շէնք մը : Մովեգրեմ 30 միքր հեռաւորութեամբ :

Խմրական պատշտներ, դասախօսութիւններ և դերաւարտական երկօրեան ինչպէս և զանազան խաղեր :

Մասնակցութիւն օրական 15 ֆր.

ՆՈՐ ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵՒԱԻ

ԳԻՐԳՐՈՒ - ՎԱՆԱՆԻ

« ՈՍԱՆԱԻՐՆԵՐ »

ԵՒ

« ԱՌԱՅՑ ՍԻՐՈՅ »

Տարազանիւ Քառաւորութիւնը պարու - նակով գրեցի՝ 10 ֆրանք : Մասնաւոր համար դիմել հետեւեալ հասցէին՝

K.V. MAKSOUDIAN

53, Rue Richer - PARIS (9e)

ՆՈՐ ԴԱՇՏԱՀԱՆԻԿՈՒ

Ազգատալանով Յունիս 19ի կողմա - կերպով դաշտաւանդող օդի անշտաւ ընթացիկ պատճառով, ծրարուած յա - տալիքը կարելի չեղաւ իր ամբողջու - թեան մէջ կրկնանշելի :

Ազգատալանով յարգութիւնը, որոնց կրկնել Սեպտեմբերի վերջ այս դաշտա - ւանդողը, որուն ժամանակահատիւները պիտի յայտարարուին յառաջիկային : Կը խնդրուի նկատ ունենալ Բուսկա - նը :

H. PASDERMADJIAN
Professeur à l'Université de Genève

Histoire de l'Arménie

DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'AU TRAITE DE LAUSANNE
Deuxième édition revue avec une carte d'Arménie

Գիւն 30 ֆր., առաքման ծախսով՝ 32 ֆրանք

Դիմել ԳԲԱՆՈՒՆ ՀԱՆԱՆ ՍԱՄՈՒՆԻՆԱՆ

LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN

51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (6e)

C. C. P. Paris 1278-35

Tél. : DANton 88-65

ՀԱՅ ԸՆԴՍԱՐԱՆ

Բացում են
Արձանագրութիւնները
Ուսումնական 1966 - 1967 տարւոյն

Կ'ընդունուին 10 - 12 տարեկան
բարեկրթ և ուսումնասիր
աշակերտներ, որոնք ունին իրենց
տարեկան համապատասխան նաեւ ու -
սումնական աստիճան : Դիմել՝

Ecole Apostolique Arménienne
3, Av. de Grandchamp
78 - LE PECO Tél. 963-0172

ԴՊՐՈՑԱՆԱՐ ՏԻՆԱՆՑ
ՎԱՐՄԱՐԱՆ

Դպրոցատեղեր Տիկնաց ժամաւորացի պ -
ճանագրութիւնները սկսած են : Ամէն ա -
նոնք որոնք կը փափաքեն իրենց աշխիւ -
րը վարձարան դնել այժմէն իսկ պէտք է
դիմում ընեն հաստատութեան անդրեւ -
թեան, 1 Պալով - Տիւ Նոր, Լը Բենիս 30 :
Հետեւեալ 927 - 01 - 72 :

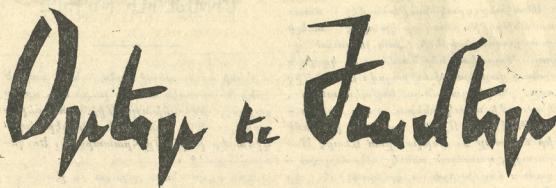

ՀԱՌԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Տէր և Տէկին եղիշէ նիկողոսեան և զատեղ, Տէր և Տէկին Անէն ար Փաղէ և զատեղ, Այր Տէկին Փանոսեան և զս - տախիբը, և Զարգարեան ընտանիքը ցա - տալ էր ծանուցանել իրենց ծնողաց և ազգականին՝

ՆԱՌԱՐՇ ԵՆ ՆԱՌԱՐՇ ԿԵՆԿՐԱՅԻՆՆԵՐ
արիւմտայի ծաւը, որ պատահեցաւ 0 - դասում Տէն:

Յուդայականութիւնը կը կատարուի այս Ետրաթ (Օգոստոս - 20) առաւում ժամը 10-30ին, Շաբաթի Ս. Գրեգոր Լուստարիշէ եկեղեցին:

Մահազ չստացողներն կը խնդրուի, ներկայ իբրեւ այդ նկատել:

ՄԵՐ ԲԱՃԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Անպոկներն մէկն սկսեալ հաշու - ցոյնս սիրի քրիստէ մեր այն բաժանոր - ներում, որոնք ապալս հաշուներ ունին և անմիջական կերպով դադարեցնենք քիչ-քիչ առաւումը, այն բաժանորներուն, որոնք չեն պատասխանել:

Իր յաւանքն որ առանց պատասխու, մեր հաշուեցոյցն, մեր կարգ մը բաժանոր - ներ կը կարգադրեն իրենց առաջին հա - շիւները, աշիկ եւս չզոտարացնելու հա - վար, հաշիւական օրաբերքի մը քրտաւ - րախարքեան ծանր պայմանները:

Կանխաշայտ շնորհակալութեամբ
ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ, «ԵԱՌԱՅԻ»

ՓԱՐԻՋԻ Ս. ՅՈՎՀ. ՄԿՐՏԻՉ

Փարիքի Ս. Յովհ. Մկրտիչ Մայր եկե - ղեցայն յերեքն ժամս՝ Նորգոյթիճանից
սկսած են: Եկեղեցւոյ կեդր. բաժնին Նա - րգոյթիճանիցը պիտի լրանան Սկսե - ամայն կէսէն առաջ:

Երեւոյթի, 15 Օգոստոսին մինչեւ
նաւիկը (11 Սեպտեմբեր) շրջանին
կիրակիներէ եկեղեցական արարողու - քիճանիցը տեղի պիտի չունենան:
Եկեղեցւոյ խորհրդատարութեանց
Համար կարելի պիտի ըլլայ քաղաքի
կարգադրութիւններ ընել, որոնց Համար
կը խնդրուի զինքն՝ Եկեղեցւոյ գլխաւա - րան:

ԵՐԵՒԱՆԻ ԶԱՅԱՍՏԻՒՆՈՒՆ

Ամէն կիրակի առաւում ժամը 9էն 10, կարճ ալիք՝ 25.1, 26.3 եւ 31 միկրի վը - րայն:

ԿՈՒՋՈՒԻ

Դպրոցատէր Տէկեանց վարձարանը
պէտք ունի օգնական խառնարանի մը, ինչպէս նաեւ, որովք օժանդակ պատշա - ւտի մը: Դիմել վարձարանի մէջ առաւ - ւում ժամը 9-12: 1 Պոլիվ. տիւ Նոր, Լը Քիմպ:

ԿԱՊՈՑՏ ԽԱՅԻ ԳՐԱՆԵՆԿԱ

Կապուտ Խաչի գրասենեակը Օգոստոսի
շրջանին բաց է Ետրաթ կէսօրէ ետք, ժա - րը 16էն 18, բացի Օգոստոս 13էն:
Զեգով վարձարաններ ընել
C. C. P. PARIS 5 986 - 07

ԸՆԹԱՅԻՆ ԱԶԳԵՐՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆ

ՄԵՐ ԱՆՎԱՐՈՒՆԻ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՀԱՅԳ	45 Բ.	միմեի 1/4 սիւնակ
ՀՈԳԵԱՆԱԳԻՍ	25 Բ.	միմեի 1/8 սիւնակ
ՅԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ	10 Բ.	» » »
ՇՆՈՐԱՎԱԿԻ	20 Բ.	» » »
ՀԱՐԱՄԱՆԻԿ: ՆԵՆԱՏՈՒԹ	25 Բ.	» » »
ՆՐԱՆԻՆԻ	25 Բ.	» » »
ԵՓՈՒՆԱՆ ՆԱԳԻԿԱՍԿԻ	10 Բ.	» » »
ԵԿԸ ԿՈՏՈՒՆԻՆԻ	10 Բ.	» » »
ՄԱՆԻՆԻ Է	25 Բ.	» » »

Այս գինները մէկ ամբողջ երաւարակելի և Յշմանկաւած ծաւալով ազ - ցիրաւ համար են, չարքայ էլը:

Կանխիկ վճարումը պարտաւարք է:

Անտարանի կամ այլ ազգերու մասնաւոր պայմաններով համար
գինով վարձարքեան:

ՅԵՐՈՍՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

(խաւնարի տարեգրութիւն տարիս)

ՆԻՍԱ ՄԵՋ

— * —

Կիրակի, Օգոստոս 21, ամբողջ օրը,
Փարք վոլթըրնի, Ռուր Նախիմով 7,
Վիլնիվ - Լապէ, Փառ Ռեսորման տէ
Ծօփեալ:

Հովանարութեամբ Մարտիկի Հ. Յ.
Դ. Շըլ. կովիտէի և կարգադրու -
թեամբ Նիւի Հ. Յ. Դ. Գրեգ. Զավուշ
խաւնի:

Իր նախագահ՝

Ընդ. Գեղար ԽՈՍՐՈՎԵԱՆ

Իր խօսի՝

Ընդ. ԺԻՐԱՅԻ ՄԻՐԻՃԵԱՆ

Գեղարուկաւանքի ճոր քաւիք, ժաւ -
նակութեամբ Մարտիկի Հ. Յ. Դ. Նոր
Սերունդին:

Մարտիկի Նիւ Երթալ ուղղորդող
կրտսե արձանագրութիւն մինչեւ Երեւոյթի
կիրակին (Օգոստոս 16) Հետեւեալ Հաւ -
ցէնուն -

ՊԱՀԱՅԱՍՏԻՒՆ, Տ ՐԻ Ֆրանսիա տը
Փրետանէ:

ԳԻՍԵԻՆԱՆ, Տ ՐԻ Պրետա տիւ Պաւս:
Մասնակցութեան ծախք 10 ֆրանք:

ՄԱՐՏԵՐԻ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

ՈՒՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ազգ. Սաշնորդարանի գրասենեակը
Յուլիս 20էն մինչեւ Օգոստ. 22 բաց կը
ծախի միայն Չորեքշաբթի և Հինգշաբ -
թի օրերը մինչեւ կէսօր՝ առիւղալան
զօրծերու Համար:

ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ

ԳՐԱՏՈՒՆ

Օգոստոսի ընթացքին Հրտաւ - Սամու -
էկեան գրատարը բաց է միայն կէսօրէ
ետք ժամը 14-30էն 19:

IMPRIMERIE SPÉCIALE

DU JOURNAL « HARATCH »

32, Rue de Trévise, PARIS (9°)

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐՁԱՐԱՆ

Արձանագրութիւն 1966 - 1967 ուսում -
նական տարեկանին:

Ճակատին տարածքի տեղերուն Հա -
մար իրենց զատիկ արձանագրել փափա -
քողներն կը խնդրուի ժամագրութիւն՝ զը -
րելով Հետեւեալ Հասցէին:

26, Rue Troyon, SEVRES 92

Կամ Հետաձգելով՝ 027 - 18 - 28:

ՀԱՄԱՐԱՐ

Հ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻ ԴԻ

ՀԱՄԱՐԱՐ

SABLES D'OLONNE

« Colonie de Vacances de la Chaume »

RUE DES DORIS, par les SABLES D'OLONNE

ՕԳՈՍՏՈՍ 1էն ՕԳՈՍՏՈՍ 31

Նոր և բոլոր յարմարութիւնները ներկայացնող շէնք մը: Մշակութիւն 30 մեք

եռաւորարան:

Մեքական պոյսներ, զատախօսութիւններ և զեղարուկաւան երկրորդը, ինչպէս և դանաւն խաղեր:

Մասնակցութիւն օրական

15 ֆր.

H. PASDERMAJIAN

Professeur à l'Université de Genève

Histoire de l'Arménie

DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'AU TRAITE DE LAUSANNE

Deuxième édition revue avec une carte d'Arménie

Գին 30 ֆր., առաւում ծախելով՝ 32 ֆրանկ

Գինի՝ ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ

LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN

51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (6°)

C. C. P. PARIS 1278-35

Tél.: Danton 88-65

ԼՈՅԱԸ ԳՈՅԻԸ... ԳՈՅԻԸ ԼՈՅԱԸ

ԶԵՐ ՏԱՆԸ ԼՈՅԱ ՏՈՒԷԲ... ԹՈՒՄԱԷԻ ԳՈՅԻ ՏՈՒԷԲ

Զեր բնակարանը կը լուստարուի

Երէ ներսը և դուրսը

ՎԵՐԱԼՈՐՈՒԹԻՒՆ - ԶԱՐԴԱԼԵԲ - ՆԵՐՎԵԲ

ԹՈՒՄԱԷԻ ՀԱՍԱՏԱՏԻՒՆԵԱՆ ԱՐԱՐԱՔՆԵՐՈՒՆ

PEINTURES THOMLAC

16bis, Bd. Sébastopol, Paris 4e

Tél. ARC 26-61 - Métro : Halles et Chatelet

136, RUE DES BOURGUIGNONS - ASNIERES - BOIS COLOMBES (Seine)

Tél.: GRE. 09-47

11, BD. DE LA REPUBLIQUE - LA GARENNE (Seine)

Tél.: STA. 19-06

ԱՄԲԵՐՏԻԻ ԿԻՆԵՐՈՒ

Ամենին արդիական, Նուր և ընտր Նաշիկով պատրաստած՝ առաւ -
կար Ներքին: Բնական և արուեստական բացմանը զոյներ ձեռ ընտր -
ժին: Նորովի կազմակերպ, պատր զերեքի թուղեւու ճոր ընտրութիւն -
Գետի Համար՝ աճէ տեսակ - լիմոն և փայտիք - ձախկնոր:

TAPELUX - JAPONISME - CARPETTE

Զեր բնակարաններուն արտաքին և ներքին խաւնակներուն Համար աճար -
բոլոր ինքները:

Ամեն գնորդի կը նախքին յատուկ տնային մը, որաւ շնորհիւ կրնայ
10-30 առ հարկի փոխ ունենալ:

ՄԱՄԱՆՈՒՆԵՐ

52, RUE CHALON, PARIS 12° 64, BLD. DE BELLEVILLE, PARIS 20°

166, AV. ARISTIDE BRIAND PAVILLONS - SOUS-BOIS (Seine)

4 bis, RUE PAUL VAILLANT COUTURIER - ALGENTEUIL (S. et O.)

24, RUE PAUL VAILLANT-COUTURIER - ARGENTVILLE (Seine)

48 bis, RUE DALAVRAC - FON TENAY - SOUS - BOIS (Seine)

ԲԱՌԵՐԸ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԻՆ ԵՒ...

Ի Մ Ս Տ Ո Ւ Թ Ի Ն Ն

Օրութիւնք «Հայրենիք», խմբագրական... (Յուլի 31), հիւրաստանում...

Բայց կը խնդրեն թոյլ տալ ինձ որ... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Որչա՛ր ըստած չէր թէ ո՛ր բանն է շուտ... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Բառին պատմութիւնը կը պատմէ վր... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Այդպէս՝ սահմանները համար Հայր... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Երբեք չունի Վրաստանում ըստ... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Ա Ս Ո Ւ Ք

ԿԱՏ

ՄԱՆԵՂՈՅ ԽԵՆՈՐԸ

1912 Մարտ ամսին, մեծ նաւու մը... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

ուած է Էրես թաղ օրին, երկրորդ՝ Ե... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Հայր քաղ կը դնէ սահմանի վրայ... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Եւ չիտա թաղապետի... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Արեւելի յարաբերութեան պայման... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Նոյն քաղ, դարձեալ, հետաքրքրու... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Միշտն այդպէս, խնամատարութիւն... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Իսկուհի եւս, յոռեական ձեւով, ունի... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

ՈՒՆԻՆ ԵՒ...

նապէս անմիջապէս ստալ եղած զարդ... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

նի խոսակցութեան մը :

X

Կատիկայի նաւակին ընկերութեան... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

սով. Վարդանանիքները ցրուեցան զար... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Պատմական խնամատարութեան այս... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Զննվա քաղ եւս, երկրի, ստաւել... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Սակայն երկրի բար, Քուրդեր ուսու... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Յնապայել, Սաւային ընկառուեալ... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Պատեր ունին աւելի լեցնելի քան մը... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

— գրանցից, որ կը նշանակէ սահման... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

սահմանադրութիւն :

Հարցադա քաղ, որ յատուկ է դրան... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Բայց կամբարն այլ միայն այդպէս... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

պէս զարգանցից, այժմ զգրծածակ... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

— Դիւ աւելին, — արտասանեալ հոս... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Միկիւր կամ ցոյժը կը համապատ... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Այս ստիկի՝ կուզի աւելցնել թէ պ... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Հայաստանի մէջ Կարաստանի մը... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Եւ որպէսզի արդարացեալ ըսելիքն... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Հայրենիք ի՞նչ յաջած թորը հայրենի... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

— Հայրենիք ի՞նչ զրբ... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

միջնորդական հայրենիք մէջ դարձ... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

— ինչի մասին :

Անհրաճեալ կը համարեմ փոքրիկ ու... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

մը :—

Զրի, հայրենի ո՞ն մըն է, կը նշան... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

Երբք որ շարունակ, փորձելի վէ... (Վերադառնալ Վրաստանի մասին)

— (1 խար.)

ՍԵՐԵՆԻԱ

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Սիսիանները մեկեն սկսած խաչուհի - ցույցը սիսիանի դրեմեմ մեր այն բաժանորդներուն, որոնք առկա խաչուհիներն ունին եւ ամերիկական կերպով զարդեցնեն իրարիմ տառաւոր, այն բաժանորդներուն, որոնք չեն պատասխանում :

Կը յուսամք որ առանց տակաւուր, մեր խաչուհիները, մեր կարգ մը բաժանորդները կը կարգադրեն իրենց առկա խաչուհիները, առկա են չղծարարանքիս համար, խաչուհիներ օրաքերքի մը հրատա - րակութեան ծանր պայմանները :

Կանխապաշտ շնորհակալութեամբ
ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ « ՅԱՌԱՐ »

ՇԵՐՈՒՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

(խաճառարի տարեգրաբնի առթիւ)

ՆՍՈՒ ՄԵՋ

— * —

Կիրակի, Օգոստոս 21, ամբողջ օրը, Գարշի Վոլքրմիտ, Ռուր Նախիմով 7, Վիլնով - Լուպի, Պառ Ռեպորամ տէ Ծոփեօն :

Հովանաւորութեամբ Մարտիկի 2. Յ. Դ. Երջ. Կոմիտէի եւ Կարգաւորութեամբ Մարտիկի 2. Յ. Դ. Կոմիտէի Զատիկի խորհրդի :

Կը Յայտարարեմ :

Ընկ. ԳԵՂԱՄ ԽՈՍՐՈՎԵԱՆ

Կը խօսի :

Ընկ. ԺԱՐԱՅՐ ՄՈՐԻՇԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ բաժին, մաս - Նախկին Մարտիկի 2. Յ. Դ. Կոմիտէի :

Մարտիկի Նիս Կրթական ուղղութեամբ կրթական արժանաւորութիւն միջին, Երեւանի Երկրի (Օգոստոս 16) Հետեւող Հաս - ցեկներու :—

— ՊԱՆՏԱՐԱՆԻՆ, Տ ԲԻ Ֆրանսիա տը Բրետանի :

ԲԻՍՏԵԱՆ, 2 ԲԻ Ֆրանսիա տը Պառ : Մասնակցութեան ծախք 10 ֆրանկ :

ՄԱՐՏԻԿԻ ԼԱՅՈՒԹԵԱՆ
ՈՒՇԱԿԱՐԹԵԱՆ

Ազգ. Մասնաւորարանի գրասենեակը Յուլի 20էն մինչեւ Օգոստ. 22 րոպ կը մասնի միջին Զարեգաւորի եւ Հինգաւորի օրերը մինչեւ կէսօր՝ ստիպարական գործերու համար :

ՀՐԱՆՏ ԱՍՏՈՒԷԼԵԱՆ

ԳՐԱՏՈՒՆ

Օգոստոսի ընթացքին Հրատա - Մասն - Էրեւանի գրասենեակը րոպ է միջին կէսօրէ ետք 14-30էն 19 :

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévise, PARIS (9°)

ԸՆԴՈՒՅԻՎ ԱՋԻՆՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆ

ՄԵՎ ԱՋԻՆՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՆԱՐԳ	45 ֆ.	մինչեւ 1/4 սիւնակ
2-ՈՐԻՆԱԿԱՐԻՍ	25 ֆ.	մինչեւ 1/8 սիւնակ
ՅԱՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ	10 ֆ.	» » »
ՇՆՈՐԱՎԱԿԱՐ	20 ֆ.	» » »
ՀԱՐԱՄԱՐԻՒՆ ԵՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ	25 ֆ.	» » »
ՄԵՆՈՒՆ	25 ֆ.	» » »
ՔՈՒՄԱՆ ԵՆԱԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ	10 ֆ.	» » »
ՅՈՐ ՓՆՏՈՒՆ	10 ֆ.	» » »
ՄԱՆԱՐԻՒՆ	25 ֆ.	» » »

Այս զինքը մէկ ամբողջ իրաւարարակի ի Յովանաւորութեամբ ծախարկ տը - դերու համար են, չարքաք էջը :

Կամիսի վճարումը պարտաւորութիւն է :

Առեւտրական կամ այլ տղերու մասնաւոր պայմաններու համար զինքն վարչութեան :

ՇԵՐՈՒՆ ՄԻՍԱԲԵԱՆ

Օրեր եւ Ժամեր

ՀԱՅ ԸՆԾԱՅԱՐԱՆ

Բացում են
Արժանագրութիւնները
Ռուսմանկան 1966 - 1967 տարւոյն
Կըզման 10 - 12 տարեկան
բարեկրթ եւ ուսումնասիր
առկա ընտրել, որոնք ունին իրեն
տարեկան համապատասխան նաեւ ու
սումնական տարեկան : Դիմել
Ecole Apostolique Arménienne
3, Av. de Grandchamp
78 - LE PECO Tel. 963-01-72

ԴՊՐՈՑԱՆԵՐ ՏԻՆԱՆՑ
ՎԱՐՁԱՐԱՆ

Դպրոցատեղ Տիֆլիսի մարտիկի ար
ժանագրութիւնները սկսած են : Այն ա
նոնք որոնք կը փափակեն իրենց աշխատ
ըր փարմարանի զինքն աշխատելու
գիտման ընկն հաստատութեան տեղեկա
րութեան, 1 Պալլի - Տի. Նոս, Լը Բեմի 93:
Հետեւան 927 - 01 - 72 :

ԱՍՏՈՒԷԼ ՄՈՐԻՍԵԱՆ ՎԱՐՁԱՐԱՆ

Արժանագրութիւն 1966 - 1967 ուսումն
նական տարեկանին :

Տակաւին արժանագրութիւն տեղեկութեան հա -
մար իրենց զաւար արժանագրութիւն փափա
քողներին կը խնայարի ժամագրութիւն՝ զը -
րելով Հետեւող Հասցեին :

26, Rue Troyon, SEVRES 92

Կամ Համաձայնութիւն՝ 027 - 18 - 28 :

ՀԱՄԱՐԱՐ Զ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՄԵՐՈՒՆԵՐԻ

SABLES D'OLONNE

« Colonie de Vacances de la Chaume »

RUE DES DORIS, par les SABLES D'OLONNE

ՕԴՈՍՏՈՒ ՆԵՐ ՕԳՈՍՏՈՒ 31

Նոր եւ բոլոր յարմարութիւնները մերկայացնող շէնք մը : Մոլեկերիքին 30 մետր
հեռաւորութեամբ :

Խմական պարտաւոր, զատախտութիւններ եւ զիշարուհիական երկրորդներ,
կնշխեւ եւ զանազան խոյր :

Մասնակցութիւն օրակամ

15 ֆր.

H. PASDERMAJIAN
Professeur à l'Université de Genève

Histoire de l'Arménie

DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'AU TRAITE DE LAUSANNE

Deuxième édition revue

avec une carte d'Arménie

Գին 30 ֆր., առաւման ծախարկ՝ 32 ֆրամք

Գինի ԳՐԱՏՈՒՆ ԼՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ

LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN

51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (6°)

C. C. P. Paris 1278-35

Tél. : DANTON 88-65

ԼՈՍՐԸ ԳՈՐԵՒ... ԳՈՐԵՒ ԼՈՍՐԸ
ՉՐԻ ՏԱՐԸ ԼՈՍՐԸ ՏՈՒԷԹ... ԹՈՒՄԷԹԻ ԳՈՐԵՒ ՏՈՒԷԹ

Չր բնակարանը կը յաւաքարտի

Երբ մերք եւ դարձը

Վերաւարտութիւն - ՉրԳՐԱՐԻ - ՆերԳՐԻ

ԹՈՒՄԷԹԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ԱՊՐԱՆԻՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

PEINTURES THOMLAC

16 bis, Bd. Sébastopol, Paris 4e

Tél. ARC 26-61 - Métro : Halles et Chatelet

136, RUE DES BOURGIGNONS - ASNIERES - BOIS COLOMBES (Seine)
Tél : GRE. 09-47

11, BD. DE LA REPUBLIQUE - LA GARENNE (Seine)

Tél. : STA. 19-06

ԱՄՐԱՐՆԻ ԳՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ամենեւ արդիական, նոր եւ ընտրի ճաշակով պատրաստուած՝ առաւմ -
կարք ներքին : Բնական եւ արուեստական լուսնային գոյներու ձեռք բերու
թիւն : Նորայր խաչուհիներ, պարի զինքն իրենց ճոխ բնակարանին
Գոյներ համար՝ աճին տեսակ - իմով եւ փափաքով - ծանոթներու -

TAPIFLEX - TAPISOM - CARPETTE

Չր բնակարաններու արտաքին եւ ներքին խնամքներու համար աճեալներ
բոլոր նիւթերը :

Ամեն գնորդի կը մուրհակ յաւաքի տեսակ մը, որտ 2 մետրի կը մնայ
10-30 առ հարկեր գնելու ունենայ :

ՄԱՐԱՆԱՐԻՉԻՐ

52, RUE CHALON, PARIS 12° 64, BLD. DE BELLEVILLE, PARIS 20°
166, AV. ARISTIDE BRIAND PAVILLONS - SOUS-BOIS (Seine)

4 bis, RUE PAUL VAILLANT COUTURIER - ARGENTEUIL (S. et O.)

24, RUE PAUL VAILLANT-COUTURIER - ALFORTVILLE (Seine)

28 bis, RUE DALAVRAC - FON TENAY - SOUS - BOIS (Seine)

ՀԱՌԱՐԵ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Այլի Տիկին Ծորոնիկ Մանան, Տէր և Տիկին Հայկաջ Բեկեան և զաւակը , Գ. Կերտն Մանան և զաւակը, Տէր և Տիկին Մարտի Գրանան և զաւակը , Այլի Տիկին Ելիկ Գրանան և զաւակը , Օր. Գեաթրիա Մանան (Ամերիկա) , Ինչպէս նաեւ Տէրեմանան, Արկան , Գրանան բնակիչները և բոլոր պարագաները ցաւով կը ծանուցանեն իրենց ստանալու, չոր, մեծ չոր, մօրեցորդ, զարմիկի և այլազանիք :

ՅՈՒՂԱՆԵՍ ՄԻՃԵՆԻՔԻ
(Կեսարացի)

մաշը , որ պատահեաւ Օգոստ. 17ին :
Յաղարհաբորութիւնը կը կատարուի , այս Երկուշաբթի Օգոստ. 22, ժամը 14-15ին, Փարիզի Ս. Յովհ. Մարտի և - Կեղեցիկ , որի մարմինը կը փոխուի - բուխ Բաշանի գերեզմանատունը :

Մահազ շտապողներն կը խնդրուի , ներկայիս իրել այն նկատել :

22 Իւլի 1917 Մարտի, Բաշան :

Հ. Յ. Դ. ԹԱՂԱՐԱՆԻ
(ԱՅՅՅԵՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌՓԻԻ)

Ընկեր Գ. Մանանան (Կեղոս) 50 Փրանք : Ընկեր Միսն Արգանան (Գէլ-բոլի) ստոր Փրանք :

ՓԱՐԻՅԻ Ս. ՅՈՒՂ. ՄԿՐՏԻՃ

Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիկ Մարտի Եկեղեցու ինքնին մասի ճարտարութիւնները սկսած են : Եկեղեցու կեդր. բաժնին նորոգութիւնները պիտի լրանան Սեպտ. ամսու ինչէն առաջ :

Երկուշաբթի, 15 Օգոստոսին ինչպէս նաեւ կեդր. (11 Սեպտեմբեր) չորանիս Կերտնիները Եկեղեցական արարողութիւններ տեղի պիտի ունենան :
Եկեղեցու խորհրդարանութեանց Համար Կարելի պիտի ըլլայ քաջադիկ կարգադրութիւններ ընել, որոնց Համար կը խնդրուի գիտել Եկեղեցու գրեհատան :

ԵՐԵՒԱՆԻ ԶԱՅՆԱՍՓԻՒՈՐ

Ամէն Կիրակի առաւօտ ժամը 9էն 10, կարճ ալիք՝ 25,1, 26,3 և 31 մէթրի վերայ :

ԿՈՒՋՈՒԻ

Դպրոցատէր Տիկնացի Կարտարանի պէտք ունի օգնական խառնարանի մը , ինչպէս նաեւ ուրիշ օժանդակ պաշտօն - կաշի մը : Դիմել Կարտարան ամէն առաւօտ ժամը 9-12 : 1 Պալլի. տիւ Կոր, ԼԵ Ռենի :

ԿԱՊՈՑՏ ԽԱՅԻ ԳՐԱՄԵՆԱԿ

Կապույտ Սաշի զրանեանը Օգոստոսի չորանիս քաջ է Եւրաթի կէտքը եւ, ժամը 16էն 18, քաջի Օգոստոս 13էն :
Չեղով վարուածները ընել
C. C. P. PARIS 5 986 - 07

ԼՈՅՍ ՏԵՍԻՍ

ՀԱՌԱՐԵ ՆԱԴՐՈՒՆԻ

ԱՆԱ ԵՍ

ՀԱՆԿԵՐՍ ԼՈՅՆ ԲԱՅԱՆ

ԳՐԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՌԱՐ ԺՈՂՈՂԱՅԻՆ ՄԵ, ՈՒՐ ՀԱՅԵՐԷՆ ԼԵ - ԶՈՒՆ ԻՐԻՆԻ ԳՐԻՃ ԿԵ ԳՈՐԾԱՆԻ ԿԱՏՈՒՄԸ ՄԵ ՀԱՆԿԵՐԸ : ԿԱՂԱՄԱՐԱՎ - ՀԱՌԱՆԵՐ, ԶԳՈՒՑ :

Գին 15 Ֆրանք

Դիմել Հեղեմակին՝ ՅՈՒՂԱՐԵ Հասցեով :

Օրեր և Ժամեր

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԿԵՐՈՒՄ

Սեպտեմբեր մէկէն սկսեալ կաշուն - ցոյր պիտի դրկնէ մեր այն բաժանորդներուն, որոնք առկայ կաշուն ունին և անմիջական կերպով դպրոցներէ քերթի առաւումը, այն բաժանորդներուն, որոնք չեն պատասխաներ :

Կը յուսով որ առաջիկայ տարւոյ, մեր կաշունքային, մեր կարգ մը բաժանորդները կը կարգադրեն իրենց առկայի հաշիւները , աւելի եւս չդաժնաբանելու համար, կաշկանդ օրաքերթի մը կրտստ - թափուրեան ծանր պայմանները :

Կանխադրուած Հարձակաւորութեան

ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ «ՅԱՌԱՐ»

ՄԱՐՏԵՍԻ ԼԱՅՈՒԹԵԱՆ
ՈՒՇԱԿՈՒԹԵԱՆ

Ազր. Առաջնորդարանի զրանեանը Յուլիս 20էն մինչեւ Օգոստ. 22 քաջ կը մնայ ժիւնը Զորեկարթի և Հիւրդարթի օրերը մինչեւ կէտքի՝ ստիպողական զորեկար ճամբար :

ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ

ԳՐԱՏՈՒՆ

Օգոստոսի ընթացքին Հրանտ - Սամու - Էրան զրանուր քաջ է միայն կէտքը եւ, ժամը 14-30էն 19 :

ԱՐԱՆԵՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՈՍԿԻ ԴՐԱՄԵՆ

Modèle Déposé

Թանկագին ու Մեծաշուք

ԱՄԵՐԻԿԱ ՍԻՐԱՆ ՆԱԿԵՐ

Գինուր Համար գիտել
EDOUARD KHERIAN
66, Rue Lafayette,
PARIS (9)
Tél. : PRO. 41-63
Expédition contre-remboursement

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévis, PARIS (9°)

ԱՄՍՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐՁԱՐԱՆ

Արձանագրութիւններ 1966 - 1967 ուսումնական տարեշրջանին :

Տակաւն տարմաղիկի տեղերուն հա - մար իրենց զաւակը արձանագրել փափա - չողներն կը խնդրուի ժամագրել՝ զը - րելով Հետեւեալ Հասցին .

26, Rue Troyon, SEVRES

կամ Հետեւեալներով՝ 027 - 18 - 28 :

ԴՊՐՈՑԱՄԵՐ ՏԻԿԱՆՏ
ՎԱՐՁԱՐԱՆ

Դպրոցատէր Տիկնացի Կարտարանի ար - ձանագրութիւնները սկսած են : Ամէն ա - նոնք որոնք կը փափաքեն իրենց աշակեր - քը վարձարան գնել այժմէն իսկ պէտք է դիմում ընել Հաստատութեան անդրեւո - թեան, 1 Պալլի - Տիւ Կոր, ԼԵ Ռենի 93 : Հետեւեալ 927 - 01 - 72 :

ՆՈՐ ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵՒԱԻ

ԳՐԻԳՈՐ - ՎԱՀԱՆԻ

«ՌՏԱՆԱԻՈՒՆԵՐ»

ԵՒ

«ԱՌԱՆՏ ՍԻՐՈՑ»

Տաղաւաղաւթ Թատերգութիւնը պարու - նալով զբոլոր 10 Փրանք :
Մասնաւոր Համար գիտել Հետեւեալ Հասցին՝

K.-V. MAKSOUDIAN

53, Rue Richer - PARIS (9°)

H. PASDERMAJIAN
Professeur à l'Université de Genève

Histoire de l'Arménie

DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'AU TRAITE DE LAUSANNE
Deuxième édition revue avec une carte d'Arménie

Գին 30 ֆր., առաջին ծախքով՝ 32 ֆրանկ

Դիմել՝ ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ

LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN

51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (6°)

C. C. P. Paris 1278-35

Tél. : DANton 88-65

ԸՆԹԱՅԻՆ ԱԶԳԵՐՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆ

ՄԵԿ ԱՆԳԱՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՀԱՐԳ	45 ֆ.	մինչեւ 1/4 սինակ
ՀՈՒՆԶԱՆԳՈՒՄ	25 ֆ.	մինչեւ 1/8 սինակ
ՅԱՆԱՅՈՒԹԻՒՆ	10 ֆ.	» » »
ՇՆՈՐԸԼԱՎԻԻ	20 ֆ.	» » »
ՀԱՐԱՄԱՐԻ - ՆԵՆԱՏՈՒԲ	25 ֆ.	» » »
ՆՐԱՆԻ	25 ֆ.	» » »
«ՓՈՒՆԱՆ ԵՒԱԿԵՊԱՆԻ»	10 ֆ.	» » »
«ԵԼ ՓՆՏՈՒՆ»	10 ֆ.	» » »
ՄԱՆԻԿ	25 ֆ.	» » »

Այս գինքը մէկ ամբողջ կրտսերակիցի և Յշմանեալ ծախքով պ - գինուր համար են, չարքաք էր :

Կանխիկ վճարումը պարտաւորի է :

Առեւտրական կամ այլ ազգեւոր մտածողութեամբ պայմաններում կամ քիմիկ վարչութեան :

_____

ՀԱՐԱՇ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Directrice : ARPIK MISSAKIAN
RÉDACTION - ADMINISTRATION : 32, RUE DE TRÉVISE - PARIS (9e)

Fondé en 1925
R. C. Seine 57 A 2731

Tél. : PROvence 86-60
C. C. P. Paris 15069-82

ԱՐԱՐԱՆԻՊԻՍԻՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա՝ 85 ֆ.
Արտաստիճան՝ 8աք - 60 ֆ. Վնստապա՝ 85 ֆ.
8աք - 80 ֆ. Հայաստան՝ 0,30 ֆ.

ՁՈՐԻՔԵՐԻՓԻ

24

ՊԵՐՍՈՍՈՒ

MERCREDI

24 AOUT

1966

Le Numéro : 0,30 Fr.

Օ Ր Ո Ւ Թ Ե Ր Թ

Հիմնադիր՝ ՇԱՎԱՐՇ ՄԻՍԱԿԻԱՆ

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

42e ANNÉE — N° 10.693

ՀԱՐԱՇ — ԹԻՒ 10693

ՕՐՈՒՆ ԴԵՊԵՐԵ

ԱՐԱՐԱՆԻՊԻՍԻՈՒՆ ԱՆՍՈՒՆԻՔԻ ԱՆՍՈՒՆԻՔԻ

ԵՐԱՐԱՆԻՊԻՍԻՈՒՆ ԱՆՍՈՒՆԻՔԻ

Ֆրանսիայում մամուլի գործադուլը... թիվը (ԱՅՈՒՄ ԳԵ) արևելահայկական խոսքի կրթականության աստիճանը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

ՄԵՐ ՕՐԻՆ

ԹՈՒՐԿԻԱԿԱՆ ՀԱՅՈՒՆ ՄԵՐԴԻ ԶԲՈՒՆԵՐ

Հայոց ժողովրդի իշխանության հաստատումը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Ամերիկյան պետության շահերի պաշտպանությունը...

Մյուս, երկու ամիս առաջ — լուրեր... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Արևիկի կր շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

1920-ի ամառը — Մեծիկի ամառը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Այդ հայտնիության մեջ էր որ Ֆրանսիայի... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Ֆարսիկի վարչի շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Ֆարսիկի վարչի շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Ֆարսիկի վարչի շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Ֆարսիկի վարչի շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Ֆարսիկի վարչի շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Ֆարսիկի վարչի շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Ֆարսիկի վարչի շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Մեծիկի կր շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Մեծիկի կր շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Մեծիկի կր շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Մեծիկի կր շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Մեծիկի կր շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Մեծիկի կր շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Մեծիկի կր շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Մեծիկի կր շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Մեծիկի կր շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Մեծիկի կր շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

Մեծիկի կր շահերի պաշտպանությունը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը... Երևանի քաղաքում մամուլի գործադուլը...

ԵՐԱՐԱՆԻՊԻՍԻՈՒՆ

Այլ չկրցայ դիմանալ. ոտքի էլայ ու ըսի

ՊԱՏԱՐԱՐԻՆ ԵՒ ՀՈԳԵՆԱԳԻՏՈՍ
ՎԻՃԻՆ ԼՈՒՅՑ

Այդ Տիկին Իսկոնի Պատրոսան ևս
զատակները, ինչպես նաև, ընտանեկան
պարտականքը, կը ծանուցանեն թէ իրենց
սիրելիքը ամուսնոյն, հօր ևս ապրակա -
նին՝

ԽԱՅԻՎ ՊԵՏՐՈՍԻԱՆ

ժառանգ ընտանեւոցն առթիւ, հայկա -
կան ծխախոտաւորութեան Ս. Պատարկոյ
և հոգեւանդանոցն պաշտօն կը կատար -
ուի, այս կիրակի (28 Օգոստ.) առաւուս
ժամը 11ին, Վիկտի Գոն աւելիքի ֆրան -
սական եկեղեցւոյ մէջ: Արեւ համար
յառակապէս հրապարտած է Լիւնէի Թոր -
դոմ քանչ. Գաթիքեան:

Կը հրապարտել իր յիշատակը յարգող
Վիկտի և Լիւնի հայրենակիցները:

ՀՈԳԵՆԱԳԻՏ

Պ. Յարութեան Բրիտանի և Գաւակ -
ները կը ծանուցանեն թէ հայահալոր -
եալ պաշտօն կը կատարուի այս կիրակի
(Օգոստ. 28) առաւուս Ամբրոյի Կ. Պո -
լոս Պետրոս եկեղեցւոյ, իրենց կնոջ և
մօր՝

Տիկին Էլիզ Գիլֆիլէնսի
(Մեծալ Գաղանման)

ժառանգ ընտանեւոցն առթիւ
Կը հրապարտել որդացեալին յիշատակը
յարգողները:

ՓԱՐԻԶԻ Ս. ՅՈՒԸՆՑՈՒՆ

Փարիզի Ս. Յովհ. Մարիէ Մար Եկե -
ղեցւոյ ներքեմ ժառ. Նարդուրիքները
պատմ ևս: Եկեղեցւոյ կեդր. բաժնին Նո -
րդուրիքները պիտի լրանան Սեպտ -
եմբր կէսէն առաջ:

Երկրորդը, 15 Օգոստոսէն մինչև
Ուոլվերսթի (11 Սեպտեմբեր) շրջանին
կիրակիները եկեղեցական արարողու -
թիւները տեղի պիտի ունենան:

Եկեղեցւոյ խորհրդակաւարութեանց
համար կարելի պիտի ըլլայ ըստադի
կարգադրութիւններ ընել, որոնց համար
կը խնդրուի դիմել Եկեղեցւոյ ղեկավա -
րան:

ՆԱՐԱԿԱՏՈՒՓ. — Տիկնայ կամ Մի -
րան Նարպանեան (Բիթի Լաբիթի), կը
խնդրուի խորհրդատան հանգիստի, հա -
մակ ունեն Սեպտեմբրէն:

Հ. Յ. Գ. ԹԱՆԿԱՐԱՆԻ
(Այցելութեան առթիւ)

Ընկեր Մանուկ Տէր Սարգիսեանց 30
Քրմուր:

ԵՐԵՒԱՆԻ ԶԱՏԱՐԱՐՈՒՄԸ

Արէն կիրակի առաւուս ժամը 9ին 10,
կարճ ալիք՝ 25, 1, 26, 3 և 31 մեթրի վը -
րայ:

ԿՈՒՃՈՒԻ

Դպրոցաւոր Տիկնայց վարձարանը
պիտի ունի օգնական խոհարարիչ մը,
ինչպէս նաև, ուրիշ անպակաս պաշտօն -
եալի մը: Դիմել վարձարան ածխ առա -
ւուս ժամը 9-12: 1 Պալլ - Խիւ Նոր, Լը
Բլենի:

ԸՆԹՈՒՅՑԻՎ ԱԶԳԵՐՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆ

ՄԵՒ ԱՆՎԱՐՈՒՄ ԶԱՐԱՐ

ՄԱՀԱԶԳ	45 Կ	Միջին 1/4 օրինակ
ՀՈՒՆԵՆԱԳԻՏՈՍ	25 Կ	Միջին 1/8 օրինակ
ՅԱՆԱԿԱՏՈՒՄ	10 Կ	» » »
ՇՆՈՐԻԶԱՎԱՐ	20 Կ	» » »
ՀԱՐԱՐԱՆԻ: ՆԱԿԱՏՈՒՄ	25 Կ	» » »
ՆՆՈՒՆԻ	25 Կ	» » »
ԵՐԵՒԱՆԻ ՍԱԿԱՐԳՈՒՄ	10 Կ	» » »
ՎԵՐ ՓՆՏՈՒՄ	10 Կ	» » »
ՆԱԿԱՏՈՒՄ	25 Կ	» » »

Այս գինքը մէկ ամսով հրապարակելի և ճշմարտագոյն ծաւալով ազ -
դերու համար են, չորրորդ էջը:

Կանխիկ վճարումը պարտաւորիչ է:

Աւտորական կամ այլ ազգերու մատուցող տպագրութեան համար
գինով վարչութեան:

ՇԱԽԱՐԵ ՄԻՍԱԲԵԱՆ

Օրեր և Ժամեր

ՄԵՐ ԲԱԺԱՐՈՐԿՆԵՐՈՒՆ

Սեպտեմբեր մէկէն սկսեալ հաշու -
եցոյթ պիտի դրկեմ մեր այն բաժանորդ -
ներուն, որոնք առկայ հաշիւներ ունեն ևս
անպակաս կերպով զարկեցնեն իրերին
առաւելում, այն բաժանորդներուն, որոնք
չեն պատասխանել:

Կը յաւանք որ առանց սպասելու, մեր
հաշիւեցոյցին, մեր կարգ մը բաժանորդ -
ները կը կարգադրեն իրենց առկայ հա -
շիւները, աւելի ևս չգոռարեցնելու հա -
մար, հաշիւական օրաքերքի մը երեսու -
րակութեամբ ծանր պայմաններ:

Կանխապէս շնորհակալութեամբ

ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ «ՅԱՐԱՐ»

ՄԱՐԱՅՈՒՆ ԶԱՏՈՒՄԵԱՆ

ՈՒՇԱՐՈՒՄԵԱՆ

Այդ. Առաջնորդարանի գրասենեակը
Յուլիս 20ին մինչև Օգոստ. 22 րայ կը
մշակէ միայն Զարգացման և Հինգա -
րի օրերը մինչև կէսօր՝ առկայական
գործերու համար:

ԼՈՍՏ ՏԵՍԻՍ

ՇԱԽԱՐԵ ՆԱՐԳՈՒՆԻ

ԱՀԱՆՆ
ՀԱՆԿԵՐՍ ԼԱՅՆ ԲԱՅԱՐ

ԳՐԱՐԱՆ ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆՑ ՍՏՈՒՐ
ԺՊՐՈՎԱԿՈՒՄՈՒՄ, ՈՐ ԼԱՅՆԵՐԵՆ ԼԵ -
ՂՈՒՆԻ ԻՐԵՆԻ ԳՐԻՃ ԵՎ ԳՐՈՐԵԱՆԻ ԿԱ -
ՏՈՒՆԻ ՄԸ ՀԱՅԿԵՐԸ, — ԿԱԼԱՐԱՎԱ -
ՅԱՆՆԵՐԻ, ԳՐՈՐԵՑ:

Գին 15 ֆրանք

Դիմել հեղինակին՝ ՅԱՐԱՐ հասցէով:

ՀՐԱՆՑ ՍԱՐՈՒԼԵԱՆ

ԳՐԱՏՈՒՆ

Օգոստոսի ընթացքին Հրան - Մամու -
կէան գրատուին րայ է միայն կէսօր
հար ժամը 14-30ին 19:

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévis, PARIS (9e)

ԴՊՐՈՑԱՆԵՐ ՏԻԿՆԱՆ
ՎԱՐՁԱՐԱՆ

Դպրոցաւոր Տիկնայց վարձարանի առ -
ձանագրութիւնները սկսած են: Ամէն ա -
նոք որոնք կը փափակեն իրենց աշխիւ -
րը վարձարան զնն աշխիւ իսկ պէտք է
զիմում ընեն հաստատութեան տնօրէնու -
թեան, 1 Պալլ - Տիւ Նոն, Լը Բլենի 33:
Հեռագրայ 927 - 01 - 72:

MUSEE DE L'ATHENEE
— GENEVE —

CARZOU

Du 7 Juillet au 30 Septembre

HUILES — AQUARELLES
DESSINS — LITHOGRAPHIE

FOURRURES

Roger YOPIAN

PRIX INTERESSANTS
NEUF et REPARATION

84, Boulevard de Stalingrad, 84
— CHOISY-LE-ROI (Seine)

Tél.: BEL. 19-37
Autobus : de la Porte de Choisy, des -
cendre 3 Communes ou Rue
du Docteur Roux.

H. PASDERMADJIAN
Professeur à l'Université de Genève

Histoire de l'Arménie

DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'AU TRAITE DE LAUSANNE

Deuxième édition revue avec une carte d'Arménie

Գին 30 ֆր., առաւման մաքսով՝ 32 ֆրանք

Գիտել ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՑ ՍԱՐՈՒԼԵԱՆ
LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN
51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (6e)
C. C. P. Paris 1278-35
Tél.: DANTON 88-65

ԼՈՍԱՐ ԳՈՐԵՒ Ե... ԳՈՐԵՒ ԼՈՍԱՐ Ե
ԶԵՐ ՏԱՆԸ ԼՈՍԱՐ ՏՈՒԹԻ... ԹՈՒՄԻԹԻ ԳՈՐԵՒ ՏՈՒԹԻ

Զեր բնակարանը կը լուսաւորուի

Երբ մերը ևս դարձաւ

ՎԵՐԱՆՈՒԹԻՎ - ԶԱՐԳԱՐԱՆ - ՆԵՐԿԵՐ

ԹՈՒՄԻԹԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ԱԳՐԱՆԻՐՆԵՐՈՎ

PEINTURES THOMLAC

16 bis, Bd. Sébastopol, Paris 4e

Tél. ARC 26-61 — Métro: Halles et Chatelet

136, RUE DES BOURGUIGNONS — ASNIERES - BOIS COLOMBES (Seine)

Tél: GRE. 09-47

11, BD. DE LA REPUBLIQUE — LA GARENNE (Seine)

Tél: STA. 19-06

ԱՆՐԵՑԻՒՄ ԳԻՐԵՐՈՎ

Ամէնէն արդիական, նորը և ընտիր հաշիւով պարտաւորութեան՝ առաւ -
կար ներքին: Բնական և արտեսական ըստ իրենց գոյնի մէջ ընտրու -
թեան: Երբ մերը կը լուսաւորուի, պատի գոյնիցի իւրեքներու նախ ընտրութիւն -
Գիտել համար՝ ածխ տեսակ — լիւնիւմ և փայտիլ — ծածկոցներ:

TAPELUX — TAPISOM — CARPETTE

Զեր բնակարաններուն արտաքին և ներքին խնամքներուն համար անհրաժեշտ
բոլոր նիւթերը:

Ամէն գնորդի կը նուիրուի յառուսկ տնտեսի մը, որու շնորհիւ կ'ընայ
10-30 առ հարիւր փոքր օրինակ:

ՄԱՐԱՅՈՒՆ

52, RUE CHALON, PARIS 12^e 64, BLD. DE BELLEVILLE, PARIS 20^e
166, AV. ARISTIDE BRIAND PAVILLONS - SOUS-BOIS (Seine)
4 bis, RUE PAUL VAILLANT COUTURIER - ARGENTEUIL (S. et O.)
24, RUE PAUL VAILLANT COUTURIER - ALFORTVILLE (Seine)
48 bis, RUE DALAVRAC - FONTENAY - SOUS - BOIS (Seine)

ՊԱՏԱՐԱՐ ԵՒ ՀՈՐԴԱՆԱԳԻՏՈՒՄ
ՎԻՃԻՆ ՄԵՋ

Այրի Տիկին Իսկուհի Պատրոսյան - և
դասուհիներ, ինչպես նաև բնաստիկան
պարգևատրվել, իր ծանուցանել թվ իրենց
սիրելի առնուհետ, հոր և աղջկա -
նին՝

ԽԱՉԻՔ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԻ

ժողովան շատապես անթիւ, հայկա -
կան իրադարձութեամբ Ս. Պատրոսյ
և հայկանդատան պաշտօնի կրտսեր -
ուհի, այս Կիրակի (28 Օգոստ.) առաւո
ժամը 11ին, Վիեննի Փոս Երկրի Փրան -
սական եկեղեցւոյ մէջ։ Որուն համար
յատկապէս հարկաւորած է Լիոնին Քոր -
դոմ ճէն. Փոսթէքանն։

Կը հրապարակել իր յիշատակը յարկող
վիճիկ և Լիոնի հայրենակիցները։

ՓԱՐԻՋԻ Ս. ՅՈՎՀ. ՄԿՐՏԻՋ

Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ Մարցի եկե -
ղեցւոյ ինքեցի ժամը հարկողները
պատան է։ Եկեղեցւոյ կողմ. բարձրին ին -
քուղութիւնները պիտի լրանան Սեպտ.
ամսով ճէն. Գոսթէքանն։

Տրուարթի, 15 Օգոստոսին միջին
կապիկաբացի (11 Սեպտեմբեր) շրջանին
Կիրակիները եկեղեցական արարողու -
թիւնները սուրբ պիտի շնորհեն։

Եկեղեցւոյ խորհրդակցութեամբ
համար լարելի պիտի լլայտ թաղային
կարգադրութիւնները ընել, որոնց համար
կը խնդրեն զիմէն Եկեղեցւոյ գրառա -
սան։

ԿԸ ՓՆՏՈՒՈՒԻ

Առարարիւն Առեկ Փնդէ անուամբ
աղջկան ունեցող Ալեք Փափաղանկին կը
իմարդի կը հասցեն տեղեկացնել Արար -
ատիւնամբ (32 Թիւ տղ թիւով)։ Փա -
րիզ (9)։

ՊՈՍՏԻՆ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՉ

Եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհուրդը կը յայտնի
թէ՛ Կիրակի, 28 Օգոստոսին, եկեղե -
ւոյս մէջ, Ս. պատարագ պիտի ծառա -
ցան և քարոզի Քիմիա Առաքողը՝
ԱՐՏԱՆԱՉԻ ԵՊԻՍԿ. ԹԻՐԻՆԸ։

Նոյն օրն ալ, Պոլս. Օսմանյի եկեղե -
ւոյն մէջ կը պատարագէ, եկեղեցւոյս հո -
ղեւոր Հովիթ ԳԵՂԱՐ ՎՐԻ. ՊՅՂՏԱՄԱՐ -
ԵԱՆ։

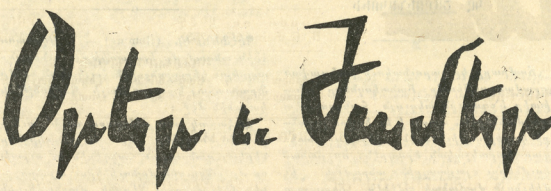
ՆՈՒԷՐՆԵՐ

ԿԱՊՈՏԻՆ ԽԱՉԻՔ ԿԱՅԱՆԻՆ

Օգոստ. 15ին Կապ. Խաչի կայան կ'սկս
հիւրերու շուրջապատութեամբ ցանկ. —
Աղջկան բնաստիկ (Փարիզ), Սապոյն —
և նաև բնաստիկ (Փարիզ) կրկն հարկա -
րուհի, Յովհ. Մանուկեան (Տէրին), Տի -
կին Խորհրդաւոր Պաշտօնական (Փարիզ),
Առաքող Պատմական (Լիոն), ընկերու -
թի Ուղեւոր (Փարիզ), Տէր և Տիկին
Թիւթիկեան (Մարտի), Տէր և Տիկին
(Վիենն) Տէր և Տիկին Նոյնիս (Վի -
յալի), ընկեր Ս. Առաքիլեան (Տէրին),
հարկաւոր, Արարատաց Լաւրէ -
թիւններ, Վահրամ Թիւթիկեան (Լիոն),
Տիկին Վարդուհի Վարդապետ (Տէրին),
Մանուկ Համարժեշտեան (Տէրին), ըն -
կեր Վիենն (Լիոն), Առաքիլեան Ս. -
աղան (Տէրին), Տէր և Տիկին Մարցի
Տէր (Տէրին), ընկ. Մ. Գարաբաղեան
(Տէրին), Բարդի Սիւնի Առաքիլեան (Վի -
յեն), Ե. Լլիւկեան (Տէրին), Տիկին Քէ -
շիկեան (Տէրին), ընկերուհի Շ. Պա -
տրոսեան (Տէրին), Գարեգին Քրտեան
(Տէրին) իրաւական։ Վարդապետի
Երկու Միւսերն (Տէրին) 30, Տիկին
Մարգարեան (Տէրին) 25, Վարդան Մա -
նուկեան (Տէրին), Տիկին Պաշտօնական (Տէ -
րին), Տիկին Բարդեան (Փարիզ), Տիկին
Առաքիլեան (Տէրին), Օր. Սարգսյան
(Տէրին), Տիկին Հիւսնան (Տէրին) քա -
նական, Տիկին Յովիկեան (Տէրին), Տի -
կին Լաւրէան (Մարտի), Տիկին Սա -
լեան (Լիոն), Տիկին Պաշտօնական (Լի -
ոն), Տիկին Մանուկեան (Լիոն), Տիկին
Երեմիկեան (Տէրին), ընկերուհի Պա -
տրոսեան Շ. (Տէրին) անուանակ։

Նաև 200 Փրանքի խմբի Տէրային
ընտանիքը, կրկն անգամ խաղող Տէր
և Տիկին Թիւթիկեան, կրկն անուակ
սեկ Սապոյնեան բնաստիկէ։

ՇԱԽԱՐԵ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆԱԿԱԿԱՏՈՒՓ. — Տիգրան կամ Մի -
րան Նալպանտեան (Բեիկ Վանկի), կը
խնդրուի խմբադասուհի հանդիպել, ծա -
րակ ունին Ամերիկայէն։

ՄԵՐ ԱՎԱՆՈՐԻՆԵՐՈՒՆ

Սեպտեմբեր 15ին սկսած խաչի -
ցայի պիտի ընկնի մեր այն բաժնաւոր -
ներում, որմէ առկայ խաչիներ ունին և
անկիւնած կիսով զարդեցնեն թերթի
առաւմը, այն բաժնաւորներում, որմէ
չեն պատասխան։

Կը յայտնի որ առաջ պատկուի, մեր
խաչուցոյցին, մեր կողմ մը բաժնաւոր -
ները կը կարգադրեն իրենց առկայ խա -
չիւնը, առկի ևս չըմարտանա։ Խա -
մար, խաչակալն օրաբերքի մը երեսու -
րակուքեան ծանր պայմանները։

Կանխադատ շնորհակալութեամբ

ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ «ՅԱՆԱՉԻ»

ՆՈՐ ԴԱՇՏԱՆԱԳԻՏ

Աղբաղանքի Յանի 19ին կողմ -
կերպած դաշտանակետը օդ անդամ
ընթացիկ պատմաւոր, ծրարութեան յա -
տարի կը խորհի չկուի իր ամբողջու -
թեան մէջ իրականացնել։

Աղբաղանքի վարչութիւնը, որոնց
կողմից Սեպտեմբերի վերջ այս դաշտ -
անակետը, որուն ժամանակահատիւները
պիտի յարադարձուի յատկապէս։

Կը խնդրուի նկատ ունենալ թուական -
նը։

ԼՈՍՏ ՏԵՍԱՒ

ՇԱԽԱՐԵ ՆԱԳՈՒՆԻ

ԱՀԱ ՍՏ

ՀԱՆԿԵՐՍ ԼԱՅՆ ԲԱՅԱԾ

ԳՐԱՆԸ ՎԻՃԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆՑ ՍՏՈՒՐ
ԺՈՂՈՐԴԱՆՈՒՄ ՄԵ, ՈՐԻ ՀԱՅԵՐԷՆ ԼԵ -
ՈՐՈՒՆ ԻՐԻՆԻ ԳՐԻՉ ԵՒ ԳՐՈՒՄԻՆԻ ԿԱ -
ՏՈՒԻ ՄԵ ՀԱՆԵՐԷՆ. — ԿԱԼԱՄԱՎԱԼ -
ՀԱՆԵՐԷՆ, ԳՐՈՒՄԻՆ։

Գրի 15 Յրամբ

Դիմել հեղինակին՝ ՅԱՆԱՉԻ հասցեով։

ՀՐԱՆՑ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ

ԳՐԱՏՈՒՆ

Օգոստոսի ընթացքին Հրանտ - Սամու -
էկեան զբաղանքը բաց է ժամին կէսերէ
հաջ ժամը 14-30էն 19։

ԵՐԵՒԱՆԻ ՉԱՏԱՄԱՍԻՈՒՐ

Ամէն կիրակի առաւոտ ժամը 9ին 10,
կարճ ալիք՝ 25.1, 26.3 և 31 միկրի վը -
րայ։

ԿՈՒՂՁՈՒԻ

Դարբասը Տիգրանի վարձարանը
պէտք ունի օգնական խաչարարուհի մը,
իւնչուհի նաև, որքէ օժանդակ պատշա -
տեալի մը։ Դիմել վարձարան աւել առա -
ւոտ ժամը 9-12։ 1 Պալլի. տիւ Նոր, ԼԵ
ԲՆԱԻ։

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL «HARATCH»
32, Rue de Trévis, PARIS (9°)

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՏԻԿԱՆՑ
ՎԱՐՔԱՐԱՆ

Դարբասը Տիգրանի վարձարանը
առաւոտ 9ին սկսած խաչի ցայի պիտի
ընկնի մեր այն բաժնաւորներում, որմէ
առկայ խաչիներ ունին և անկիւնած կի -
սով զարդեցնեն թերթի առաւմը, այն
բաժնաւորներում, որմէ չեն պատասխան։

ՍԱՄՈՒԷԼ ՍՈՒՐՏԵԱՆ ՎԱՐՔԱՐԱՆ

Արձանագրութիւն 1966 - 1967 առաւ.

Նախան արձանագրութիւն։

Տակաւ արձանագրութիւն տեղեկան հա -
մար իրենց զուարթ արձանագրութիւն փա -
րդեղեկէն կը խնդրուի ժամադրուի զե -
րկով հետեւեալ հասցէին։

26, Rue Troyon, SEVRES 92

Կամ հետեւեալ զեղ. 027 - 18 - 28։

MUSEE DE L'ATHENEE
— GENEVE —

CARZOU

Du 7 Juillet au 30 Septembre

*
Huiles — Aquarelles
— Dessins — Lithographie

FOURRURES
Roger YOPIAN
PRIX INTERESSANTS
NEUF et REPARATION
84, Boulevard de Stalingrad, 84
— CHOISY-LE-ROI (Seine) —
Tél.: BEL. 19-37
Autobus : de la Porte de Choisy, des -
cendre 3 Communes ou Rue
du Docteur-Roux.

H. PASDERMADJIAN
Professeur à l'Université de Genève
Histoire de l'Arménie
DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'AU TRAITE DE LAUSANNE
Deuxième édition revue avec une carte d'Arménie
Գին 30 ֆր., առաւմաճ ծախով՝ 32 ֆրամբ
Գինի՝ ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՑ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ
LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELJAN
51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (6°)
C. C. P. Paris 1278-35
Tél.: DANton 88-65

ԸՆԴՈՒՄԻՆԻ ԱԶԳԵՐՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆ			
ՄԵԿ ԱՆԳԱՐԱՆՈՒՆ ՀԱՄԱՐ			
ՄԱԼԱՉԻ	45 ֆ.	Գինին 1/4 սինակ	
ՀՈՐԴԱՆԱԳԻՏՈՒՄ	25 ֆ.	Գինին 1/8 սինակ	
ՅԱՆԱՉԻՆՈՒԹԵԱՆՑ	25 ֆ.	»	»
ՇՆՈՐԴԱՎԱԼԻՔ	20 ֆ.	»	»
ՀԱՐԱՆՑԱՆԻՆԻՆԻՆ	25 ֆ.	»	»
ՄԵՐՈՒՆԻՆ	25 ֆ.	»	»
ՔՈՒՄԻՆԱԿԻՆԻՆԻՆ	10 ֆ.	»	»
ՔԻՐՏՈՒՆԻՆ	10 ֆ.	»	»
ՄԱՆՈՒՆԻՆ	25 ֆ.	»	»

Այս գինները մէկ անգամ երեսուրեքի կը ծախուան ծախով աղ -
գիւր խաւարէ, չարքաղէ կը։
Կանխիկ վճարման պարտաւարք է։
Անարարական կամ այլ տղերքով մատուցող պայմաններում
գինի վարձարան։

ՀՐԱՆՏ - ՄԱՐԴՈՒԹԻՒՆ

GERMAIN SANCHEZ

31bis, Avenue de Tassigny à CHARENTON - LE - PONT
Téléphone: 368. 03-13 et 368. 56-46

Agent Immobilier Agréé — Affilié à la Caisse de Garantie des A.I.F.

Զեյի ԿՐԱՆԱՐԱՅԻ ԿՐԻՍՈՒ ՊԱՐԱՊ ՅԱՐԱԿԱՆՔՆԵՐՆԵՐ —

1) ԱՎՈՐՈՒՄԻ ՄԵՅ

Rue Marcel Bourdarias

Գեոմայրի, մուշ, խոհանոց, 3 սենեակ, արտաքին, լուսացրան (սալ տօ) տկալառ, փանարի, փորթի բակ, երկու նիւղ, կեդրոնական ջնուցում, փորթի պարտեզ:

Rue du Président Kennedy

Մուշ, խոհանոց, երկու սենեակ, մասան և ձեղնայրի (մամաստ) սենեակ, փորթի պարտեզ:

Rue du Pt. Irvy

Մուշ, խոհանոց, ճաշասենեակ, երկու սենեակ, նիւղ:

Rue P. V. Couturier

Մուշ, խոհանոց, երկու սենեակ, պարտեզ, բաղնիք, արտաքին, նիւղ, կեդրոնական ջնուցում, վերիակ:

Rue des Ecoles

Մուշ, երեք սենեակ, խոհանոց, արտաքին, բաղնիքի կարելու փին, նիւղ, պարտեզ:

Rue Véron

Մուշ, խոհանոց, 3 սենեակ, տկալառ, արտաքին, նիւղ, փորթ պարտեզ:

Rue Mal. de Tassigny

Մուշ, խոհանոց, երկու սենեակ, փամարի, արտաքին, նիւղ և սպասո՛ւնի սենեակ, գեղեցիկ չէր (ձախորդ 100%50 վարի կուտայ):

Rue de Lyon

Չորս և չնոթ սենեակ ամէն յարմարութիւնով (քու բնօրն), մաս մը Գրեյի ֆանիլ:

2) ՄԵՃՈՒՆ — ԱՎՈՐՈՒ

Բազմաթիւ յարկարամիներ, երկուքն չնիթ սենեակ, չին և նոր չնիթեր, մասնաւորաբար

Au Chalet Bleu, 96 Ave. Gal. Leclerc

Մուշ, խոհանոց, 3 սեն. սալ տօ, արտաքին, նիւղ, կարգի տեղ (փառքիմի) Գրեյի ֆանիլ տառէն 7-8 տարուան վրայ վարի ծախողին կողմէ 7,50 %:

3) ՎԻՆԵՐՈՒՄ-ԲՐԻՍՏ

Գեոմայրի, մուշ, խոհանոց, երեք սենեակ, տկալառ, արտաքին, նիւղ (նորոգութեան կարտա բալց շատ մասշինի դին):

4) ՇԱՄԱՆՔՈՒՆ-ՍԵՆ-ՄՈՐԻՍ

Բազմաթիւ յարկարամիներ երկուքն չնիթ սենեակ:

Ձեր տրամադրութեան տակ էլ այցելելու. և ձեզի այլ շահեկան գործեր տառարկելու համար:

ՓԱՐԻՅԻՍ Ս. ՅՈՎԼ. ՄԿՐՏԻՉ

Փարիզի Ս. Յով. Մկրտչի Մայր Եկեղեցւոյ ներքին մասի նորոգութիւնները սկսած են: Եկեղեցւոյ կեդր. բամբին նորոգութիւնները պիտի լրանան Սեպտ. ամսոյ կէսէն առաջ:

Երեւոյթի 15 Օգոստոսէն մինչև Խաչկերտի (11 Սեպտեմբեր) շրջանին կիրակիները եկեղեցական արարողութիւններ տեղի պիտի ունենան: Եկեղեցւոյ խորհրդակցարարութեան ճամբար կարելի պիտի ըլլայ քաղաքի կարգադրութիւններ ընել, որոնց ճամբար կը խնդրուի դիմել Եկեղեցւոյ գիւղանաւան:

ՇՆՈՐԱՎԱԿԱՆԻՔ

Կիւլն.ՈՐԼԵ՛՛՛՛ — Հ. Գ. Ե. Եփրեմյայր — Լաւ հեթանոսական շնորհալուստեան աստուծոյ է 10 տարւոյ փրկարար Բիւրիւնի ընդեր Սոսիական Արքեպիսկոպոսի կողմէ, եր նշանախառնութեան ուրախ առիթով, Օր. Սոփիա Արքեպիսկոպոս:

H. PASDERMADJIAN
Professeur à l'Université de Genève

Histoire de l'Arménie

DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'AU TRAITE DE LAUSANNE
Deuxième édition revue avec une carte d'Arménie

Գինի ԳՐԱՍՈՒՆ ԸՐԱՆՍ ՍԱՐԻՔԻՆԵՆ
LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN
51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (6°)
C. P. P. Paris 1278-35
Tél.: DANton 88-65

GROSSISTE rue d'ABOUKIR

APPEL OFFRES DIRECTES
FABRICANTS SPECIALISES ROBES,
MANTEAUX, ENSEMBLES etc... style
20 ans, 30 ans articles soignés
tél. 488-69-57

ԴՊՐՈՑԱՄԵՐ ՏԻԿԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Դպրոցաւոր Տիկնանց վարժարանի արձանագրութիւնները սկսած են: Ամէն աւոնոթ որոնք կը փափաքէին իրենց աղջիկները վարժարանի գնել այժմէն իսկ պէշտէ է դիմում ընեն Հաստատութեան տնօրէնութեան, 1 Պուլվ. Տիւ. Նոյ, Լը Ռեմի 93: Հեռաձայն 927 - 01 - 72:

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Արձանագրութիւն 1966 - 1967 ուսումնական տարւոյնի համար:
Ճակատի տրամադրելի տեղեկութեան համար իրենց զաւակը արձանագրելի փափաքողներն կը խնդրուի ժամագրուիլ՝ 42 - ընկով Ճեռեկան Հասցիին:
26, Rue Troyon, SEVRES 92
Կամ Հեռաձայնիկով՝ 027 - 18 - 28:

ԵՐԵՒԱՆԻ ԶԱՅՆԱՍՓՈՒՈՐԸ

Ամէն կերպի կառուսում ժամը 9:45 10, կարճ ալիք՝ 25,1, 26,3 և 31 միլիարդ վերջ:

ԸՆԹԱՑՅԻԿ ԱԶԳԻՆՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆ

ՄԵԿ ԱՆԿԱՄՈՒՆԱ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՄԱՀԱՐԱՅ	45 ֆ.	միջին 1/4 սինեակ
ԼՈՒԿԱՆԻՆԻՍ	25 ֆ.	միջին 1/8 սինեակ
ՅԱԼԻՍԵՆՈՒԹԻՆ	10 ֆ.	» » »
ՇՆՈՐԱՎԱԿԱՆԻՔ	20 ֆ.	» » »
ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՔ	25 ֆ.	» » »
ՆԱՏԱՏՈՒՔ	25 ֆ.	» » »
ՆՆՈՒՆԻՔ	25 ֆ.	» » »
ՔՈՒՆԱՆԻՔ	10 ֆ.	» » »
ՎԵՐ ԲՆԱՏՈՒՆԻՔ	10 ֆ.	» » »
ՄԱՆՈՒՆ Ե	25 ֆ.	» » »

Այս գինները մէկ անգամ հրապարակելի են Յշմանաւան ծառայով ազդերու համար են, չարքոթ էլը:

Կանխիկ վճարումը պարտաւորել է:

Անտրաքտեան կամ այլ տեղեկութեան մատուցող պայմաններում համար գինով վարչութեան:

ԼՈՅՐԸ ԳՈՐԵՆ Ե... ԳՈՐԵՆԸ ԼՈՅՐ Ե

ՁԵՐ ՏԱՆԸ ԼՈՅՐ ՏՈՒԵՔ... ԹՈՒՄԱԿԻ ԳՈՐԵՆ ՏՈՒԵՔ

Ձեր բնակարանը կը լուսարարուի

Երբ մերը և զուրքը

ՎԵՐԱՆՈՐԴԻԵՔ - ՋԱՐԿԱԼԵՔ - ՆԵՐԿԵՔ

ԹՈՒՄԱԿԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ԱՐԱՐԱՔՆԵՐՈՒԹ

PEINTURES THOMLAC

16 bis, Bd. Sébastopol, Paris 4e
Tél. ARC 26-61 - Métro: Halles et Chatelet

136, RUE DES BOURGUIGNONS - ASNIERES - BOIS COLOMBES (Seine)
Tél: GRE. 09-47

11, BD. DE LA REPUBLIQUE - LA GARENNE (Seine)
Tél: STA. 19-06

ԱՆՄԱՐՏԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՒԹ

Ամէնէն արդիական, նորը և ընտր ճաշակով պարտաւորաւ առաջարկող ներքին: Բնական և արհեստական բաղադրանք գոյնները մեն ընտրութիւն: Նորոգի իւրաների, պատի գեղեցիկ թուղթերու մեն ընտրութիւն: Գետնի ճամբար՝ ամէն տեսակ — լինելով և փայլելով — ծածկողներ:

TAPIFLEX - TAPISSOM - CARPETTE

Ձեր բնակարաններուն արտաքին և ներքին խնամքներուն ճամբար տնօրէնութեան իւր ինքնը:

Ամէն գնորդի կը լուրիւրի յատուկ տնտեսիկ մը, որոն շնորհիկ կրնայ 10-30 տարի զգալ տնտեսիկ:

ՄԱՐԱՆԱՐՏԻԿԵՐ

52, RUE CHALON, PARIS 12° 64, BLD. DE BELLEVILLE, PARIS 20°
166, AV. ARISTIDE BRIAND PAVILLONS - SOUS-BOIS (Seine)
4 bis, RUE PAUL VAILLANT-COUTURIER - ARGENTEUIL (S. et O.)
24, RUE PAUL VAILLANT-COUTURIER - ALFORTVILLE (Seine)
48 bis, RUE DALAYRAC - FONTENAY - SOUS - BOIS (Seine)

GERMAIN SANCHEZ

31bis, Avenue de Tassigny à CHARENTON - LE - PONT
Téléphone: 368. 03-13 et 368. 56-46

Agent Immobilier Agréé — Affilié à la Caisse de Garantie des A.I.F.

Ձեռն ԿՆԱԽԱՐԱՐԻ ՊԱՐԱՊ ԵՄԱՍԻԼ ԲԱՆԻ ՏՐ ԲԱՐՈՎՅԱՆԻՐ

ԱԼՖՈՐԴԻԼ

Rue des Myosotis

Չորս սենեակ, երկու խոնանոց, կառատուն, պղտիկ հող:

Rue René Girodit

Երեք սենեակ, խոնանոց, առաւել 300 քառակուսի մեթրը մեծ տեղ մը:

Rue Pierre Curie

Մուտք, կերպարան Բնուցումի վտարան, դեռնայրիկ, մուտք, մեծ խոնանոց, երեք սենեակ, բաղնիք, արտաքին, կառատուն, հեռագրի, հող՝ 213 քառակուսի մեթր:

Rue du Mal. de Tassigny

Երկու սենեակ, խոնանոց (նորոգելիք մուտք), հող՝ 300 քառակուսի մեթր:

Rue Raymond Jaclard

Երեք սենեակ, արտաքին լաւալայով, զեղեցիկ մուտք, կերպարան Բնուցում, հող՝ 187 քառակուսի մեթր, կառատուն կարելիութիւն:

171 ter, Rue Etienne Dolet

Գեղեցիկ նոր փայլիկ, մուտք, դեռնայրիկ, զեղեցիկ ճաշարան, երկու սենեակ, խոնանոց, լուսալայուն (սալ տ'ո), մազուկի կերպարան Բնուցում, արտաքին, պարտէզ՝ 300 քառակուսի մեթր:

Rue Sandrin

Մեծ մուտք, դեռնայրիկ, ճաշարան, խոնանոց, քեռա, արտաքին, Ա. յարիկ 2 սենեակ, լուսալայուն, մուտք, առաւել լաւալայուն սենեակ:

Եւ որի փայլիկ մը— մուտք, դեռնայրիկ, մուտք, խոնանոց, Ա. յարիկ երկու սենեակ, լուսալայուն (սալ տ'ո), մուտք:

Quai Blancui

Գեղեցիկ մուտք, դեռնայրիկ, երեք սենեակ, խոնանոց, լուսալայուն (սալ տ'ո) երկու սենեակի վերածուած ճաշար, խոնանոց, պարտէզին մէջ, փոքր շէնք մը, երկու սենեակ, խոն. ամբողջ պարտէզ, հող՝ 300 քառակուսի մեթր:

Ձեռն արտադրութեան տակ է այնքանիւ— եւ ձեռք այլ շինեկան գործեր առաքարիւն համար:

ԵՐՈՐԱԿԱՐԻ

Եւրիկ հայ. դպրոցի վարչութիւնը Եւրիկահայ Միջնակի ճաշարան առիւն փոխի ծաղիկապառի շարժակալութեան արտաքին է այլի Տէկ. Հոխիսիկ Տէկիւր: Տէնեանիկ եւ գաւազնիկին իրան փրանք:

×

Կապ. Մալի Եւրիկ ժամանակիւր Եւրիկահայ Միջնակի ճաշարան առիւն, փոխի ծաղիկապառի շարժակալութեան արտաքին է 20 ֆր. այլի Տէկ. Բիֆար Պորտանիկ:

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻ

Փոխանանք Ուրիկ Մալիկի Դըլարեցի (Կոլկապի) ճաշ 1897-99 թուականներ, 1930ին կարծ է փրանքիւր Գիւ— լաւանանան Ալալեմիկի Մոխիկիկ: Լուր ունեցողներին (այլ թէ մեռած) տեղեկանք հեռագրի հասցէին:

Երկուս ճաշար 38, Գոլկապի Աւալիկ Առաւելի Եւրիկի 1511 Ա. յարիկ, 4 մուտք 38 սենեակ:

ԿԱՊՈՏ ԿԱՍՆԱ

Բ. ԿՈՒՄԲԻ ՎԵՐԱԿԱՐՁ

ՓԱՐԻՉԻ խոմը կը հանի Բաղիկ Մալիկ Մալիկ, 2 Զորեւարիկ Օդոս— տու 31, մամը 18ին:

ՄԱՐԻ խոմը կը հանի, Փեռաշ, Հիւղարիկ, Սեղարիկ մէկին:

ՄԱՐԱԶԻԼ խոմը կը հանի Սեմ— Շալո, Հիւղարիկ, Սեղար. 1ին, մամը 14-30ին:

ԿՈՒՅՈՒԻ

Գորտաւար Տէկանց վարժարանի պէտք ունի տնային խոնարանի մը, ինչպէս նաեւ, որիւր օժանդակ պատան— հայի մը: Դիմել վարժարան աճին առաւել մամը 9-12: 1 Պալլ. տնային, կը Բեմիկ:

ԳՊՐՈՑԱԼԵ ՏԻԿԱՆՏ ՎԱՐՄԱՐԱՆ

Գորտաւար Տէկանց վարժարանի արձանագրութեանը սկսած են: Աճին առաւել որոշեց կը փոփոխելիւր ալիկիւր վարժարանի զին, ալիկին կը պէտք է զիմում ընեն խոնարանի տնայինութեան, 1 Պալլ. Տնային, կը Բեմիկ 93: Հեռագրի 927— 61— 72:

ՍԱՄՈՒԷԼ ՍՈՒՐԱՏԵՆ ՎԱՐՄԱՐԱՆ

Արձանագրութեան 1966— 1967 ուսումնական տարեշրջանին:

Տակաւն տրամադրելի տեղեւուն հա— մար իրենց զաւակը արձանագրել փափաքողներին կը խնդրուի ժամանակիլ՝ 42— իրիւլ հեռագրի հասցէին:

26, Rue Troyon, SEVRES 92

Կամ հեռագրիկիլ՝ 027— 18— 28:

ՆՈՐ ԴԱՇԱՀԱՆԴԻՍ

Աղաւթալայուն Յուլիա 19ին կարգա— կերպի դաշտանագրել օրի սնանկաւ ընթացիկ կարգի ինչպէս կը ամբողջու— թեան մէջ իրականացնի:

Աղաւթալայուն վարչութիւնը, որոշեց կրկին Սեղարիկի վեր այս դպրոս— նանցիւր, որուն ժամանականութեանը պիտի յարապարակին յառաջիկային:

Կը խնդրուի նկատու ունեակ թուակա— ջը:

ԵՐԻՍԻԱՆ ԶԱՏԱՄՓՈՒՐ

Աճին կրկին առաւել մամը 9ին 10, կարծ ալիք՝ 25,1, 26,3 եւ 31 մեթրի վը— բայ:

ԿԱՐԻՍԷՔ

CONTES ET LEGENDES ARMÉNIENS

Ֆրանսերէնով պարտաւտում՝

Ե. Տը — Միլիանանի կողմ:

Գունաւոր կողմ, մաշուր տպագրութիւն, պատկերապէս:

Գին՝ 5 ֆրանք

Առաւելում ծայրերով 6-50

Ստանալու համար գիմել չ. Սա— մուկիւն գրաւորուի, եւ կամ՝

Mme C. DER-MELKONIAN

11, Rue Gabriel PÉRI

CHATILLON s/BAGNEUX (Seine)

C. C. P. PARIS 1966-59

Կարելի է նաեւ անմամը գիմել Յա— նալի խաղարկեան:

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԿԵՐՈՒՄ

Սեպտեմբեր 15-ին սկսեալ հայտնի ցայեղ պիտի դրեմք մեր այն բանագրութեան, որով առաւել հաշուներ աճիւն անմիջական կերպով դադարեցնեն թերթի տատանման, այն բանագրութեան, որով չեն պատասխանի:

Կը յաւանք որ առանց սպասելու, մի հաշուեցային, մեր կարգ մը բանագրութեան կը կարողանան իրենց առաւել շինելը, աւել եւս չդադարեցնելու համար, հայկական օրաթերթի մը հրաւս— լարութեան ծանր պայմաններ:

Կանխալայտ շարժակալութեան:

ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԵՄԱՍԻԼ

ԼՈՅՍ ՏԵՄԱԻ

ՇԱՄԱՐԵ ՆԱՐՈՒՆԻ

ԱՆԱ. ՆՍ

ՃԱՆԿԵՐՍ ԼՈՅՆ ԲԱՅԱՆ

ԳՐԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՆԱԼ ԺՈՂՈՎԱՆՈՒ ՄԷ, ՈՒՐ ՀԱՅԵՐԵՆ ԼՆ— ԶՈՒՆ ԻՐԲԵԻ ԳՐԻՉ ԿԸ ԳՐՈՒՄԸ ԿԱՏՈՒՆ ՄԷ ՀԱՆԿԵՐԸ— ԿԱՄԱՐԱԿԱՆ ԶԱՐԿԵՐ, ԶԳՈՐԾ:

Գին 15 ֆրանք

Դիմել հեղինակի՝ ՅԱՄԱՐԵ հասցէին:

MUSEE DE L'ATHENE GENEVE

CARZOU

Da 7 Juillet au 30 Septembre

HUILES — AQUARELLES
DESSINS — LITHOGRAPHIE

FOURRURES

Roger YOPIAN

PRIX INTERESSANTS

NEUF et REPARATION

84, Boulevard de Stalingrad, 84

— CHOISY-LE-ROI (Seine)

Tel.: BEL. 19-37

Autobus: de la Porte de Choisy, des centres 3 Communales ou Rue du Docteur-Roux.

ՓԱՐԻՉԻ Ս. ՅՈՒԼ. ՄԿՐՏԻՉ

Փարիկի Ս. Յովչ. Միլիկ Մար Երեւելոյ ներքին մասի նորոգութեանը սկսած են: Երեւելոյ կերպարանի նորոգութեանը պիտի լաւանք Սեղար. մուտք կ'աւել առաւել:

Երկուսի, 15 Օդոստանի մէկին. Խաղարիկ (11 Սեպտեմբեր) չըլնին Կրկիններ Երեւելոյն արտաքին — թրանքի տեղի պիտի չունենան:

Երեւելոյ խոնարանագրութեան համար կարելի պիտի ըլլայ բացառիկ կարգաւորութեանը ընել, որոշեց համար կը խոնարանի զիմել Երեւելոյն դիւանա— տան:

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévise, PARIS (9°)

H. PASDERMADJIAN
Professeur à l'Université de Genève

Histoire de l'Arménie

DEPUIS LES ORIGINES JUSQU'AU TRAITE DE LAUSANNE
Deuxième édition revue avec une carte d'Arménie

Գին 30 ֆր., առաւելում ծայրերով՝ 32 ֆրանք

Գիմել՝ ԳՐԱՍՈՒՆ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄԱԵԼԻԱՆ

LIBRAIRIE ORIENTALE H. SAMUELIAN

51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (6°)

C. C. P. PARIS 1278-35

Tél.: DANton 88-65

ԲՆՐՈՍՅԻՊ ԱԶԳԵՐՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆ

ՄԵԿ ԱՆԴԱՄՈՒՆԱ ՆԱՐԱՐ

ՄԱՆԱՐԳ	45 ֆ.	միմել 1/4 սիմակ
ՏՈՒՆԱՆԻՍ	25 ֆ.	միմել 1/8 սիմակ
ՑԱՆԱՆԻՍ	10 ֆ.	» » »
ՇԱՆԱՆԻՍ	20 ֆ.	» » »
ՆԱՐԱՆԻՍ	25 ֆ.	» » »
ԵՐԱՆԻՍ	25 ֆ.	» » »
ՓՈՒՆԱՆ	10 ֆ.	» » »
ՓՈՒՆԱՆ	10 ֆ.	» » »
ԵՐԱՆԻՍ	25 ֆ.	» » »

Այս գիմելը մէկ անգամ հրատարակի եւ ճանաչուած ծաւալով ալ — գերաւ համար են, չորսորդ էջը:

Կանխիկ վճարակը պարտաւորի է:

Նուտարկանք կամ այլ տպագրութեան մասնաւոր պայմաններում համար գիմել վարչութեան: